

UNICREDIT BANK SRBIJA A.D., BEOGRAD

**Pojedinačni finansijski izveštaji
31. decembar 2019. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	3
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske izveštaje	8 - 111

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

За акционаре UniCredit банке а.д., Београд

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извештаја (странице 3 до 111) UniCredit банке а.д., Београд (даље у тексту: „Банка“), који обухватају извештај о финансијској позицији на дан 31. децембар 2019. године и извештај о укупном резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, и напомене уз финансијске извештаје које укључују сумарни преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијске позиције Банке на дан 31. децембар 2019. године и њене финансијске успешности и токова готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA) и Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја. Ми смо независни у односу на Банку у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (IESBA Кодекс) и етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима IESBA Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Банке да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Банку или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Банке.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке; и издавање ревизоровог извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

За акционаре UniCredit банке а.д., Београд (наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја (наставак)

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавање и обављање ревизијских поступака који су прикладни за те ризике; и прибављање довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње неће бити идентификовани већи је него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о функционисању интерних контрола које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Банке.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности пословања од стране руководства као рачуноводствене основе и, на основу прикупљених ревизијских доказа, о томе да ли постоји материјално значајна неизвесност у вези са догађајима или околностима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Банке да настави да послује у складу са начелом сталности пословања. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на обелодањивања у вези са наведеним у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци заснивају се на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или околности могу довести до престанка пословања Банке у складу са начелом сталности пословања.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у финансијским извештајима основне трансакције и догађаји приказани на начин којим се постиже фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и временски распоред ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући евентуалне значајне недостатке у систему интерних контрола које смо идентификовали током ревизије.

Остало

- а) Као што је обелодањено у напмени 2 (а) и 3 (а) уз појединачне финансијске извештаје, Банка је матично лице и консолидовани финансијски извештаји састављени у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања издати су као посебни финансијски извештаји. Консолидовани финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2019. године били су предмет наше ревизије, и у нашем извештају о извршеној ревизији од 24. фебруара 2020. године изразили смо мишљење без резерве.
- б) Појединачни финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2018. године, били су предмет ревизије другог ревизора који је у свом извештају од 14. фебруара 2019. године изразио мишљење без резерве.

Мирослав Тончић
Овлашћени ревизор

Теразије 8, Београд
24. фебруар 2020. године

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2019.	2018.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.l, 21	59.710.178	53.405.309
Potraživanja po osnovu derivata	3.m, 22	1.167.316	682.823
Hartije od vrednosti	3.k, 3.p, 23	106.276.789	101.927.293
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.k, 3.o, 24	2.908.405	20.974.936
Kredit i potraživanja od komitenata	3.k, 3.o, 25	264.501.433	255.642.820
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	3.n, 26	-	222.773
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3.n, 27	-	2
Investicije u zavisna društva	3.z, 28	112.644	112.644
Nematerijalna imovina	3.r, 3.u, 29	1.901.383	1.617.855
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.q, 3.t, 3.u, 30	3.888.486	1.589.673
Investicione nekretnine	3.s, 31	3.528	1.331
Tekuća poreska sredstva	3.j, 20.4	58.867	-
Odložena poreska sredstva	3.j, 32	-	239.899
Ostala sredstva	33	1.048.224	982.931
Ukupna aktiva		441.577.253	437.400.289
Obaveze po osnovu derivata	3.m, 34	1.206.796	723.632
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.k, 3.v, 35	116.333.776	133.078.135
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.k, 3.v, 36	230.679.097	220.931.036
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3.n, 37	158.188	488.580
Rezervisanja	3.w, 3.y, 38	1.288.884	1.131.110
Tekuće poreske obaveze	3.j, 20.4	-	461.958
Odložene poreske obaveze	3.j, 32	411.884	381
Ostale obaveze	3.t, 39	5.651.643	2.756.959
Ukupno obaveze		355.730.268	359.571.791
Akcijski kapital	41.1	24.169.776	24.169.776
Dobitak	41.1	8.273.431	9.221.647
Rezerve	41.1	53.403.778	44.437.075
Ukupan kapital		85.846.985	77.828.498
Ukupna pasiva		441.577.253	437.400.289

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Feza Tan
Predsednica Izvršnog odbora

Božević

Sandra Vojnović
Član Izvršnog odbora
Direktor Sektora za strategiju i finansije

Mirjana Kovačević
Mirjana Kovačević
Direktor Direkcije za računovodstvo

BILANS USPEHA

Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2019	2018
Prihodi od kamata	3.d, 7	16.654.054	16.211.037
Rashodi kamata	3.d, 7	(2.879.692)	(2.531.688)
Neto prihod po osnovu kamata		13.774.362	13.679.349
Prihodi od naknada i provizija	3.e, 8	5.290.999	4.782.251
Rashodi naknada i provizija	3.e, 8	(1.239.842)	(1.289.437)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		4.051.157	3.492.814
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	3.f, 9	218.200	145.562
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3.g, 10	503.521	172.506
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	3.h, 11	(241.352)	(10.705)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.c, 12	1.682.234	1.415.932
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.k, 13	(1.416.349)	(2.904.225)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	3.i, 14	-	2.099.033
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	3.i, 14	(516.198)	-
Ostali poslovni prihodi	15	53.018	46.642
Ukupan neto poslovni prihod		18.108.593	18.136.908
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	16	(3.078.367)	(3.021.454)
Troškovi amortizacije	3.q, 3.r, 17	(1.094.444)	(579.879)
Ostali prihodi	18	193.399	88.730
Ostali rashodi	19	(5.172.471)	(4.582.729)
Dobitak pre oporezivanja		8.956.710	10.041.576
Porez na dobitak	3.j, 20	(756.285)	(889.257)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	3.j, 20	73.006	76.575
Gubitak po osnovu odloženih poreza	3.j, 20	-	(7.247)
Dobitak nakon oporezivanja		8.273.431	9.221.647
Rezultat perioda - dobitak		8.273.431	9.221.647
ZARADA PO AKCIJI			
Osnovna zarada po akciji (u dinarima bez para)	41.2	3.505	3.906
Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji (u dinarima bez para)	41.2	3.505	3.906

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Feza Tan
Predsednica Izvršnog odbora

Sandra Vojrović
Član Izvršnog odbora
Direktor Sektora za strategiju i finansije

Mirjana Kovačević
Direktor Direkcije za računovodstvo

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

Napomena	2019.	2018.
DOBITAK PERIODA	8.273.431	9.221.647
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
- Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	58.909	-
- Aktuarski dobici	-	6.592
- Aktuarski gubici	(23.395)	-
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
- Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	2.278.950	651.976
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	32.2 (724.408)	(989)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	41.3 1.590.056	657.579
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA	9.863.487	9.879.226

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Feza Tan
Predsednica Izvršnog odbora
Feza Tan

Sandra Vojnović
Član Izvršnog odbora
Direktor Sektora za strategiju i finansije

Mirjana Kovačević
Mirjana Kovačević
Direktor Direkcije za računovodstvo

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

 Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
 (U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara prethodne godine	23.607.620	562.156	36.997.080	1.540.320	6.633.319	69.340.495
Efekti prve primene novih MSFI - povećanje	-	-	-	319.182	-	-
Efekti prve primene novih MSFI - smanjenje	-	-	-	-	(455.405)	-
Korigovano početno stanje na dan 1. januara prethodne godine	23.607.620	562.156	36.997.080	1.859.502	6.177.914	69.204.272
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	657.579	-	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	9.221.647	-
Raspodela dobiti - povećanje	-	-	4.922.914	-	-	-
Raspodela dobiti, odnosno pokriće gubitka - smanjenje	-	-	-	-	(4.922.914)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(1.255.000)	-
Ukupne transakcije s vlasnicima	-	-	4.922.914	-	(6.177.914)	-
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	23.607.620	562.156	41.919.994	2.517.081	9.221.647	77.828.498
Početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	23.607.620	562.156	41.919.994	2.517.081	9.221.647	77.828.498
Korigovano početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	23.607.620	562.156	41.919.994	2.517.081	9.221.647	77.828.498
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	1.590.056	-	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	8.273.431	-
Raspodela dobiti - povećanje	-	-	7.376.647	-	-	-
Raspodela dobiti, odnosno pokriće gubitka - smanjenje	-	-	-	-	(7.376.647)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(1.845.000)	-
Ukupne transakcije s vlasnicima	-	-	7.376.647	-	(9.221.647)	-
Stanje na dan 31. decembra tekuće godine	23.607.620	562.156	49.296.641	4.107.137	8.273.431	85.846.985

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

 Feza Tan
 Predsednica Izvršnog odbora

 Sandra Vojnović
 Član Izvršnog odbora
 Direktor Sektora za strategiju i finansije

 Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2019.	2018.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		23.159.457	26.570.905
Prilivi od kamata		12.502.749	11.964.294
Prilivi od naknada		5.259.747	4.767.353
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti		5.396.961	9.839.258
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		(14.818.775)	(16.876.528)
Odlivi po osnovu kamata		(2.569.865)	(2.361.834)
Odlivi po osnovu naknada		(1.228.921)	(1.297.270)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		(3.111.052)	(2.887.513)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda		(478.457)	(477.323)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		(7.430.480)	(9.852.588)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		8.340.682	9.694.377
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza		278.424	76.488.298
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju		77.774	682.803
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima		-	75.600.206
Povećanje drugih finansijskih obaveza		200.650	205.289
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza		(12.638.472)	(51.467.520)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata		(410.439)	(51.375.973)
Smanjenje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima		(11.835.074)	-
Smanjenje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		(392.959)	(91.547)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit		(4.019.366)	34.715.155
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit		(1.277.110)	(606.120)
Plaćeni porez na dobit		(1.845.000)	(1.255.000)
Isplaćene dividende		-	32.854.035
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		(7.141.476)	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		3.337.919	-
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		3.337.919	-
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti		3.337.919	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		(966.565)	(14.512.169)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti		-	(13.397.250)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme		(966.565)	(1.114.919)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		2.371.354	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		-	(14.512.169)
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		6.293.777	-
Prilivi gotovine po osnovu uzetih kredita		6.293.777	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		(396.367)	(10.521.642)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza		-	(2.811.628)
Odlivi po osnovu uzetih kredita		-	(7.710.014)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja		(396.367)	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		5.897.410	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		-	(10.521.642)
Svega prilivi gotovine		33.069.577	103.059.203
Svega odlivi gotovine		(31.942.289)	(95.238.979)
Neto povećanje gotovine		1.127.288	7.820.224
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	3.1, 42	30.625.269	22.805.898
Negativne kursne razlike		(208.257)	(853)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	3.1, 42	31.544.300	30.625.269

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

 Feza Tan
 Predsednica Izvršnog odbora

 Sandra Vojnović
 Član Izvršnog odbora
 Direktor Sektora za strategiju i finansije

 Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

UniCredit Bank Srbija a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka”) je prvobitno osnovana kao HVB Banka Jugoslavija („HVB”) 2001. godine nakon pribavljanja dozvole za rad od Narodne banke Jugoslavije 2. jula 2001. godine. Dana 1. oktobra 2005. godine registrovana je statusna promena spajanja uz pripajanje privrednih subjekata HVB banke Srbija i Crna Gora a.d., Beograd, kao sticaoca i Eksport-Import banke Eksimbanke a.d., Beograd, kao društva koje prestaje pripajanjem. Banka je promenila naziv u UniCredit Bank Srbija a.d., Beograd 30. marta 2007. godine.

Banka je član UniCredit Grupe. U skladu sa reorganizacijom aktivnosti bankarske grupe u zemljama Centralne Istočne Evrope, a na osnovu Ugovora o odvajanju i preuzimanju, zaključenog 31. avgusta 2016. godine između UniCredit Bank Austria AG i UCG Beteiligungsverwaltung GmbH i Ugovora o pripajanju, zaključenog 30. septembra 2016. godine između UCG Beteiligungsverwaltung GmbH i UniCredit SpA, UniCredit Bank Austrija AG prenela je 100% vlasništva na austrijsku holding kompaniju UCG Beteiligungsverwaltung GmbH. Pripajanjem UCG Beteiligungsverwaltung GmbH sa UniCredit SpA, UniCredit SpA postaje jedini akcionar UniCredit Bank Srbija a.d., Beograd.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, poslova platnih usluga kao i drugih poslova definisanih Zakonom o bankama i Statutom Banke.

U januaru 2016. godine Banka je postala 100% vlasnik pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o. Beograd.

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka se sastojala od centrale u Beogradu i sedamdeset i dve ekspoziture u različitim gradovima širom Republike Srbije (31. decembra 2018. godine: sedamdeset i dve ekspoziture).

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je imala 1.312 zaposlenih radnika (31. decembra 2018. godine: 1.280 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**(a) Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Sl. glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(a) Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

Banka posebno sastavlja i prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Banka ima 100% učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica UniCredit Leasing d.o.o., Beograd i UniCredit Partner d.o.o., Beograd. U ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica iskazana su po nabavnoj vrednosti. Konsolidovani finansijski izveštaji su izdati 14. februara 2020. godine.

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat,
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- investicionih nekretnina u tekućoj godini, dok je njihovo vrednovanje u prethodnoj godini bilo zasnovano na istorijskom trošku (napomene 2.d i 3.s),
- nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti i vode po metodu revalorizacije (napomena 2.d i 3.q).

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrdivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrdivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Objavljeni standardi/izmene postojećih standarda i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napomeni 2(b). Objavljeni standardi/izmene postojećih standarda i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu obelodanjeni su u napomeni 2(c).

(b) Primena novih standarda i izmena postojećih standarda koji su na snazi u tekućoj godini

U 2019. godini Banka je primenila sledeće nove standarde kao i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu za izveštajne periode na dan ili nakon 1. januara 2019. godine:

- MSFI 16 „Lizing“;
- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ – Karakteristike avansnih plaćanja sa negativnim kompenzacijama;
- Izmene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – izmene, smanjenje ili izmirenje planova naknada;

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(b) Primena novih standarda i izmena postojećih standarda koji su na snazi u tekućoj godini (nastavak)

- Izmene MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima,
- Izmene raznih Standarda na osnovu „Unapređenja MSFI za period od 2015. do 2017. godine“ koje su rezultat godišnjeg unapređenja MSFI (MSFI 3 “Poslovne kombinacije”, MSFI 11 “Zajednički aranžmani”, MRS 12 “Porez na dobitak” i MRS 23 “Troškovi pozajmljivanja”) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja teksta,
- IFRIC 23 „Neizvesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobitak“.

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke, izuzev primene MSFI 16. U nastavku su data detaljnija objašnjenja efekata prve primene MSFI 16 na finansijske izveštaje Banke.

(i) Prva primena MSFI 16 „Lizing“

MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga kako za korisnike lizinga tako i za davaoce lizinga. MSFI 16 je na snazi za izveštajne periode na dan ili nakon 1. januara 2019. godine zamenjujući MRS 17 “Lizing”, IFRIC 4 Utvrđivanje da li aranžman sadrži lizing, SIC 15 Operativni lizing – podsticaji i SIC 27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga.

MSFI 16 uvodi novu definiciju lizinga. Suštinska razlika između definicije lizinga kod korisnika lizinga prema MRS 17 i definicije iz MSFI 16 je pojam kontrole. Prema MSFI 16, ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing ukoliko se njime prenosi pravo na kontrolu upotrebe identifikovanog sredstva tokom određenog perioda u zamenu za naknadu. Kontrola postoji tj. preneti je ukoliko korisnik lizinga ima pravo da ostvaruje suštinski sve ekonomske koristi upotrebom identifikovanog sredstva i pravo da upravlja upotrebom tog sredstva. Računovodstveni tretman lizinga kod korisnika lizinga je saglasno MSFI 16 promenjen i predviđa priznavanje sredstva za sve vrste lizinga. Sredstvo predstavlja pravo na korišćenje imovine koja je predmet lizinga dok se u isto vreme priznaje i obaveza za buduća plaćanja predviđena ugovorom o lizingu (lizing obaveza). Prilikom početnog priznavanja sredstvo (pravo na korišćenje) se meri na osnovu ugovorenih novčanih tokova iz ugovora o lizingu. Nakon početnog priznavanja, pravo na korišćenje će se odmeravati na osnovu pravila postavljenih za sredstva definisanih prema MRS 16, MRS 38 ili MRS 40 i biće primenjen model nabavne vrednosti, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti, ili revalorizacioni model ili model fer vrednosti, gde je primenljivo. Računovodstveni tretman lizing ugovora kod davaoca lizinga u skladu sa MSFI 16 je u suštini nepromenjen u odnosu na MRS 17. Davaoci lizinga će nastaviti da klasifikuju sve ugovore o lizingu na operativni i finansijski lizing.

Datum od kada Banka počinje sa primenom MSFI 16 je 1. januar 2019. godine. Banka je odabrala modifikovanu retrospektivnu primenu standarda.

Aktivnosti na razvoju pravila, načela i informatičkih rešenja za pravilnu procenu novih sredstava i obaveza i naknadni obračun povezanih ekonomskih učinaka su implementirane u cilju adekvatne primene standarda. Banka je izvršila analizu svih lizing ugovora sa ciljem identifikacije ugovora koji ulaze u obuhvat prve primene standarda imajući u vidu novu definiciju lizinga. Nova definicija lizinga primenjena je na sve ugovore o lizingu koji su bili na snazi na dan 1. januara 2019. godine ili su zaključeni nakon navedenog datuma. Banka je odlučila, kao što je dopušteno standardom, da ne primeni odredbe MSFI 16 na lizing (zakup) nematerijalne imovine, kratkoročne zakupe (zakupi sa kraćim trajanjem od 12 meseci od prve primene) i zakupe sredstava male vrednosti (npr. štampači, pos terminali, tableti, računari, telefoni, aparati za vodu i manji kancelarijski nameštaj). U navedenim slučajevima, Banka primenjuje isti računovodstveni tretman kao i u ranijim godinama, odnosno, priznaje troškove zakupa na proporcionalnoj osnovi kao što je dozvoljeno standardom u okviru pozicije “Ostali rashodi” bilansa uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)**(b) Primena novih standarda i izmena postojećih standarda koji su na snazi u tekućoj godini (nastavak)****(i) Prva primena MSFI 16 „Lizing” (nastavak)**

Prilikom prve primene MSFI 16 Banka nije korigovala uporedne podatke za 2018. godinu, već je priznala sredstvo sa pravom korišćenja u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga korigovanoj za sva plaćanja lizinga na datum ili pre početka lizinga. Dodatno, budući novčani tokovi su utvrđeni na osnovu ugovornih odredbi bez PDV-a budući da obaveza za plaćanje takvog poreza počinje u trenutku izdavanja fakture, a ne na dan početka ugovora o lizingu. Prilikom vrednovanja obaveze po osnovu lizinga na datum prve primene standarda Banka je koristila prosečnu inkrementalnu stopu zaduživanja u rasponu od 0,70 % do 3,68% za EUR i u rasponu od 3,14% do 4,60% za RSD.

Na dan 1. januar 2019. godine Banka je priznala sredstvo sa pravom korišćenja u ukupnom iznosu od 2.608.392 hiljade dinara (napomena 30.2), dok je u isto vreme priznala obavezu po osnovu lizinga u iznosu od 2.600.524 hiljade dinara. Razlika između iznosa priznatog sredstva sa pravom korišćenja i priznate obaveze po osnovu lizinga u iznosu od 7.868 hiljada dinara predstavlja iznos unapred plaćenih zakupa i datih depozita za sredstvo sa pravom korišćenja.

Efekat prve primene MSFI 16 na pozicije bilansa stanja Banke dat je u sledećem tabelarnom pregledu:

	Sredstva sa pravom korišćenja	Unapred plaćene lizing obaveze i dati depoziti	Obaveza po osnovu lizinga
U hiljadama dinara			
Poslovni prostor	2.485.454	(7.868)	2.477.586
Skladište i magacin	9.127	-	9.127
Parking	104.191	-	104.191
Automobili	9.620	-	9.620
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	2.608.392	(7.868)	2.600.524

Računovodstvene politike vezano za priznavanje i vrednovanje lizinga detaljnije su prikazane u napomeni 3.t.

(c) Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovne kombinacije gde datum sticanja pada na dan ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja, koji počinje na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, kao i za sticanje imovine na dan ili nakon dana početka tog perioda);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8: „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ - Definicija materijalnog značaja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene upućivanja na Konceptualni okvir u Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili prenos sredstava između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata i naknadne izmene (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vreme, dok ne bude završen istraživački projekat o metodi udela).
- „Reforma međubankarskih stopa (IBOR) - izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)**(c) Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni (nastavak)**

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene. Izuzetak je "Reforma međubankarskih stopa (IBOR) – izmene MSFI 9, MRS 39 I MSFI 7" za koju se Grupa u 2019. godini opredelila za ranu primenu što je i rukovodstvo Banke prihvatilo. Međutim, navedene izmene nemaju uticaj na finansijske izveštaje na dan 31. decembra 2019. godine imajući u vidu da je Banka imala uspostavljeni mikro hedžing fer vrednosti (napomene 23 i 25.4), gde je hedžing instrument vezan za EURIBOR referentnu stopu.

(d) Izmene računovodstvenih politika u pogledu vrednovanja nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti (MRS 16) i investicionih nekretnina (MRS 40)

Prilikom sastavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je izmenila računovodstvene politike za sledeće kategorije materijalne imovine:

- nekretnine koje se koriste za obavljanje delatnosti (MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema"), i
- investicione nekretnine (MRS 40 "Investicione nekretnine").

Navedene izmene podrazumevaju sledeće:

- kod nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti, prelazak sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije za naknadno vrednovanje nakon početnog priznavanja, i
- za investicione nekretnine, prelazak sa modela nabavne vrednosti na model fer vrednosti.

Ove izmene su u saglasnosti sa izmenama računovodstvenih politika UniCredit Grupe kao rezultat procene rukovodstva da se primenom novih modela vrednovanja obezbeđuje objektivnije prikazivanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

Prema opštem pravilu koje je definisano MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ (u daljem tekstu: MRS 8) novu računovodstvenu politiku treba primeniti retrospektivno, kao da je oduvek bila u primeni, uz izmenu uporednih podataka. Međutim, MRS 8 predviđa izuzetak. Preciznije rečeno, prema MRS 8, paragrafu 17, promena vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme smatra se promenom računovodstvene politike koju treba tretirati kao revalorizaciju u skladu sa MRS 16. Saglasno tome, model revalorizacije se primenjuje prospektivno, odnosno bez izmene uporednih podataka.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je angažovala ovlašćenog procenitelja Colliers International d.o.o., Beograd da izvrši procenu fer vrednosti nepokretnosti koje Banka koristi za obavljanje poslovne delatnosti kao i investicionih nekretnina za svrhu finansijskog izveštavanja prema MSFI 13. Prilikom procene fer vrednosti nekretnina, procenitelj je koristio tehnike procene za koje je postojalo dovoljno raspoloživih podataka, a primenjeni su metod poređenja tržišnih transakcija i prinostni metod. S obzirom da na tržištu nekretnina u Republici Srbiji ne postoje kotirane ili ostvarene cene za identične nepokretnosti koje Banka poseduje, prilikom procene fer vrednosti korišćeni su inputi nivoa 2 i 3. Inputi nivoa 2 su izvedeni inputi koji su razvijeni korišćenjem tržišnih podataka, kao što su javno dostupne informacije o transakcijama koji odražavaju pretpostavke koje tržišni učesnici mogu da koriste. Inputi nivoa 3 su pretpostavljeni inputi koje procenitelj razvija korišćenjem najboljih raspoloživih informacija u datim okolnostima.

Knjiženje efekata procene fer vrednosti u poslovnim knjigama Banke sprovedeno je prilagođavanjem nabavne vrednosti i ispravke vrednosti čime je sadašnja vrednost nekretnina usklađena sa procenom fer vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Izmene računovodstvenih politika u pogledu vrednovanja nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti (MRS 16) i investicionih nekretnina (MRS 40) (nastavak)

Efekti izmene modela vrednovanja nekretnina

Promena modela vrednovanja nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti i investicionih nekretnina uticala je na povećanje ukupne aktive i pasive bilansa stanja Banke na dan 31.12.2019. godine u iznosu 7.851 hiljade dinara kao što sledi:

- Nekretnine koje se koriste za sopstveno poslovanje revalorizovane su u ukupnom iznosu 5.622 hiljade dinara (14.654 hiljade dinara povećanje nabavne vrednosti i 9.032 hiljade dinara povećanje ispravke vrednosti – napomena 30.2). Pozitivni efekti revalorizacije ovih nekretnina su evidentirani u okviru revalorizacionih rezervi u bilansu stanja u iznosu 58.909 hiljada dinara bruto, odnosno 50.073 hiljade dinara neto, uzimajući u obzir i odložen porez (napomena 20.3). Negativni efekti revalorizacije su evidentirani kao rashod u bilansu uspeha u iznosu 53.287 hiljada dinara (napomena 19.1).
- Investicione nekretnine su revalorizovane u ukupnom iznosu 2.230 hiljada dinara (napomena 31), pri čemu su efekti priznati kao prihod u bilansu uspeha.

S obzirom da se izmena modela vrednovanja sproveda na kraju poslovne godine, amortizacija za 2019. godinu je obračunata primenom kriterijuma iz ranijih perioda, tako da su iz tog razloga, sve nekretnine, amortizovane do 31. godine 2019. godine i troškovi amortizacije priznati u bilansu uspeha. Nekretnine koje se koriste za obavljanje delatnosti (MRS 16), vrednovane primenom kriterijuma revalorizacije, će se od 2020. godine, amortizovati tokom korisnog veka trajanja. Investicione nekretnine (MRS 40) se neće više amortizovati, već će se vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dok je Banka za 344 hiljade dinara (napomena 31), koliko na dan 31. decembra 2019. godine iznosi ispravka vrednosti, umanjila nabavnu vrednost istih.

Računovodstvene politike vezano za priznavanje i vrednovanje nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti i investicione nekretnine detaljnije su prikazane u napomenama 3.q i 3.s.

(e) Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2018. godinu. U skladu sa izabranim metodom inicijalne primene MSFI 16 Banka nije promenila uporedne podatke vezano za priznavanje i vrednovanje lizing ugovora (2.b). Pored toga, Banka je promenila računovodstvenu politiku vezano za vrednovanje nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti i investicionih nekretnina bez izmene uporednih podataka (2.d).

(f) Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

(g) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka konzistentno primenjuje računovodstvene politike u svim periodima prezentovanim u finansijskim izveštajima, izuzev odstupanja koja su uslovljena inicijalnom primenom MSFI 16, kao i izmenom u pogledu modela vrednovanja nekretnina koje se koriste za obavljanje delatnosti i investicionih nekretnina. Osnovne računovodstvene politike Banke primenjene na tekući i prethodni period detaljno su obrazložene u nastavku.

(a) Konsolidacija

Banka ima 100% učešće u kapitalu pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o., Beograd. U ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica iskazana su po nabavnoj vrednosti. Konsolidovani finansijski izveštaji se posebno pripremaju i objavljuju.

(b) Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

(c) Iznosi u stranim valutama

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije aktive i pasive u stranoj valuti, kao i one u koje je ugrađena valutna klauzula, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu plaćanja i naplata izvršenih u stranoj valuti u toku perioda kao i kursne razlike nastale kao rezultat preračuna monetarnih pozicija aktive i pasive, iskazane su u bilansu uspeha Banke, u okviru pozicije "Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule".

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, utvrđeni od strane Narodne banke Srbije, bili su sledeći:

	31.12.2019.	31.12.2018.
USD	104,9186	103,3893
EUR	117,5928	118,1946
CHF	108,4004	104,9779

(d) Prihodi i rashodi od kamata*(i) Metod efektivne kamatne stope*

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti, hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat i hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha (kamata po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti).

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskog sredstva ili obaveze (ili, gde je to prikladno tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost. Prilikom obračuna efektivne kamatne stope, Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove, koji se tiču finansijskog instrumenta, ali ne i buduće gubitke koji mogu nastati.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

(i) Metod efektivne kamatne stope (nastavak)

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Transakcioni troškovi su troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili obaveze. Oni uključuju naknade i provizije koje se plaćaju agentima, savetnicima, brokerima i dilerima, dažbine regulatornih agencija i berzi, kao i poreze i dažbine vezano za transfer. Troškovi transakcije ne uključuju premije ili popuste, troškove finansiranja ili interne administrativne troškove ili troškove održavanja. Samo transakcioni troškovi koji su izvesni ili određivi se uključuju u amortizovanu vrednost prilikom početnog priznavanja finansijskog sredstva. Ukoliko Banka prima naknadu od klijenta kojom se prebijaju slični troškovi koji su plaćeni od strane Banke, samo neto iznos se uključuje u amortizovanu vrednost sredstva. Ukoliko troškovi transakcije nisu materijalni u odnosu na fer vrednost određenog finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja mogu biti evidentirani kao trošak/prihod perioda.

Naknade koje su deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta uključuju:

- a) "origination fee" - naknada koju Banka naplaćuje u vezi za emitovanjem ili sticanjem finansijskog sredstva. Takve naknade uključuju naknade procene finansijskog stanja zajmoprimca, procena i evidentiranje garancija, kolaterala i drugih sigurnosnih aranžmana, pregovaranje o uslovima instrumenta, priprema i obrada dokumenata i zatvaranje transakcije,
- b) "commitment fee" – naknada primljena za izdavanje kredita kada je verovatno da će se kreditni aranžman realizovati,
- c) "origination fee" – naknade koje se plaćaju po osnovu emitovanja finansijskih obaveza koji su vrednovani po amortizovanoj vrednosti.

Banka obračunava prihod od kamate primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava izuzev onih koji su obezvređeni. Prihodi od redovne kamate na obezvređena finansijska sredstva klijenata obračunavaju se na neto vrednost plasmana primenom metoda efektivne kamatne stope. Obračun prihoda od zatezne kamate na obezvređene plasmane obustavlja se od momenta kada klijent dobije takav status i ista se evidentira u vanbilansnoj evidenciji, osim dela zakonske zatezne kamate na otpisane plasmane bez otpusta duga, gde Banka odlučuje da od momenta otpisa bez otpusta duga, odnosno računovodstvenog otpisa, prestaje sa daljim obračunom i evidentiranjem kamate u vanbilansnoj evidenciji.

Obezvređenim kreditima i plasmanima smatraju se krediti i plasmani klijentima koji su u statusu neizmirenja obaveza (interni rejting 8-, 9 i 10) odnosno koji su svrstani u Nivo 3 prema MSFI 9. Ukoliko se status finansijskog sredstva poboljša u smislu da više nije obezvređen Banka se vraća na obračun prihoda od kamate na bruto osnovi. Za finansijska sredstva koja se po MSFI 9 svrstavaju u POCI ("purchased or originated credit – impaired) Banka obračunava prihod od kamate primenom kreditno usklađene efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost sredstva. Kreditno usklađena efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja, prilikom inicijalnog priznavanja, diskontuje očekivane novčane tokove uključujući i kreditne gubitke na amortizovanu vrednost POCI finansijskog sredstva.

(ii) Prezentacija

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju:

- kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope,
- kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat obračunate primenom efektivne kamatne stope i
- kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

(ii) Prezentacija (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata za sva sredstva i obaveze kojima se trguje (osim kamate po kuponu) smatraju se sporednim za poslove trgovanja Banke i prikazuju se zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza kojima se trguje u okviru neto prihoda po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju.

(e) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze, uključeni su u obračun efektivne kamatne stope i prema tome iskazani su u okviru prihoda, odnosno rashoda od kamata.

Naknade koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i koje se obračunavaju u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- a) naknade koje se naplaćuju za servisiranje kredita ("monitoring" ili "management" fee);
- b) "commitment fee" – naknada za izdavanje kredita kada je malo verovatno da će se kreditni aranžman realizovati; i
- c) naknade vezane za sindicirani kredit koje je Banka primila za uslugu aranžera/agenta transakcije.

Saglasno MSFI 15 predviđena su dva pristupa za priznavanje prihoda od naknada i provizija: "u trenutku" i "tokom vremena". Prihodi od naknada i provizija uključuju prihode po osnovu izvršenih usluga međunarodnog i domaćeg platnog prometa, izdavanja garancija, akreditiva i ostalih bankarskih usluga.

Rashodi naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

(f) Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobiti/gubici po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata obuhvataju efekte usklađivanja fer vrednosti derivata, izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika, kao i efekata usklađivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(g) Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti

Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvataju efekte nastale prilikom prestanka priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, kao i finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

(h) Neto dobiti/gubici po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti/gubici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke/gubitke po osnovu promene vrednosti derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a gde se promena fer vrednosti može pripisati riziku koji je predmet zaštite.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**(i) Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti**

Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju efekte nastale prilikom prestanka priznavanja finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti.

(j) Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru ostalog rezultata.

(i) Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivanu obavezu ili potraživanje po osnovu oporezive dobiti za obračunski period, primenom poreskih stopa koje važe ili će važiti na datum izveštavanja, sa odgovarajućim korekcijama poreske obaveze iz prethodnih godina. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije. Propisana poreska stopa za 2019. godinu iznosi 15%. Poreska osnovica predstavlja poslovni rezultat pre oporezivanja iskazan u bilansu uspeha korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2019. godine, s' tim da se većina odredbi primenjuje na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreza počev od 2020. godine.

Izuzetno, odredbe koje se odnose na priznavanje rashoda po osnovu otpisa potraživanja po stambenim kreditima indeksiranim u CHF primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev od 2019. godine. Naime, saglasno članu 22a stav 6 Zakona, na teret rashoda banke priznaje se iznos rashoda utvrđen u bilansu uspeha banke po osnovu umanjenja duga koji snosi banka u visini utvrđenoj u skladu sa zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u CHF.

(ii) Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima. Prilikom odmeravanja odloženih poreza koriste se poreske stope za koje se očekuje da će biti u primeni u trenutku ukidanja privremenih razlika, a na osnovu zakonskih propisa koji su bili u primeni na datum izveštavanja.

Na osnovu njihovih budućih poreskih posledica, privremene razlike mogu da budu:

- oporezive privremene razlike, koje će za posledicu imati oporezive iznose pri određivanju oporezive dobiti (poreskog gubitka) u budućim periodima kada knjigovodstveni iznos sredstva bude nadoknađen ili obaveza izmirena u skladu sa odgovarajućim poreskim režimom, ili
- odbitne privremene razlike koje će za posledicu imati iznose koji će moći da se odbiju pri određivanju oporezive dobiti (poreskog gubitka) budućeg perioda u kojem će knjigovodstveni iznos sredstva biti nadoknađen ili obaveza izmirena u skladu sa odgovarajućim poreskim režimom.

(iii) Ostali porezi i doprinosi

U skladu sa važećom regulativom u Republici Srbiji, Banka plaća različite poreze, doprinose i javne dažbine kao što su: porez na imovinu, doprinosi na zarade na teret poslodavca i druge javne dažbine. Ovi rashodi uključeni su u poziciju "Ostali rashodi" u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze

(i) Priznavanje i početno vrednovanje

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

(ii) Klasifikacija i naknadno vrednovanje

Finansijska sredstva

Banka klasifikuje finansijska sredstva prilikom inicijalnog priznavanja u sledeće kategorije sredstava:

- finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat i
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Videti računovodstvene politike 3(o) i 3 (p).

Zahtevi u pogledu klasifikacije dužničkih i vlasničkih instrumenata su opisani u nastavku:

Dužnički instrumenti

Dužnički instrumenti su oni instrumenti koji ispunjavaju definiciju finansijske obaveze iz perspektive izdavaoca, kao što su krediti, hartije od vrednosti i druga slična potraživanja.

Klasifikacija i vrednovanje dužničkih instrumenata zavise od dva osnovna kriterijuma:

- 1) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom i
- 2) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. SPPI kriterijum)

Poslovni model

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima sa ciljem prikupljanja novčanih tokova. To podrazumeva procenu da li je cilj Banke da prikuplja novčane tokove po osnovu držanja finansijskog sredstva ili je cilj prikupiti novčana sredstva kako po osnovu držanja tako i po osnovu prodaje finansijskog sredstva. Ukoliko nijedno od navedenog nije primenjivo (npr. finansijsko sredstvo je namenjeno trgovanju) finansijsko sredstvo se drži u okviru "ostalog" poslovnog modela i klasifikuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Procena poslovnog modela vrši se na nivou grupe finansijskih sredstava kao što je nivo portfolija ili podportfolija pri čemu se uzimaju u obzir sve relevantne i objektivne informacije kao što su prodaje sredstava koje su realizovane u prošlosti, namere rukovodstva u pogledu budućih prodaja, upravljanje rizicima, vrednovanje performansi sredstva i njihovo izveštavanje rukovodstvu i drugo. Procena poslovnog modela se zasniva na realnim budućim očekivanjima. Reklasifikacija finansijskog sredstva se vrši ukoliko se promeni poslovni model na osnovu kojeg se upravlja tim sredstvom. Banka ne očekuje česte promene poslovnih modela.

SPPI kriterijum

Ukoliko je poslovni model držanje radi prikupljanja novčanih tokova ili držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaja, Banka procenjuje da li ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate ("SPPI test"). Za svrhu ove procene, "glavnica" se definiše kao fer vrednost finansijskog sredstva na dan inicijalnog priznavanja. "Kamata" se definiše kao nadoknada za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika, ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi finansijskog sredstva uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(ii) Klasifikacija i naknadno vrednovanje (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Dužnički instrumenti (nastavak)

Na osnovu gore navedenih kriterijuma dužnički instrumenti se klasifikuju u sledeće kategorije sredstava:

1) Finansijsko sredstvo po amortizovanoj vrednosti

Finansijsko sredstvo koje se drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje finansijskog sredstva radi prikupljanja novčanih tokova i čiji ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate, a nije neopozivo označeno da se vodi po fer vrednosti kroz bilans uspeha, vrednuje se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost ovih finansijskih sredstava se naknadno koriguje za utvrđena smanjenja vrednosti odnosno procenjeno obezvređenje kao što je objašnjeno u napomeni 3(k)(viii). Prihodi od kamate po osnovu ovih finansijskih sredstava priznaju se po metodu efektivne kamatne stope i uključeni su u poziciju "Prihodi od kamate" u bilansu uspeha.

2) Finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Finansijsko sredstvo koje se drži u okviru poslovnog modela čija je svrha i držanje finansijskog sredstva radi prikupljanja novčanih tokova i prodaja i čiji ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate, a nije neopozivo označeno da se vodi po fer vrednosti kroz bilans uspeha, vrednuje se po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Efekti promene fer vrednosti pri naknadnom vrednovanju ovih sredstava se evidentiraju u okviru ostalog rezultata. Kao i kod finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti, utvrđena smanjenja vrednosti ovih sredstava odnosno obezvređenje, prihodi od kamate kao i dobici/gubici po osnovu promene kursa valuta priznaju se u bilansu uspeha. Prilikom prestanka priznavanja, kumulirani dobici i gubici prethodno priznati u okviru ostalog rezultata, reklasifikuju se i iskazuju u okviru pozicije "Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih sredstava po fer vrednosti" u bilansu uspeha. Prihodi od kamate po osnovu ovih finansijskih sredstava priznaju se po metodu efektivne kamatne stope i uključeni su u poziciju "Prihodi od kamate" u bilansu uspeha.

3) Finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijsko sredstvo koje ne zadovoljava kriterijume za klasifikaciju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat meri se po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Pored toga, u ovu grupu finansijskih sredstava se klasifikuju:

- finansijska sredstva kojima se trguje ukoliko su kupljeni za svrhu trgovanja u bliskoj budućnosti ili su prilikom inicijalnog priznavanja deo portfolija finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja sa ciljem ostvarivanja kratkoročnog profita;
- finansijska sredstva koju Banka prilikom inicijalnog priznavanja označava da se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela i karakteristika novčanih tokova sa ciljem da se eliminiše ili znatno umanjí tzv. "računovodstvena neusklađenost".

Efekti promene fer vrednosti pri naknadnom vrednovanju ovih sredstava se evidentiraju kroz bilans uspeha u okviru pozicije "Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata". Prihodi od kamate po osnovu kupona finansijskih sredstava namenjenih trgovanju priznaju se po metodu efektivne kamatne stope i uključeni su u poziciju "Prihodi od kamate" u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(ii) Klasifikacija i naknadno vrednovanje (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Vlasnički instrumenti (instrumenti kapitala)

Instrumenti kapitala su instrumenti koji ispunjavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavaoca, odnosno instrumenti koji ne sadrže ugovorenu obavezu plaćanja i koji predstavljaju udeo u neto imovini izdavaoca. Banka instrumente kapitala vodi po fer vrednosti kroz ostali rezultat izuzev u slučajevima kada se njima trguje što podrazumeva da se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Takva klasifikacija se vrši za svaki instrument kapitala pojedinačno. Instrumenti kapitala po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju, osim ukoliko Banka u određenim slučajevima proceni da nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti.

Efekte promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i nikada se ne reklasifikuju u bilans uspeha, čak ni prilikom prestanka priznavanja. Odredbe MSFI 9 u pogledu obezvređenja finansijskih sredstava se odnose samo na dužničke instrumente. Za instrumente kapitala po fer vrednosti kroz ostali rezultat ne priznaju se efekti obezvređenja kroz bilans uspeha, već se sve promene u fer vrednosti evidentiraju u okviru ostalog rezultata. Dividende se priznaju u poziciji "Ostali poslovni prihodi" u okviru bilansa uspeha kada je pravo Banke na dividendu ustanovljeno.

Efekte promene fer vrednosti instrumenata kapitala po fer vrednosti kroz bilans uspeha se evidentiraju u okviru pozicije "Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata" u bilansu uspeha.

Finansijske obaveze

Banka klasifikuje finansijske obaveze, izuzev preuzetih neopozivih obaveza po osnovu nepovučanih kredita i plasmana i finansijskih garancija, kao obaveze koje se mere po amortizovanoj vrednosti ili kao obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha (videti napomenu 3(v)).

Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuju derivate, finansijske obaveze koje su namenjene trgovanju (npr. kratke pozicije u knjizi trgovanja) i druge finansijske obaveze koje su označene po fer vrednosti kroz bilans uspeha prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, vezano za odmeravanje finansijskih obaveza inicijalno označenih po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika bude prikazan u ostalom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u bilansu uspeha. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika naknadno se ne reklasifikuju u bilansu uspeha.

(iii) Prestanak priznavanja

Finansijska sredstva

Banka prestaje da priznaje finansijsko sredstvo:

- kada su ugovorena prava na tokove gotovine datog finansijskog sredstva istekla;
- kada Banka prenese finansijsko sredstvo transakcijom u kojoj se na kupca prenose suštinski svi rizici i koristi vlasništva nad sredstvom ili u kojoj ni ne prenosi ni ne zadržava rizike i koristi proizašle iz vlasništva ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom;
- kada su značajno modifikovani ugovorni uslovi finansijskog sredstva (videti napomenu 3(k)(iv)).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(iii) Prestanak priznavanja (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Po prestanku priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva (ili knjigovodstvene vrednosti alocirane na deo sredstva koji je prenet) i zbira (i) primljene naknade (uključujući novo pribavljeno sredstvo umanjeno za eventualnu novo preuzetu obavezu) i (ii) eventualnih kumulativnih dobitaka ili gubitka koji su prethodno bili priznati u okviru ostalog ukupnog rezultata, priznaje se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije kojima vrši prenos sredstava priznatih u bilansu stanja, gde zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, repo transakcije.

Kada se sredstva prodaju trećim licima sa istovremenim svopom ukupne stope prinosa na prenetu sredstva, transakcija se računovodstveno obuhvata kao osigurana finansijska transakcija slično repo transakcijama s obzirom da Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad takvim sredstvom.

Kod transakcija u kojima Banka, niti zadržava, niti prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom, a zadržava kontrolu nad sredstvom, Banka nastavlja da priznaje sredstvo u meri u kojoj se njena povezanost sa sredstvom nastavlja, a koja se određuje na osnovu njene izloženosti promenama u vrednosti prenesenog sredstva.

Finansijske obaveze

Banka prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada je ugovorna obaveza izmirena, ukinuta ili istekla.

(iv) Modifikacija

Prestanak priznavanja usled značajne modifikacije ugovornih uslova

U slučajevima promene ugovornih uslova, Banka procenjuje da li su novčani tokovi značajno modifikovani. Ukoliko su novčani tokovi finansijskog sredstva/obaveze značajno modifikovani u odnosu na originalno ugovorene dolazi do prestanka njihovog priznavanja i priznavanja novog finansijskog sredstva/obaveze po fer vrednosti uvećane za eventualne transakcione troškove. Eventualne razlike između knjigovodstvene vrednosti postojećeg i fer vrednosti novog finansijskog sredstva/obaveze se priznaju u bilansu uspeha u okviru pozicija "Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti" i "Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti".

Banka pod značajnom modifikacijom novčanih tokova podrazumeva: izmene ugovora usled komercijalnih razloga koje su u skladu sa tržišnim uslovima, izmena valute ili dužnika, kao i promene kojima se uvode ugovorene odredbe koje dovode do neispunjenja SPPI kriterijuma. Saglasno MSFI 9, novo finansijsko sredstvo je klasifikovano u Nivo 1 za potrebe ECL merenja, izuzev ukoliko se ne radi o sredstvu koje predstavlja POCl.

Modifikacije finansijskog sredstva koje ne dovode do prestanka priznavanja

Izmene ugovora usled finansijskih teškoća dužnika ne smatraju se značajnom modifikacijom koja dovodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(iv) Modifikacija (nastavak)

Modifikacije finansijskog sredstva koje ne dovode do prestanka priznavanja (nastavak)

Saglasno MSFI 9, Banka utvrđuje novu bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva i priznaje prihod ili rashod po osnovu modifikacije u bilansu uspeha (pozicija "Neto prihod/rashod po osnovu umanjenja obezvređenja/obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha"). Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se utvrđuje kao sadašnja vrednost modifikovanih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom. Eventualno nastali transakcioni troškovi koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom njegovog veka trajanja.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

(vi) Merenje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kojem se sredstva ili obaveze naknadno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između početno priznate vrednosti i vrednosti na dan dospeća instrumenta, umanjenju za obezvređenje.

(vii) Merenje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analizu diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode. Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(vii) Merenje po fer vrednosti (nastavak)

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente, na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuje samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrđeni na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

(viii) Identifikacija i merenje obezvređenja

Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu. Drugim rečima, Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka tako što je neophodno da se preračunaju dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici za sve kreditne izloženosti (tzv. Nivo 1). Preračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek je neophodno sprovesti za sve kreditne izloženosti kod kojih je zabeleženo značajno pogoršanje kreditnog rizika (tzv. Nivo 2).

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9

Banka obračunava dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(viii) Identifikacija i merenje obezvređenja (nastavak)

Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvređenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja ili su ti instrumenti u kategoriji niskog kreditnog rizika;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

Za finansijske instrumente u Nivou 1 obračunavaju se dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici.

Za finansijske instrumente u Nivou 2 obračunavaju se očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Za finansijske instrumente u Nivou 3 obračunavaju se očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta i prihodi od kamata se obračunavaju na neto izloženost.

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje verovatnoće default-a (probabilities of default – PD) je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike.

Četiri dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti (tj. forbearance klasifikacija) – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2 za narednih 9 meseci (počev od datuma klasifikacije u taj status). Nakon tog perioda, ako nema drugih značajnih znakova pogoršanja kreditnog rizika, transakcija može biti vraćena u Nivo 1;
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2;
- Sve neproblematične izloženosti koje su klasifikovane na watch-listu 2 se klasifikuju u Nivo 2;
- Sve neproblematične izloženosti koje su dodeljene u nadležnosti odeljenja koje se bave restrukturiranim izloženostima se automatski klasifikuju u Nivo 2.

U postupku obezvređenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvređene aktive tzv. problematičnog ili NPL portfolija odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvređeni u portfoliju odnosno koji su već u NPL statusu. Ovakva aktiva je u skladu sa standardom definisana kao tzv. POCI (Purchased and/or originated impaired credit assets) i ona se posebno vrednuje kroz kumulativnu promenu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta nakon inicijalnog priznavanja. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja. Imajući u vidu poslovni model, Banka trenutno u svom portfoliju nema identifikovanu aktivu koja bi se smatrala POCI aktivom, odnosno nema kupljen NPL portfolio kao ni dodatno materijalno značajno finansiranje već postojećih NPL klijenata u svom portfoliju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(ix) Otpisi

Kada utvrdi da su određena finansijska sredstva nenaplativa, Banka ih otpisuje. Otpis finansijskog sredstva predstavlja prestanak priznavanja sredstva u bilansu, pri čemu se razlikuje otpis finansijskog sredstva bez otpusta duga ili računovodstveni otpis i otpis finansijskog sredstva sa otpustom duga.

Otpis finansijskog sredstva bez otpusta duga ili računovodstveni otpis vrši se u slučajevima kada Banka proceni da sredstvo neće biti naplaćeno, ali se Banka ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu sredstva, osim dela zakonske zatezne kamate na čije obračunavanje bi Banka imala pravo i nakon sprovedenog otpisa bez otpusta duga, ali sa čijim obračunavanjem Banka odlučuje da prestane nakon sprovedenja navedenog otpisa. U tim slučajevima Banka procenjuje da je ekonomski opravdano preduzimati dalje aktivnosti u vezi sa naplatom finansijskog sredstva (sem gore pomenute kamate čiji obračun i evidentiranje se obustavlja). Otpis bez otpusta duga, odnosno računovodstveni otpis Banka sprovodi na osnovu odluka nadležnih organa i/ili odluka NBS za finansijska sredstva niskog stepena naplativosti koji su u potpunosti obezvređeni (100% ispravljeni). S obzirom da se Banka ne odriče prava na naplatu finansijskog sredstva, otpis bez otpusta duga, odnosno računovodstveni otpis predstavlja prestanak priznavanja finansijskog sredstva u bilansu uz istovremeno vođenje evidencije na vanbilansu. U momentu kada Banka proceni da ne postoji opravdanost za preduzimanje daljih aktivnosti u vezi sa naplatom finansijskog sredstva (okončan stečaj, likvidacija, sudsko rešenje i drugo) donosi se odluka nadležnih organa za isknjižavanje istog iz vanbilansne evidencije.

Otpis finansijskog sredstva sa otpustom duga vrši se u slučajevima kada Banka proceni da sredstvo nije naplativo i da ekonomski nije opravdano preduzimati dalje aktivnosti u vezi sa naplatom istog. U tim slučajevima, prestaje se sa priznavanjem finansijskog sredstva u bilansu bez bilo kakvog daljeg evidentiranja.

U slučaju naplate otpisanih finansijskih sredstava prihod se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihod/rashod po osnovu umanjenja obezvređenja/obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

(l) Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Za potrebe sastavljanja izveštaja o tokovima gotovine, pod gotovinom se smatraju i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

(m) Potraživanja i obaveze po osnovu derivata

Derivati su izvedeni finansijski instrumenti ili drugi ugovori koji poseduju tri osnovne karakteristike: njihova vrednost se menja zavisno od promena neke bazične – osnovne vrednosti, ne zahtevaju nikakvo početno neto ulaganje ili se zahteva relativno malo neto ulaganje i izmiruju se na datum u budućnosti. Derivati obuhvataju forvard transakcije, valutne svopove, kamatne svopove kao i kamatne opcije. U bilansu stanja se prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova fer vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova fer vrednost negativna. Inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a efekti promene fer vrednosti pri naknadnom merenju iskazuju se u bilansu uspeha, u okviru pozicije "Neto dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata".

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji se drže radi zaštite od rizika i računovodstvo hedžinga

Derivati koji se drže radi zaštite od rizika obuhvataju sva derivativna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao sredstva ili obaveze kojima se trguje. Derivati koji se drže radi upravljanja rizicima se vrednuju po fer vrednosti i iskazuju u bilansu stanja.

Banka označava određene derivativne instrumente kao instrumente zaštite od rizika u kvalifikovanom hedžing odnosu. Prilikom početnog određivanja hedžinga, Banka formalno dokumentuje odnos između instrumenta zaštite i stavke koja se štiti, što uključuje i cilj upravljanja određenim rizikom i strategiju preduzimanja zaštite kao i metod koji će primeniti u oceni efektivnosti zaštite. Banka ocenjuje i prilikom početnog određivanja hedžinga i kontinuirano nakon toga da li se očekuje da instrument zaštite bude visoko efektivan u kompenzovanju promena u fer vrednosti ili tokovima gotovine određene stavke pod zaštitom tokom perioda za koji je hedžing naznačen i da li se ostvareni rezultati efektivnosti svakog naznačenog odnosa zaštite kreću od 80% do 125%.

(i) Hedžing fer vrednosti

Kada je derivat označen kao instrument zaštite od promene fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze koja bi mogla da utiče na rezultat, promene u fer vrednosti derivata se priznaju direktno u bilansu uspeha zajedno sa promenama fer vrednosti stavke koja se štiti, a koje su posledica rizika od kojeg se stavka štiti.

Ako su predmet hedžinga samo određeni rizici koji se mogu pripisati stavki hedžinga, priznate promene fer vrednosti stavke hedžinga koje nisu u vezi sa rizikom koji je predmet hedžinga se priznaju u skladu sa politikama Banke za vrednovanje finansijskih instrumenata u zavisnosti od klasifikacije instrumenata.

(o) Krediti i potraživanja

Pozicije "Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija" i "Kredit i potraživanja od komitenata" u bilansu stanja obuhvataju finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha (videti napomenu 3(k)(ii)). Ukoliko su iskazani po amortizovanoj vrednosti, kredit i potraživanja se u bilansu stanja prikazuju u neto iznosu umanjenom za formiranu ispravku vrednosti (napomena 3(k)(viii)). Ispravka vrednosti se formira umanjenjem knjigovodstvene vrednosti kredita i potraživanja kod kojih je identifikovano obezvređenje na teret rashoda da bi se njihova knjigovodstvena vrednost svela na nadoknadivi iznos. Ako se u narednom periodu iznos gubitaka usled obezvređenja smanji, prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihodi/rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja/obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

(p) Hartije od vrednosti

Pozicija "Hartije od vrednosti" u bilansu stanja obuhvata dužničke hartije od vrednosti koje mogu biti klasifikovane u sve tri kategorije finansijskih sredstava zavisno od poslovnog modela i SPPI kriterijuma. U pogledu klasifikacije i vrednovanja videti napomenu 3(k)(ii).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) *Nekretnine i oprema*

(i) Priznavanje i merenje

Početno vrednovanje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se mogu direktno pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je neophodan za funkcionalnost opreme za koju je namenjen kapitalizuje se kao deo te opreme.

U 2018. godini, nakon početnog priznavanja, nekretnine i oprema su bili vrednovani po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Nakon izmene računovodstvene politike na dan 31. decembra 2019. godine, nakon početnog priznavanja:

- oprema se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja,
- nekretnine se vrednuju po revalorizacionom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrednost na datum revalorizacije umanjenu za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja.

Revalorizacija se vrši dovoljno redovno kako bi se obezbedilo da se knjigovodstvena vrednost bitno ne razlikuje od vrednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda. Prema grupnoj instrukciji "kancelarijska" procena od strane ovlašćenog procenitelja se sprovodi polugodišnje. Ukoliko se istom utvrdi odstupanje fer vrednosti više od 10% u odnosu na postojeću, pristupa se "punoj" proceni fer vrednosti.

Knjiženje efekata revalorizacije zavisi od toga da li je razlika između knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti na datum revalorizacije pozitivna ili negativna. Pozitivni efekti se priznaju kao povećanje revalorizacione rezerve i/ili kao prihod po osnovu promene vrednosti osnovnog sredstva do nivoa prethodno priznatih rashoda po istom osnovu za istu nekretninu. Negativni efekti se priznaju kao smanjenje prethodno formirane revalorizacione rezerve i/ili kao rashod po osnovu promene vrednosti osnovnog sredstva. Revalorizaciona rezerva nastala po ovom osnovu se prenosi u celosti na neraspoređeni dobitak prilikom prestanka priznavanja nekretnine. Prenošnje revalorizacione rezerve na neraspoređenu dobit vrši se i dok se sredstvo koristi po proporcionalnoj metodi. Revalorizacionu rezervu nije moguće preneti u bilans uspeha.

Kada delovi istog osnovnog sredstva imaju različit korisni vek upotrebe, računovodstveno se obuhvataju kao odvojena sredstva (glavne komponente) nekretnina i opreme. Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između priliva ostvarenih njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u neto iznosu u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

(ii) Naknadni troškovi

Naknadni troškovi se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomski koristi od takvih izdataka priticati u Banku.

Troškovi zamene dela osnovnog sredstva kapitalizuju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom priticati u Banku i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Troškovi redovnog servisiranja osnovnih sredstva priznaju se u bilansu uspeha u trenutku nastanka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nekretnine i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada su ova sredstva raspoloživa za upotrebu. Amortizacija se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja svake stavke nekretnina i opreme pošto se na taj način najverodostojnije odražava očekivani obrazac potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u datom sredstvu. Sredstva pribavljena putem lizinga se amortizuju tokom perioda trajanja lizinga ili korisnog ekonomskog veka upotrebe, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Stope amortizacije primenjene u tekućem i uporednom periodu su sledeće:

Opis	Procenjeni korisni vek (u godinama)	Minimalna godišnja stopa %
Građevinski objekti	Maksimalno 50	2 %
Nameštaj	Maksimalno 25	4 %
Elektronski sistemi	Maksimalno 15	6,67 %
Ostalo	Maksimalno 10	10 %

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna ili revalorizovana vrednost u slučaju nekretnina počev od 31. decembra 2019. godine.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

(r) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna sredstva se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi sadržane u konkretnom sredstvu na koje se odnose. Svi ostali izdaci predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja date stavke nematerijalne imovine, počev od narednog meseca u odnosu na mesec kada je ulaganje raspoloživo za upotrebu.

Procenjeni korisni vek nematerijalne imovine iznosi 5 godina, a amortizaciona stopa iznosi 20%, osim za ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se amortizacija vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(s) Investicione nekretnine

Investicione nekretnine predstavljaju nekretnine koje se drže radi ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrednosti kapitala ili u obe svrhe.

Početno vrednovanje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Za naknadno vrednovanje investicionih nekretnina Banka je u 2018. godini primenjivala model nabavne vrednosti odnosno investicione nekretnine su bile vrednovane po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Sa promenom računovodstvene politike na dan 31. decembra 2019. godine, investicione nekretnine se vrednuju po metodi fer vrednosti i ne podležu obavezi obračuna amortizacije kao ni utvrđivanju eventualnog obezvređenja. Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicionih nekretnina priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

(t) Lizing

Banka je primenila MSFI 16 na dan 1. januar 2019. godine koristeći modifikovani retrospektivni pristup. Uporedni podaci su prikazani prema MRS 17 i drugim relevantnim međunarodnim smernicama i tumačenjima vezanim za lizing. Računovodstvene politike vezano za priznavanje i merenje lizinga primenjene na tekući i prethodni period su prikazane u nastavku.

Računovodstvena politika u primeni od 1. januara 2019. godine

(i) Banka kao korisnik lizinga

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati,
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Tipični primeri sredstava male vrednosti su: štampači, aparati za vodu, pos terminali, tableti, računari, telefoni i manji kancelarijski nameštaj. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha.

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivima, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- vrednosti inicijalno priznate obaveze po osnovu lizinga,
- iznosa unapred plaćenih lizing obaveza i datih depozita,
- iznosa inicijalnih direktnih troškova, ukoliko ih ima,
- umanjenja za eventualne lizing podsticaje primljene od davaoca lizinga
- procenjene troškove demontaže i uklanjanja imovine kao i vraćanja imovine u prvobitno stanje.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga.

Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(t) Lizing (nastavak)

Računovodstvena politika u primeni od 1. januara 2019. godine (nastavak)

(i) Banka kao korisnik lizinga (nastavak)

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao one koja je predviđena lizing ugovorom.

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom,
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope,
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa,
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti,
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze,
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine,
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti,
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahtevaju i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

(ii) Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasifikuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene vezano za računovodstveni tretman lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

Računovodstvena politika u primeni do 1. januara 2019. godine

Saglasno MRS 17 lizing je klasifikovan kao finansijski u slučaju kada su sve koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga preneti na Banku. Lizing je klasifikovan kao operativni u slučaju kada koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga nisu preneti na Banku.

(i) Operativni lizing

Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha proporcionalnom metodom, tokom trajanja perioda lizinga. Odobrene stimulacije od strane davalaca lizinga se priznaju u okviru ukupnih troškova lizinga tokom trajanja perioda lizinga.

(ii) Finansijski lizing – Banka kao korisnik lizinga

Lizing u kome Banka preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasifikuje se kao finansijski lizing. Prilikom početnog priznavanja sredstvo pribavljeno putem lizinga se vrednuje po nižoj od fer vrednosti i sadašnje vrednosti minimalnih rata lizinga. Nakon početnog priznavanja, sredstvo se evidentira u skladu sa računovodstvenom politikom koja se primenjuje na to sredstvo.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(t) Lizing (nastavak)

Računovodstvena politika u primeni do 1. januara 2019. godine (nastavak)

(ii) *Finansijski lizing – Banka kao korisnik lizinga (nastavak)*

Minimalne rate finansijskog lizinga se raspodeljuju između finansijskih troškova i smanjenja preostalog iznosa obaveze po osnovu finansijskog lizinga. Finansijski troškovi se razgraničavaju na sve periode tokom trajanja perioda lizinga, tako da daju ujednačenu periodičnu kamatnu stopu za preostali iznos obaveze po osnovu lizinga.

(iii) *Finansijski lizing – Banka kao davalac lizinga*

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga iskazani su u bilansu stanja u visini neto ulaganja u lizing. Banka prenosi rizike koji su svojstveni vlasništvu, tako da se potraživanja za lizing rate smatraju otplatom glavnice i pripadajućeg dela finansijskog prihoda. Priznavanje finansijskog prihoda zasniva se na obrascu koji odražava konstantnu periodičnu stopu prinosa na neizmiren iznos neto ulaganja po osnovu finansijskog lizinga. Lizing rate koje se odnose na obračunski period, izuzimajući troškove za usluge, iskazuju se na teret bruto ulaganja u lizing kao smanjenje glavnice i nezarađenog finansijskog prihoda.

(u) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje nagoveštaji koji ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva. Nematerijalna ulaganja sa neograničenim korisnim vekom upotrebe se analiziraju u cilju utvrđenja eventualnog obezvređenja jednom godišnje. Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu i nadoknadiivog iznosa tog sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu.

Nadoknadiiva vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je vrednost u upotrebi ili fer vrednost umanjena za troškove prodaje, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre opozivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i rizike specifične za to sredstvo ili jedinicu koja generiše gotovinu.

Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva i nadoknadiivog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha. Gubici po osnovu obezvređenja iz prethodnih perioda se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li je došlo do smanjenja gubitaka ili da oni više ne postoje. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida u slučaju da je došlo do promene pretpostavki korišćenih za utvrđivanje nadoknadiive vrednosti sredstva. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida samo do iznosa do kojeg knjigovodstvena vrednost sredstva ne prelazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, u slučaju da nije bilo priznavanja gubitka po osnovu obezvređenja.

(v) Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze

Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze predstavljaju osnovni izvor finansiranja Banke.

Banka klasifikuje instrumente kapitala kao obaveze ili vlasničke instrumente u skladu sa suštinom ugovornih odredbi konkretnog instrumenta. Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa, koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu. Banka ne vrši diskontovanje očekivanih budućih novčanih odliva za koje se, prema najboljim procenama, očekuje da će nastati u kratkom roku.

(x) Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore po kojima je Banka u obavezi da izvrši naznačeno plaćanje u vidu isplate držaocu za gubitak koji je pretrpeo zato što naznačeni dužnik nije izvršio blagovremeno plaćanje odnosno činjenje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po osnovu finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti i početna fer vrednost se amortizuje u toku trajanja finansijske garancije, u skladu sa uslovima ugovora. Obaveza po osnovu finansijske garancije se naknadno evidentira po amortizovanoj vrednosti ili po sadašnjoj vrednosti najbolje procene svih budućih plaćanja (kada je plaćanje po garanciji verovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći. Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza.

(y) Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je u obavezi da plaća obaveze državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročna rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova, iskazana na dan 31. decembra 2019. godine predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki. Za utvrđivanje rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju korišćene su statističke tablice smrtnosti, stope fluktuacije i invalidnosti, a takođe i tablice iščezavanja sastavljene od strane aktuaru, kao i projektovana godišnja stopa rasta zarada od 2% i godišnja diskontna stopa od 4%. Pored toga, Banka je u 2019. godini izvršila ukalkulisavanje troškova za neiskorišćene dane godišnjeg odmora.

(z) Investicije u zavisna društva

Zavisno društvo je onaj entitet nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena ili ima prava na varijabilne prinose po osnovu učešća u pravnom licu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala. Investicije u zavisna društva se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrednosti saglasno MSFI 10 i MRS 27. Na svaki datum izveštavanja, Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi da su investicije u zavisna društva obezvređene. Gubici usled obezvređenja priznaju se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod i pregled

Banka je u svom poslovanju naročito izložena sledećim osnovnim vrstama rizika:

- Kreditni rizik,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik,
- Rizik likvidnosti,
- Rizik usklađenosti poslovanja,
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma,
- Strateški rizik,
- Poslovni rizik,
- Reputacioni rizik,
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi,
- Rizik informacionog sistema,
- Rizik modela

Okvir za upravljanje rizicima

Najbitniju ulogu u sistemu upravljanja rizicima kao delu sistema unutrašnjih kontrola ima Upravni odbor Banke, koji je odgovoran za njegovo uspostavljanje, kao i nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor utvrđuje strategiju i politike za upravljanje ključnim vrstama rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Takođe, Upravni odbor daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u vršenju svoje funkcije razmatranjem najbitnijih internih akata Banke pre usvajanja od strane Upravnog odbora. Izvršni odbor sprovodi strategiju i politike za upravljanje rizicima usvajanjem procedura za upravljanje rizicima, odnosno identifikovanje, merenje i procenu rizika i obezbeđivanjem njihove primene. Važnu ulogu u procesu odobravanja plasmana ima Kreditni odbor, koji razmatra kreditne zahteve, donosi odluke o kreditnim zahtevima u okviru svojih nadležnosti ili daje preporuku za viši nivo nadležnosti u odobravanju kreditnih poslova.

Internom organizacijom Banke obezbeđena je funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima i ostalih redovnih poslovnih aktivnosti. Banka ima posebnu organizacionu jedinicu u čijem je delokrugu upravljanje rizicima – Sektor za upravljanje rizicima.

Sektor za upravljanje rizicima organizovan je tako da pokriva upravljanje rizicima kroz rad pet direkcija i jednog tima: Direkcije za strateško upravljanje rizicima i kontrolu, Direkcije za kreditna odobrenja za privredu, Direkcije za kreditne poslove sa stanovništvom, Direkcije za problematične plasmane privredi, Direkcije za finansijski i operativni rizik i Tima za internu validaciju. Sve direkcije i tim direktno odgovaraju članu Izvršnog odbora koji je isključivo zadužen za upravljanje rizicima, čime se obezbeđuje izbegavanje sukoba interesa i odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od ostalih redovnih poslovnih aktivnosti.

Direkcija interne revizije

Direkcija interne revizije obavlja svoje aktivnosti na bazi godišnjeg plana i strateškog petogodišnjeg plana odobrenog od strane Upravnog odbora. Učestalost vršenja interne revizije (učestalost ili dužina revizije) određenog poslovnog segmenta može da varira od jedne do pet godina i direktno zavisi od nivoa procenjenog rizika. Direkcija interne revizije redovno prati implementaciju preporuka (akcionih planova) u izveštajima interne revizije i izveštajima Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Upravnom odboru, kao i sva potencijalna kašnjenja u implementaciji mera.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci ili potencijalnog smanjenja kreditnog kvaliteta klijenta.

Kreditni proces u Banci zasnovan je na striktnoj podeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika za koje je zadužena prodajna funkcija i aktivnosti upravljanja rizicima. Prodajnu funkciju predstavljaju sektori koji su zaduženi za uspostavljanje i vođenje odnosa sa klijentima, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom su u nadležnosti odgovarajućih direkcija u okviru Sektora za upravljanje rizicima koje se bave odobravanjem, praćenjem, restrukturiranjem i naplatom. Shodno principu „četvoro očiju“ predlog za odobrenje kreditnog zahteva podnosi prodajna funkcija (prvi glas), a za odobrenje ili davanje kreditne preporuke nadležna je funkcija upravljanja rizikom (drugi glas). Izuzetak mogu biti određeni standardizovani proizvodi u segmentu poslova sa stanovništvom, malim i srednjim privrednim društvima, kada se zbog velikog broja relativno malih zahteva i pojednostavljenja postupka, proces odobrenja završava u okviru prodajne funkcije uz obaveznu primenu principa „četvoro očiju“, a sve u skladu sa prethodno definisanim kriterijumima i parametrima, odobrenim od strane funkcije upravljanja rizicima.

Banka u cilju adekvatnog i pravovremenog upravljanja rizicima u oblasti kreditiranja primenjuje sledeća interna akta: Pravilnik o upravljanju rizicima, Pravilnik o nadležnostima u kreditnim poslovima, dokumente kojima se uređuju pravila dodele kreditnog rejtinga, Poslovnik o radu kreditnog odbora, Politiku za ublažavanje kreditnog rizika, Politiku za procene vrednosti nepokretnosti, Pravila za upravljanje restrukturiranim i spornim klijentima – pravnim licima, Pravilnik o obračunu rezervisanja prema MRS/MSFI i druga akta. Cilj Banke je da se definisanjem procedura i odgovornosti pojedinaca u procesu upravljanja rizicima zaštiti, ali i optimizuje nivo preuzetih rizika.

U nameri da definiše konzistentne smernice za kreditnu aktivnost i opšti okvir upravljanja rizicima, Banka donosi Strategiju upravljanja kreditnim rizikom za privredu i stanovništvo za svaku poslovnu godinu. Strategijom su obuhvaćene generalne smernice za osnovne parametre upravljanja rizicima, principi analize kreditne sposobnosti za svaki segment klijenata, ali i određenje prema smeru razvoja pojedinih proizvoda, kao i detaljno razmatranje strategija razvoja portfolija po pojedinim privrednim granama. Na taj način Banka obezbeđuje da se ostvarivanje usvojene poslovne politike odvija u okvirima koji će rezultirati prihvatljivim nivoom kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana i adekvatnom diversifikacijom i opštim kvalitetom kreditnog portfolija.

Banka takođe uzima u obzir analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma pri odlučivanju o preuzimanju kreditnog rizika.

Ovlašćenja, odgovornosti i nadležnosti lica uključenih u sistem upravljanja rizicima Banke definisani su Pravilnikom o nadležnostima u kreditnim poslovima. Prilikom donošenja odluka u oblasti kreditiranja, nezavisno od nivoa odlučivanja poštuje se princip tzv. „četvoro očiju“, kojim se obezbeđuje da za svaki zahtev postoje dve strane koje se međusobno proveravaju - ona koja predlaže i ona koja odobrava određeni plasman.

Izveštavanje o kreditnom riziku

Banka upravlja kreditnim rizikom, postavlja limite i kontroliše ga u svim segmentima poslovne aktivnosti i po svim relevantnim vrstama plasmana pravnim i fizičkim licima. Pravovremena identifikacija, merenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija obezbeđeno je Sistemom izveštavanja kreditnog rizika (u daljem tekstu: RMIS). Izveštavanjem na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta, RMIS pruža potpune, tačne i blagovremene informacije o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(b) Kreditni rizik (nastavak)****Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)**

RMIS mora da ispuni sledeće četiri funkcije:

1. Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja kreditnog rizika,
2. Analiza kretanja i promena ukupnih plasmana i strukturnih karakteristika portfolija,
3. Kontinuirano praćenje kreditnog rizika,
4. Pružanje osnove za proces odlučivanja u vezi kreditnog rizika.

Praćenje, upravljanje i izveštavanje o kreditnom riziku na nivou kreditnog portfolija obuhvata i praćenje rezervisanja za kreditne gubitke (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki).

Parametri kreditnog rizika

Kvantifikacija kreditnog rizika vrši se merenjem očekivanog gubitka. Osnovni pokazatelji koji se koriste u praćenju kreditnog rizika i obračunu očekivanog gubitka su:

- izloženost Banke u momentu nastanka statusa neizvršavanja obaveza (EaD),
- verovatnoća neizvršavanja obaveza (PD),
- gubitak u slučaju neizvršavanja obaveza (LGD).

Banka koristi interni model za procenu kreditnog rizika. Rejting modeli određuju specifični rejting za klijente sa sličnim nivoom kreditnog rizika. Svaki rejting stepen povezan je sa odgovarajućim PD parametrom na osnovu master rejting skale. Banka interno procenjuje i ostale parametre kreditnog rizika.

Interni model za procenu kreditnog rizika, parametri kreditnog rizika i sredstva obezbeđenja koriste se za utvrđivanje rezervisanja za kreditne gubitke u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI), čiji se način utvrđivanja definiše posebnim internim aktima Banke.

U cilju ispunjenja gore navedenih funkcija, RMIS koristi informacione sisteme UniCredit Grupe i interno kreirane baze podataka sa podacima o portfoliju na nivou plasmana. Iz sistema se obezbeđuje podatak o rejtingu i danima docnje klijenata, kao važnim parametrima kreditnog rizika klijenta.

Limiti

Banka upravlja koncentracijom kreditnog rizika u portfoliju utvrđivanjem odgovarajućih limita. Limiti su određeni internim aktima i/ili regulativom NBS, a njihovo poštovanje se redovno prati i izveštava, a bliže su pojašnjeni u odeljku o riziku izloženosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Izveštaji

U praćenju kreditnog rizika na nivou portfolija koriste se sledeći izveštaji:

Izveštaj	Odgovoran org. deo	Periodika	Korisnik izveštaja				
			CRO Sektor	Kreditni odbor	Izvršni odbor	Odbor za reviziju	Upravni odbor
CRO izveštaj/SB prezentacija	CFO/Direkcija za strateško upravljanje rizicima	kvartalno (ili češće)	+	-	+	+	+
Credit Risk Dashboard	Odeljenje za kontrolu kreditnog rizika	mesečno***	+	-	-	-	-
Izveštaj o kreditnom portfoliju	Sektor za upravljanje rizicima	kvartalno	+	+	+	-	-

* izveštaj se prezentuje na razmatranje i analizu, pre finalne prezentacije na Upravnom odboru

** izveštaj se dostavlja Kreditnim odborima nakon što je predstavljen Izvršnom odboru

*** predefinisana forma izveštaja se mesečno ažurira u skladu sa dostupnošću najnovijih obračunskih podataka. Izveštaj je stavljen na raspolaganje Direktorima Sektora za upravljanje rizicima i direktorima direkcija i odeljenja u okviru CRO funkcije.

CRO izveštaj za Upravni odbor priprema se kvartalno, a po potrebi i češće, u zavisnosti od dinamike sastajanja Upravnog odbora. U izradi izveštaja učestvuju svi organizacioni delovi u okviru Sektora za upravljanje rizicima, a za koordinaciju i slanje izveštaja zadužena je Direkcija za strateško upravljanje rizicima i kontrolu. Izveštaj se priprema u formi prezentacije i između ostalog obuhvata:

- pregled statusa najbitnijih aktivnosti Sektora za upravljanje rizicima,
- podatke o strukturi i kretanju kreditnog portfolija,
- podatke o ključnim pokazateljima kvaliteta portfolija: stanje i kretanje problematičnih kredita (NPL), rezervisanja za kreditne gubitke, troškova rizika i nivoa pokrivenosti problematičnih kredita rezervisanjima za kreditne gubitke,
- osnovne podatke o koncentraciji u portfoliju i usklađenosti sa limitima, uključujući i pregled 10 najvećih klijentskih grupa i 10 najvećih problematičnih klijenata prema ukupnoj izloženosti.

Credit Risk Dashboard platforma se ažurira na mesečnom nivou od strane Odeljenja za kontrolu kreditnog rizika dostavlja članu Izvršnog odbora zaduženom za Sektor za upravljanje rizicima, kao i direktorima svih direkcija u okviru tog Sektora. Podaci su dati na nivou subsegmenta (velika privredna društva, srednja privredna društva, finansiranje nekretnina, biznis klijenti i preduzetnici i fizička lica), uz komparativne podatke za prethodni mesec i kraj prethodne godine. Izveštaj između ostalog sadrži sledeće informacije:

- struktura plasmana (vrsta i valuta),
- strukturu plasmana portfolija po internim rejting kategorijama,
- strukturu portfolija prema kriterijumu statusa (ne)izvršenja obaveza klijenata,
- podatke o kvalitetu aktive na nivou podsegmenta (izloženost, NPL volumen i racio, iznos rezervisanja za kreditne gubitke, racio pokrivenosti NPL-a rezervisanjima za kreditne gubitke)
- PD i LGD po segmentima,
- troškove rezervisanja za kreditne gubitke po podsegmentima (povećanje i otpuštanje rezervisanja, u odnosu na početak godine i u odnosu na prethodni mesec),
- trošak rizika (Cost of Risk) po podsegmentima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(b) Kreditni rizik (nastavak)****Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)***Izveštaji (nastavak)*

Izveštaj o kreditnom portfoliju (Credit Portfolio Overview) sastavlja se na kvartalnom nivou i prezentuje Izvršnom odboru Banke, a nakon toga se dostavlja i Kreditnim odborima Banke radi informacije. U pripremi izveštaja učestvuju svi organizacioni delovi u okviru Sektora za upravljanje rizicima u čijoj je nadležnosti upravljanje kreditnim rizikom. Između ostalog, izveštaj obuhvata sledeće informacije:

- detaljne podatke o strukturi i kretanju kreditnog portfolija, ukupno i po segmentima,
- podatke o ključnim pokazateljima kvaliteta portfolija: stanje i kretanje problematičnih kredita (NPL), rezervisanja za kreditne gubitke, troškova rizika i nivoa pokrivenosti problematičnih kredita rezervisanjima za kreditne gubitke, distribuciju portfolija po rejtinzima itd.,
- pregled 10 najvećih klijentskih grupa i 10 najvećih problematičnih klijenata prema ukupnoj izloženosti,
- status portfolija i pregled ključnih aktivnosti i rezultata prema internoj klasifikaciji portfolija (Standard, WL, Restructuring, Workout),
- podatke o koncentraciji u portfoliju i usklađenosti sa limitima.

Pored standardizovanih izveštaja, sprovodi se i niz aktivnosti koje doprinose tačnosti parametra koji se koriste pri praćenju kreditnog rizika: ad hoc izveštavanje i analize i ostale aktivnosti koje doprinose tačnosti parametara kreditnog rizika.

Ad-hoc izveštavanje i analize primenjuju se u slučajevima koji su rizični po Banku, naročito kada se nivo kreditnog rizika menja drastično i naglo i kada se zahteva pravovremena reakcija. Primeri uključuju: pogoršanje interno dodeljenih rejtinga, značajna potreba za dodatnim rezervisanjem, znaci neusklađenosti u organizaciji, primenjenom sistemu ili procedurama, promena nekog od parametara kreditnog rizika i obračuna rezervisanja.

Ostale aktivnosti koje Banka sprovodi uključuju proveru kvaliteta podataka koji se koriste u praćenju, upravljanju i izveštavanju kreditnog rizika, unapređenje postojećih sistema i procedura, godišnji proces budžetiranja i naknadne provere i eventualne korekcije budžetiranih parametara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku

Naredna tabela prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku, po vrstama finansijskih instrumenata:

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 21)		Hartije od vrednosti (napomena 23)		Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 24)		Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 25)		Ostala sredstva (napomena 33)		Vanbilansne stavke	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
U hiljadama dinara												
Pojedinačna ispravka vrednosti												
Pravna lica, rejting 10	-	-	-	-	-	-	1.330.965	1.649.611	7.344	4.699	2.984	2.984
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restruktuirani plasmani*	-	-	-	-	-	-	5.694.873	5.342.760	7.594	6.407	127.856	138.752
Fizička lica>90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	2.474.833	2.084.885	10.549	5.496	1.364	1.642
Bruto plasmani	-	-	-	-	-	-	9.500.671	9.077.256	25.487	16.602	132.204	143.378
Ispravka vrednosti	-	-	-	-	-	-	5.527.680	5.058.607	18.984	13.952	58.504	89.729
Knjigovodstvena vrednosti	-	-	-	-	-	-	3.972.991	4.018.649	6.503	2.650	73.700	53.649
Grupna ispravka vrednosti												
Pravna lica, rejting 1-6	29.869.709	23.788.821	105.078.854	101.001.908	2.909.899	20.981.215	164.037.392	165.420.012	157.012	111.073	167.016.116	148.856.844
Pravna lica, rejting 7	-	-	-	-	-	10.911	7.524.311	1.894.008	793	622	2.780.679	829.633
Pravna lica, rejting 8	-	-	-	9.140	220	172	5.150.371	2.040.926	527	386	6.590.798	465.448
Fizička lica<90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	86.018.821	84.127.598	1.308	1.653	1.643.075	1.580.678
Bruto plasmani	29.869.709	23.788.821	105.078.854	101.011.048	2.910.119	20.992.298	262.730.895	253.482.544	159.640	113.734	178.030.668	151.732.603
Ispravka vrednosti	153	211	344.977	577.307	1.714	17.362	2.202.453	1.858.373	786	794	136.488	152.438
Knjigovodstvena vrednosti	29.869.556	23.788.610	104.733.877	100.433.741	2.908.405	20.974.936	260.528.442	251.624.171	158.854	112.940	177.894.180	151.580.165
Knjigovodstvena vrednosti aktive sa dodeljenim rejtingom	29.869.556	23.788.610	104.733.877	100.433.741	2.908.405	20.974.936	264.501.433	255.642.820	165.357	115.590	177.967.880	151.633.814
Knjigovodstvena vrednosti aktive bez dodeljenog rejtinga	29.840.622	29.616.699	1.542.912	1.493.552	-	-	-	-	882.867	867.341	-	-
Ukupna knjigovodstvena vrednost	59.710.178	53.405.309	106.276.789	101.927.293	2.908.405	20.974.936	264.501.433	255.642.820	1.048.224	982.931	177.967.880	151.633.814

*Kategorija „Pravna lica – restruktuirani plasmani“ uključuje klijente sa internim rejtingom 8- čija ispravka vrednosti nije pojedinačna već je formirana grupno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Implementacija bazelskih standarda

U oblasti primene bazelskih standarda težište aktivnosti bilo je prvenstveno na potvrdi prediktivne moći interno razvijenih rejting modela koji su u upotrebi, kao i odgovarajućih parametara kreditnog rizika za segmente: pravnih lica, fizičkih lica, preduzetnika i malih preduzeća. U odnosu na preporuke interne validacije, a u skladu sa neadekvatnim performansama modela, u toku 2019. godine urađen je ponovni razvoj aplikativnog modela za fizička lica, kao i kalibracija rejting modela za fizička lica, čija implementacija se očekuje tokom 2020. godine.

Interni rejting sistem (rejting skala)

Pravila rangiranja klijenata ustanovljena su na nivou UniCredit Grupe i kao takva su jedinstvena za sve članice Grupe. Rejting sistem Banke je razvijen i u upotrebi je od 2004. godine na nivou grupe za klijente koji pripadaju segmentu poslovanja s privredom. Za klijente iz segmenta fizičkih lica i preduzetnika rejting sistem je razvijen interno i u upotrebi je od 2010. godine. Banka koristi Grupne rejting modele za multinacionalne kompanije, banke, osiguravajuće kuće i izloženosti prema državama. Master rejting skala se koristi kao jedinstveni metod dodeljivanja rejtinga kojim je osigurano da klijenti sa istim rejtingom imaju iste kreditne karakteristike i istu verovatnoću da neće ispuniti svoje obaveze, delom ili u potpunosti, u periodu od 1 godine.

Master skala je podeljena na 10 rejting klasa, koje su dalje izdvojene na ukupno 26 rejting podklasa.

Interna master skala je usklađena sa bazelskim standardima što znači da je za svaku rejting podklasu vezan parametar PD, odnosno verovatnoća da klijent sa određenim karakteristikama neće moći izvršiti obaveze prema Banci i da će otići u status neizvršenja. Za prve 23 podklase verovatnoća neizvršavanja obaveza (default) se kreće od 0,02% do 20,00% i to su klijenti čiji rejting je u rasponu od 1+ do 8. Njihova verovatnoća neizvršenja definisana je skalom koja je zasnovana na statističkim analizama istorijskih podataka.

Rejtinzi od 1+ do 6-: Ovi rejtinzi se odnose na klijente koji imaju kreditni rejting u rasponu od „veoma dobar“ do „prihvatljiv“. Za klijente sa ovim rejtingom ponovna provera kreditne sposobnosti se vrši jednom godišnje.

Rejtinzi od 7+ do 7-: Pokrivaju tri podklase za transakcije sa klijentima slabog kreditnog kvaliteta. Ovi klijenti nose značajno veći rizik i moraju biti konstantno pod pojačanim nadzorom.

Rejtinzi 8+ i 8- pokrivaju klijente za koje nije određeno posebno rezervisanje, a predmet su posebnih mera restrukturiranja ili smanjenja kreditne izloženosti.

Rejting 8- odnosi se na klijente u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima.

Rejting 9 se odnosi na klijente za koje je obračunato posebno rezervisanje procenjeno na individualnoj osnovi ili kod kojih je deo potraživanja otpisan.

Rejting 10 se dodeljuje klijentima koji su u statusu likvidacije ili bankrotstva.

Rejting podgrupe 8-, 9 i 10 po definiciji se dodeljuju klijentima koji su u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima, sa obračunatim posebnim rezervisanjem.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna očekivanog kreditnog gubitka

U skladu sa važećim dokumentom MSFI Obračun rezervisanja - Pravilnik, Banka obračunava dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak (u daljem tekstu: ECL) ili ECL za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvređenja:

- Nivo 1 – pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koja nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje ili su ti instrumenti u kategoriji niskog kreditnog rizika;
- Nivo 2 – pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali gde ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 – uključuje finansijska sredstva koja imaju objektivne dokaze o obezvređenju na izveštajni datum.

Na kraju Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu, dok Nivo 3 uključuje problematičnu finansijsku aktivu. U kalkulaciji očekivanih gubitaka za finansijske instrumente u Nivo 1 primenjuje se dvanaestomesečni obračun očekivanog gubitka, dok se za finansijske instrumente u Nivou 2 primenjuje obračun na nivou životnog veka (lifetime).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje verovatnoće default-a (probabilities of default – PD) je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike.

Četiri dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti (tj. forbearance klasifikacija) – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2 za narednih 9 meseci (počev od datuma klasifikacije u taj status). Nakon tog perioda, ako nema drugih značajnih znakova pogoršanja kreditnog rizika, transakcija može biti vraćena u Nivo 1;
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2;
- Sve neproblematične izloženosti koje su klasifikovane na watch-listu 2 se klasifikuju u Nivo 2;
- Sve neproblematične izloženosti koje su dodeljene u nadležnosti odeljenja koje se bave restrukturiranim izloženostima se automatski klasifikuju u Nivo 2.

Pravila i principi za obračun očekivanog gubitka za problematične finansijske instrumente (Nivo 3)

Shodno dokumentu MSFI Obračun rezervisanja - Pravilnik, ukoliko postoji objektivni dokaz obezvređenja (u daljem tekstu default status) na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, sva finansijska sredstva se klasifikuju u Nivo 3 obezvređenja. Za finansijske instrumente klasifikovane u Nivo 3 pravilo je da se obezvređenje zasniva na obračunu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek plasmana. U tom procesu Banka posebno tretira klijente u statusu defaulta čija se izloženost smatra značajnom i takve plasmane odnosno klijente Banka individualno procenjuje, na pojedinačnoj osnovi (case by case), dok za plasmane koji nisu individualno značajni tu proceni vrši na kolektivnoj osnovi.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna očekivanog kreditnog gubitka (nastavak)

Pravila i principi za obračun očekivanog gubitka za problematične finansijske instrumente (Nivo 3) (nastavak)

Finansijsko sredstvo je obezvređeno, a umanjenje vrednosti se pojavilo ukoliko postoji objektivni dokaz o obezvređenju koji proizilazi iz jednog ili više događaja nastalih nakon datuma inicijalnog priznavanja sredstva, a koji imaju uticaj na procenjene buduće novčane tokove tog finansijskog sredstva. Ukoliko bilo koji takav dokaz postoji, Banka je dužna da izvrši obračun iznosa tog obezvređenja u cilju određivanja da li treba priznati gubitak po osnovu umanjenja vrednosti. Drugim rečima, ukoliko postoji bilo kakav dokaz o obezvređenju, Banka treba da proceni iznos koji može da se povрати za to sredstvo ili grupu sredstava i prizna gubitak po osnovu umanjenja vrednosti.

Prilikom određivanja adekvatnog iznosa rezervisanja, pravi se razlika između potrebe za obračunom posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi i posebnog rezervisanja na grupnoj osnovi za klijente grupisane u kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti, na osnovu segmenta kom klijent pripada i ukupnog iznosa izloženosti na nivou klijenta. Ukupnu izloženost klijenta čine bilansno stanje potraživanja i vanbilansno stanje potraživanja, uključujući i nepovučena sredstva po plasmanima.

Proces određivanja posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi ima za cilj da izmeri gubitak po osnovu umanjenja vrednosti na nivou klijenta. Pojedinačno rezervisanje se procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova (isključujući buduća umanjenja vrednosti koja nisu identifikovana kao nastala) diskontovanih efektivnom kamatnom stopom date finansijske aktive (npr. efektivnom kamatnom stopom definisanom prilikom zaključivanja ugovora). Drugim rečima, rezervisanje će biti određeno u iznosu pojedinačnog potraživanja za koje se ne očekuje da će biti naplaćeno. U slučaju da efektivna kamatna stopa nije dostupna, za obračun rezervisanja biće korišćena alternativna kamatna stopa koja je definisana u skladu sa internim aktima Banke. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti potraživanja, prvo se računa diskontovani novčani tok iz otplate glavnice, kamate ili bilo koji drugi novčani tok iz plasmana. Nakon toga, računa se diskontovani novčani tok iz neto ostvarive vrednosti sredstava obezbeđenja po datom plasmanu. Konačna neto sadašnja vrednost budućih novčanih tokova plasmana se poredi sa knjigovodstvenom vrednošću istog i određuje se iznos rezervisanja za gubitke po datom plasmanu koji se priznaju u bilansu uspeha.

Obračun rezervisanja za izloženosti sa umanjenjem vrednosti koje nisu klasifikovane kao individualno značajne vrši se na grupnoj osnovi grupisanjem klijenata u default statusu u homogene kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti. Prilikom definisanja homogenih kategorija, Banka primenjuje kriterijume korišćene za segmentaciju prilikom razvoja modela za izračunavanje stope gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD modela).

Obračun rezervisanja na grupnoj osnovi u okviru Nivoa 3, vrši se za klijente u default statusu a da pri tome klijenti ne ispunjavaju uslove za individualnu procenu rezervisanja. Kalkulacija rezervisanja na grupnoj osnovi vrši se prema kalkulaciji: $ECL = unsecEAD \times LGDs3 (time\ in\ default)$

Gde je:

- unsecEAD – Exposure u default-u umanjen za vrednost kolaterala
- LGDs3 (time in default) - gubitak u trenutku default-a

Ukoliko je potraživanje u potpunosti obezbeđeno kolateralom te je iz tog razloga unsecEAD jednak 0, primenjuje se kalkulacija:

$ECL = EAD \times ponder\ rezervisanja\ za\ Nivo\ 1$

Ponder rezervisanja za Nivo 1 utvrđuje se na šestomesečnom nivou, preračunavanjem ove vrednosti na osnovu prosečnog nivoa rezervisanja po segmentima portfolija.

Vrednosti LGDs3 (time in default) zavise od klijentskog segmenta, iznosa EAD-a, godina otplate, kao i perioda u kojem je klijent proveo u default-u.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna očekivanog kreditnog gubitka (nastavak)

Pravila i principi za obračun očekivanog gubitka za problematične finansijske instrumente (Nivo 3) (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu bruto i neto problematičnih plasmana bankama i klijentima. Problematici plasmani su oni kod kojih je najmanje jedna rata otplate u kašnjenju više od 90 dana. Ovakvi plasmani se ispravljaju 100% nakon razmatranja očekivane naplate iz tokova gotovine iz poslovanja ili iz sredstava obezbeđenja.

U hiljadama dinara	Hartije od vrednosti (napomena 23)		Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 24)		Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 25)		Ostala sredstva (napomena 33)		Vanbilansne stavke	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
31. decembar 2019.										
Pravna lica, rejting 10	-	-	-	-	1.330.965	262.287	7.344	741	2.984	-
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	5.694.873	2.584.830	7.594	1.760	127.856	72.987
Fizička lica>90 dana kašnjenja	-	-	-	-	2.474.833	1.125.874	10.549	4.002	1.364	713
Ukupno	-	-	-	-	9.500.671	3.972.991	25.487	6.503	132.204	73.700
31. decembar 2018.										
Pravna lica, rejting 10	-	-	-	-	1.649.611	315.518	4.699	568	2.984	-
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	5.342.760	2.539.173	6.407	1.515	138.752	52.540
Fizička lica>90 dana kašnjenja	-	-	-	-	2.084.885	1.163.958	5.496	567	1.642	1.109
Ukupno	-	-	-	-	9.077.256	4.018.649	16.602	2.650	143.378	53.649

Starosna struktura dospelih, a neobezvređenih plasmana na dan 31. decembra 2019. godine, prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Dospeli do 30 dana	Dospeli od 31 do 60 dana	Dospeli od 61 do 90 dana	Dospeli preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od komitenata					
Bruto vrednost	2.900.706	725.688	268.378	-	3.894.772
Ispravka vrednosti	(127.405)	(73.354)	(50.162)	-	(250.921)
Neto knjigovodstvena vrednost	2.773.301	652.334	218.216	-	3.643.851

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrednosti pozicija bilansa stanja po nivoima obezvređenja

(i) Gotovina i sredstva kod centralne banke

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a						Nova	31.	
Nivo	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	uN1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2019.
Nivo 1	53.405.520	6.304.811	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.710.331
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	53.405.520	6.304.811	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59.710.331

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a						Nova	31.	
Nivo	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	uN1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2018.
Nivo 1	29.661.213	23.744.307	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.405.520
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	29.661.213	23.744.307	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.405.520

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrednosti pozicija bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

(ii) Hartije od vrednosti koje se vode po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a								Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	101.011.048	12.789.172	(7.890.234)	-	-	-	-	-	-	-	(891.359)	60.228	105.078.855		
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	101.011.048	12.789.172	(7.890.234)	-	-	-	-	-	-	-	(891.359)	60.228	105.078.855		

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a								Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	82.138.449	25.906.329	(4.374.729)	-	-	-	-	-	-	-	(3.996.946)	1.337.945	101.011.048		
Nivo 2	112.721	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(112.721)	-	-		
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	82.251.170	25.906.329	(4.374.729)	-	-	-	-	-	-	-	(4.109.667)	1.337.945	101.011.048		

(iii) Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a								Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	20.964.633	1.056.537	(593.436)	18.476	-	18.476	-	-	-	-	(19.191.178)	638.170	2.893.202		
Nivo 2	27.665	185	(29)	(10.911)	-	(10.911)	-	-	-	-	(1)	8	16.917		
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	20.992.298	1.056.722	(593.465)	7.565	-	7.565	-	-	-	-	(19.191.179)	638.178	2.910.119		

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrednosti pozicija bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

(iii) Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a									Transferi između Nivo-a	
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.	
Nivo 1	11.820.749	6.832.246	(1.716.582)	1.609	(382)	1.991	-	-	-	-	(1.834.648)	5.861.259	20.964.633	
Nivo 2	13.418	496	-	9.003	10.912	(1.909)	-	-	-	-	-	4.748	27.665	
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	11.834.167	6.832.742	(1.716.582)	10.612	10.530	82	-	-	-	-	(1.834.648)	5.866.007	20.992.298	

(iv) Krediti i potraživanja od komitenata

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a									Transferi između Nivo-a	
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.	
Nivo 1	231.376.060	12.106.308	(49.796.262)	(11.314.006)	(16.731.212)	7.562.463	(2.271.958)	126.701	-	-	(45.131.049)	87.264.043	224.505.094	
Nivo 2	22.106.484	159.313	(2.257.318)	2.575.115	12.144.558	(8.416.270)	-	-	(1.389.080)	235.907	(4.545.482)	20.187.689	38.225.801	
Nivo 3	9.077.256	23.662	(1.972.686)	2.326.747	-	-	1.877.330	(152.774)	1.189.597	(587.406)	(432.374)	478.066	9.500.671	
Ukupno	262.559.800	12.289.283	(54.026.266)	(6.412.144)	(4.586.654)	(853.807)	(394.628)	(26.073)	(199.483)	(351.499)	(50.108.905)	107.929.798	272.231.566	

Nivo	U hiljadama dinara			Promene u okviru Nivo-a									Transferi između Nivo-a	
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.	
Nivo 1	219.570.171	109.626.829	(41.415.501)	(14.899.546)	(15.679.844)	1.993.805	(1.213.521)	14	-	-	(42.504.389)	998.496	231.376.060	
Nivo 2	8.660.521	58.322	(666.593)	15.925.129	18.557.603	(2.404.063)	-	-	(667.760)	439.349	(2.023.266)	152.371	22.106.484	
Nivo 3	13.696.125	19.956	(1.139.868)	3.973.589	-	-	4.585.747	(36)	581.213	(1.193.335)	(7.473.337)	791	9.077.256	
Ukupno	241.926.817	109.705.107	(43.221.962)	4.999.172	2.877.759	(410.258)	3.372.226	(22)	(86.547)	(753.986)	(52.000.992)	1.151.658	262.559.800	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Kretanje bruto knjigovodstvene vrednosti pozicija bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

 (v) *Ostala sredstva*

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31.
Nivo	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2019.
Nivo 1	997.677	70.317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.067.994
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	997.677	70.317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.067.994

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31.
Nivo	1. januar 2018.	Povećanja (+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2018.
Nivo 1	1.010.139	-	(12.462)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	997.677
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.010.139	-	(12.462)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	997.677

Kretanje ispravke vrednosti po pozicijama bilansa stanja po nivoima obezvređenja

 (i) *Gotovina i sredstva kod centralne banke*

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31.
Nivo	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2019.
Nivo 1	211	-	(58)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	211	-	(58)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje ispravke vrednosti po pozicijama bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

(i) Gotovina i sredstva kod centralne banke (nastavak)

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31.
Nivo	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	decembar 2018.
Nivo 1	153	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	211
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	153	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	211

*U početno stanje ispravke vrednosti na 1. januar 2018. uključen efekat prve primene MSFI 9.

(ii) Hartije od vrednosti koje se vode po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz ostali rezultat

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31. decembar
Nivo	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	2019.
Nivo 1	577.307	3.753	(234.942)	-	-	-	-	-	-	-	(1.343)	202	344.977
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	577.307	3.753	(234.942)	-	-	-	-	-	-	-	(1.343)	202	344.977

U hiljadama dinara		Promene u okviru Nivo-a			Transferi između Nivo-a							Nova	31. decembar
Nivo	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)	odobrenja (+)	2018.
Nivo 1	319.308	274.762	5.203)	-	-	-	-	-	-	-	(19.415)	7.855	577.307
Nivo 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	319.308	274.762	(5.203)	-	-	-	-	-	-	-	(19.415)	7.855	577.307

*U početno stanje ispravke vrednosti na 1. januar 2018. uključen efekat prve primene MSFI9

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje ispravke vrednosti po pozicijama bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

(iii) Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a							Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	16.485	626	(940)	76	-	76	-	-	-	-	(15.062)	510	1.695		
Nivo 2	877	-	(153)	(705)	-	(705)	-	-	-	-	-	-	19		
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	17.362	626	(1.093)	(629)	-	(629)	-	-	-	-	(15.062)	510	1.714		

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a							Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	10.639	5.561	(798)	840	-	840	-	-	-	-	(511)	754	16.485		
Nivo 2	4	142	-	703	705	(2)	-	-	-	-	-	28	877		
Nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	10.643	5.703	(798)	1.543	705	838	-	-	-	-	(511)	782	17.362		

U početno stanje ispravke vrednosti na 1. januar 2018. uključen efekat prve primene MSF19

(iv) Krediti i potraživanja od komitenata

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a							Transferi između Nivo-a		Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)				
Nivo 1	875.299	108.027	(305.220)	(65.076)	(87.927)	39.023	(18.799)	2.627	-	-	(171.860)	253.319	694.489		
Nivo 2	983.074	87.908	(107.706)	312.035	682.636	(265.748)	-	-	(136.685)	31.832	(171.636)	404.290	1.507.965		
Nivo 3	5.058.607	395.050	(1.119.168)	1.126.941	-	-	794.555	(49.731)	621.708	(239.591)	(212.726)	278.975	5.527.679		
Ukupno	6.916.980	590.985	(1.532.094)	1.373.900	594.709	(226.725)	775.756	(47.104)	485.023	(207.759)	(556.222)	936.584	7.730.133		

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kretanje ispravke vrednosti po pozicijama bilansa stanja po nivoima obezvređenja (nastavak)

(iv) Krediti i potraživanja od komitenata

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a								Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)			
Nivo 1	753.708	614.462	(225.758)	(96.001)	(55.480)	26.108	(66.629)	-	-	-	(173.462)	2.350	875.299	
Nivo 2	475.130	95.538	(34.546)	529.539	734.540	(158.475)	-	-	(69.185)	22.659	(83.041)	454	983.074	
Nivo 3	8.280.747	272.612	(790.679)	2.659.180	-	-	2.461.146	(12)	260.016	(61.970)	(5.363.523)	270	5.058.607	
Ukupno	9.509.585	982.612	(1.050.983)	3.092.718	679.060	(132.367)	2.394.517	(12)	190.831	(39.311)	(5.620.026)	3.074	6.916.980	

U početno stanje ispravke vrednosti na 1. januar 2018. uključen efekat prve primene MSF19

(v) Ostala sredstva

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a								Nova odobrenja (+)	31. decembar 2019.
	1. januar 2019.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)			
Nivo 1	127	19.643	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.770	
Nivo 2	664	-	(664)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nivo 3	13.955	-	(13.955)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	14.746	19.643	(14.619)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.770	

Nivo	U hiljadama dinara				Promene u okviru Nivo-a								Nova odobrenja (+)	31. decembar 2018.
	1. januar 2018.	Povećanja(+)	Smanjenja (-)	Total transferi	iz N1 (-) u N2 (+)	u N1 (+) iz N2 (-)	iz N1 (-) u N3 (+)	u N1 (+) iz N3 (-)	iz N2 (-) u N3 (+)	u N2 (+) iz N3 (-)	Izlaz (-)			
Nivo 1	104	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127	
Nivo 2	500	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	664	
Nivo 3	33.031	-	(19.076)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.955	
Ukupno	33.635	187	(19.076)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.746	

U početno stanje ispravke vrednosti na 1. januar 2018. uključen efekat prve primene MSF19

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(b) Kreditni rizik (nastavak)***Sredstva obezbeđenja - kolaterali*

Ublažavanje kreditnog rizika se vrši kroz adekvatan proces upravljanja kolateralom. Svrha uspostavljanja svih dostupnih kolaterala, adekvatno knjiženje, procena i praćenje se vrši u cilju minimizacije rizika u meri u kojoj je to moguće. Iz tog razloga Banka je posebno posvećena upravljanju kolateralom, u cilju održavanja prihvatljivog odnosa između prihvaćenog rizika i realne stope naplate, kontrole i ublažavanja rizika koji su vezani za kvalitet, koncentraciju ili osiguranje potraživanja, njihovu ročnost, valutu, itd. Ciljajući ka daljem unapređenju procesa i sistema koji se odnose na ublažavanje kreditnog rizika, Banka je uspostavila posebnu organizacionu jedinicu čije aktivnosti uključuju procene kolaterala, proces praćenja sredstava obezbeđenja, tačno izveštavanje, upravljanje odnosima sa spoljnim saradnicima (licenciranim proceniteljima, proceniteljskim kućama, osiguravajućim kućama i supervizorima), izrada stručnih mišljenja, internih procena i celokupne pravne i ekonomske analize kolaterala, unapređenje kvaliteta podataka i statistički monitoring sredstava obezbeđenja.

Banka koristi odgovarajuća interna akta za upravljanje instrumentima obezbeđenja. Najvažniji instrumenti obezbeđenja koje Banka prihvata i koristi sa ciljem smanjenja kreditnog rizika su:

- finansijska sredstva obezbeđenja (gotovinski depoziti), za koje je dozvoljeno vrednovanje u punom iznosu,
- plative garancije prvoklasnih banaka i država, vrednovanje do punog iznosa,
- hipoteke nad stambenim i komercijalnim nepokretnostima, vrednovanje najviše do 70% i 60% respektivno u odnosu na procenjenu vrednost nepokretnosti,
- hartije od vrednosti izdate od strane država, centralnih banaka ili institucija sa zadovoljavajućim kreditnim rejtingom.

U slučaju kada se valuta instrumenta obezbeđenja razlikuje od valute plasmana koji je njime pokriven, materijalna vrednost instrumenta obezbeđenja se dodatno koriguje, korišćenjem faktora umanjenja koji su definisani za svaku kombinaciju valuta, a propisani su relevantnom internom regulativom kojom se definiše proces ublažavanja kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Sredstva obezbeđenja – kolaterali (nastavak)

Procena fer vrednosti kolaterala, uzetih kao obezbeđenje po osnovu plasmana Banke do nivoa izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra je prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Vanbilansne stavke	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Pravna lica, rejting 10	-	-	300.199	470.620	-	-
Nekretnine	-	-	299.303	470.620	-	-
Ostalo	-	-	896	-	-	-
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-
Nekretnine	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	4.268.617	773.446	42.455	24.631
Nekretnine	-	-	3.888.501	743.205	27.200	5.184
Ostalo	-	-	380.116	30.241	15.255	19.447
Fizička lica > 90 dana kašnjenja	-	-	243.518	228.427	-	-
Nekretnine	-	-	243.518	228.427	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Grupna ispravka vrednosti na osnovu procene kolaterala	588.129	592.478	82.242.481	45.596.671	9.608.228	7.978.701
Nekretnine	-	878	74.438.884	40.808.961	5.444.393	4.013.898
Ostalo	588.129	591.600	7.803.597	4.787.710	4.163.835	3.964.803
Ukupno	588.129	592.478	87.054.815	47.069.164	9.650.683	8.003.332

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih i vanbilansnih pozicija koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Uspostavljenim sistemom limita za izloženost Banke tržišnim rizicima uspostavlja se granica ukupne apsorpcije ekonomskog kapitala kao i prihvatljivi nivo ekonomskog gubitka kako za aktivnosti koje se sprovede kroz knjigu trgovanja tako i za ukupnu poslovnu aktivnost Banke, a u skladu sa kapacitetima za preuzimanje rizika.

Neki od osnovnih indikatora za praćenje izloženosti Banke tržišnom riziku tokom 2019. godine su:

- VaR - potencijalni gubitak vrednosti portfolija u toku jednog dana sa 99% intervalom pouzdanosti; VaR se izračunava na osnovu istorijskog simulacionog pristupa i prati se dnevno. Osnovni faktori rizika koji su obuhvaćeni ovom kalkulacijom su: rizik kamatne stope, kredinog spreda, devizni rizik, volatilnost i inflacija;
- Stresirani VaR – istorijski pristup dodatno stresiran parametrima koji su bili karakteristični za periode velikih ekonomskih kriza.

Pored ovih osnovnih indikatora, prilikom praćenja i upravljanja izloženosti tržišnom riziku, Banka koristi i neke dodatne (granularne) limite koji imaju za cilj sprečavanje povećane izloženosti u pojedinačnim faktorima rizika, kao i u faktorima rizika koji nisu dovoljno uzeti u obzir prilikom VaR analize.

Najvažniji od ovih indikatora su analize senzitivnosti – BPV i CPV.

Tokom 2019. godine, izloženost banke tržišnim rizicima bila je u okviru definisanih limita i u skladu sa kapacitetima za preuzimanje rizika.

Pregled VaR pozicije portfolija trgovanja Grupe uključuje samo pozicije knjige trgovanja Banke:

U hiljadama dinara	Na dan 31.decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
2019.				
Devizni rizik	1.615	4.841	11.978	226
Rizik od promene kamatne stope	2.131	2.275	6.364	417
Rizik kreditnog raspona	9.804	4.926	12.532	1.635
Kovarijansa	1.872	-	-	-
Ukupno	15.422	14.224	36.926	2.611
2018.				
Devizni rizik	5.542	4.459	9.095	200
Rizik od promene kamatne stope	914	1.963	4.707	681
Rizik kreditnog raspona	3.086	4.301	7.395	1.648
Kovarijansa	(3.220)	-	-	-
Ukupno	6.322	6.592	10.577	1.683

Analiza osetljivosti kamatnog gepa na povećanje/smanjenje kamatnih stopa, uz pretpostavku paralelne promene krive prinosa i statičke bankarske knjige je prikazana u tabeli ispod:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
	Efekat paralelne promene kamatne stope za 1 bp	Efekat paralelne promene kamatne stope za 1 bp
RSD	(22.807)	(17.292)
EUR	7.520	5.878
USD	(165)	(287)
GBP	-	-
CHF	(51)	(457)
Ostale valute	-	-
Ukupan efekat*	30.543	23.914

* Ukupan efekat je jednak zbiru apsolutnih vrednosti po valutama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Tržišni rizici (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznih kurseva.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije Banke i kapitala Banke, obračunat u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je dužna da odnose između aktive i pasive održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% njenog kapitala. Direkcija finansijskog i operativnog rizika priprema izveštaj o deviznom riziku za potrebe NBS na intradnevnom (slanje izveštaja sa stanjima u 12h i 14h), dnevnom i mesečnom nivou.

Banka je izložena efektima promena kurseva najznačajnijih valuta na finansijsku poziciju i tokove gotovine. Rukovodstvo Banke uspostavlja limite izloženosti riziku određenih valuta i vrši stalni nadzor kako bi pozicije po različitim valutama bile u okviru uspostavljenih limita. Limiti važe za sve devizno relevantne proizvode u okviru Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu. Oni pokrivaju i pozicije u trgovanju kao i selektivne strateške devizne pozicije Odeljenja za upravljanje aktivom i pasivom. Sve osetljivosti koje proizilaze iz pozicija vezanih za devize su limitirane opštim VaR limitom određenim na nivou Banke i na nivou Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu i Odeljenja za upravljanjem aktivom i pasivom.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

Upravljanje deviznim rizikom Banke na operativnom nivou je odgovornost Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu.

	2019.	2018.
Pokazatelj deviznog rizika		
- na 31. decembar	2,11	1,05
- maksimalan za period - mesec decembar	4,33	4,48
- minimalni za period - mesec decembar	0,28	0,33

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(c) Tržišni rizici (nastavak)
Devizni rizik (nastavak)
Neto devizna pozicija Banke na dan 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	258.122	25.768.605	126.223	127.921	33.429.307	59.710.178
Potraživanja po osnovu derivata	2.178	1.116.618	-	-	48.520	1.167.316
Hartije od vrednosti	1.825.032	12.896.540	-	-	91.555.217	106.276.789
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	134.042	2.174.653	113.229	478.568	7.913	2.908.405
Kredit i potraživanja od komitenata	487.237	190.310.908	141.546	-	73.561.742	264.501.433
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	112.644	112.644
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	1.901.383	1.901.383
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	3.888.486	3.888.486
Investicione nekretnine	-	-	-	-	3.528	3.528
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	58.867	58.867
Ostala sredstva	995	75.093	-	2	972.134	1.048.224
Ukupna aktiva	2.707.606	232.342.417	380.998	606.491	205.539.741	441.577.253
Obaveze po osnovu derivata	2.178	1.148.546	-	-	56.072	1.206.796
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	38.089	101.057.277	166.985	376.992	14.694.433	116.333.776
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	7.782.529	121.484.941	2.148.360	1.694.653	97.568.614	230.679.097
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	158.188	-	-	-	158.188
Rezervisanja	-	-	-	-	1.288.884	1.288.884
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	411.884	411.884
Ostale obaveze	121.237	3.633.706	71.550	16.693	1.808.457	5.651.643
Kapital	-	-	-	-	85.846.985	85.846.985
Ukupna pasiva	7.944.033	227.482.658	2.386.895	2.088.338	201.675.329	441.577.253
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	5.298.010	(5.994.920)	2.005.562	1.561.639	(2.987.537)	(117.246)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine	61.583	(1.135.161)	(335)	79.792	876.875	(117.246)

*Napomena: sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koje su indeksirane.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Tržišni rizici (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Neto devizna pozicija Banke na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	145.772	14.924.268	173.224	68.397	38.093.648	53.405.309
Potraživanja po osnovu derivata	-	624.660	-	-	58.163	682.823
Hartije od vrednosti	2.112.792	20.564.386	-	-	79.250.115	101.927.293
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	322.053	15.419.289	15.669	213.736	5.004.189	20.974.936
Kredit i potraživanja od komitenata	444.835	190.718.451	4.414.382	-	60.065.152	255.642.820
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	1	222.772	-	-	222.773
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	2	-	-	-	2
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	112.644	112.644
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	1.617.855	1.617.855
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.589.673	1.589.673
Investicione nekretnine	-	-	-	-	1.331	1.331
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	239.899	239.899
Ostala sredstva	1.597	44.932	105	3	936.294	982.931
Ukupna aktiva	3.027.049	242.295.989	4.826.152	282.136	186.968.963	437.400.289
Obaveze po osnovu derivata	-	651.294	-	-	72.338	723.632
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	450.417	120.506.759	479.611	1.993	11.639.355	133.078.135
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	15.558.121	101.127.525	1.780.158	1.725.130	100.740.102	220.931.036
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	170.554	318.026	-	-	488.580
Rezervisanja	-	-	-	-	1.131.110	1.131.110
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	461.958	461.958
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	381	381
Ostale obaveze	108.529	1.113.117	911	9.658	1.524.744	2.756.959
Kapital	-	-	-	-	77.828.498	77.828.498
Ukupna pasiva	16.117.067	223.569.249	2.578.706	1.736.781	193.398.486	437.400.289
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	13.096.064	(17.574.823)	(2.246.527)	1.520.309	5.124.285	(80.692)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2018. godine	6.046	1.151.917	919	65.664	(1.305.238)	(80.692)

*Napomena: sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koje su indeksirane.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Operativni rizici

Operativni rizik je rizik od gubitka usled grešaka, povreda, prekida, šteta koje su izazvali interni procesi, osoblje ili sistemi ili eksterni događaji. Operativni rizik se definiše kao događaj nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka, osoblja i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja: interne ili eksterne malverzacije, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja klijenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta, upravljanja procesom. Strateški rizici, poslovni rizici i reputacioni rizici se razlikuju od operativnog rizika, dok je pravni rizik i rizik neusklađenosti obuhvaćen definicijom operativnog rizika.

Direkcija finansijskog i operativnog rizika nadležna je za evidentiranje, praćenje i upravljanje operativnim rizikom Banke i direktno odgovorna članu Izvršnog odbora zaduženom za upravljanje rizicima (CRO). Osnovni zadatak Direkcije je koordinacija i saradnja sa menadžerima za operativni rizik, kao i komunikacija sa kolegama iz tima za operativni rizik u Milanu, u cilju osiguranja informacija za efikasno praćenje operativnog rizika na svim nivoima. Direkcija prati promene na posebno definisanim računima i nedeljno, na osnovu izveštaja dobijenih od menadžera za operativni rizik, izveštava članove Izvršnog odbora o svim bitnim promenama u vezi operativnog rizika. Radi efikasnog praćenja operativnog rizika u Banci imenovani su menadžeri za operativni rizik i njihovi zamenici iz različitih organizacionih jedinica koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim štetnim događajima njihovog organizacionog dela kao i za evidenciju svih nastalih šteta u bazu podataka. Svi nastali događaji evidentiraju se u grupnoj aplikaciji ARGO.

Komitet za praćenje operativnog rizika organizuje se kvartalno u cilju unapređenja procesa upravljanja operativnim rizikom. Izvršni odbor Banke odgovoran je za donošenje odluka po pitanju operativnog rizika. U nadležnosti Direkcije je i obračun kapitalnog zahteva za operativne rizike koji se izračunava po Standardizovanom pristupu kao i izveštaji za potrebe izveštavanja lokalnog rukovodstva i Grupe.

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke prouzrokovan nemogućnošću Banke da ispunji svoje obaveze kao rezultat povlačenja postojećih izvora finansiranja i/ili nemogućnosti obezbeđivanja novih izvora finansiranja ili poteškoća u pretvaranju aktive u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu. Osnovni cilj ukupnog upravljanja likvidnošću Banke je održavanje adekvatne likvidnosti i pozicije finansiranja kako bi se omogućilo banci da ispunji svoje obaveze plaćanja ne samo u redovnom poslovanju, već i u stresnim okolnostima.

Rizik likvidnosti sa kojim se Banka susreće u svakodnevnom poslovanju može imati različite oblike:

- Unutar dnevna likvidnost - rizik likvidnosti u toku dana javlja se kada Banka nije u mogućnosti da pravovremeno i na vreme ispunjava obaveze plaćanja i u normalnim i stresnim uslovima.
- Rizik kratkoročne likvidnosti se odnosi na rizik neusklađenosti između iznosa i/ili ročnosti priliva gotovine i odliva gotovine u bliskom vremenskom periodu (do jedne godine).
- Tržišna likvidnost - rizik da se Banka može suočiti sa značajnim gubitkom vrednosti svojih likvidnih sredstava kad god je potrebno da ih likvidira putem prodaje ili repo operacija.
- Rizik strukturalne likvidnosti definiše se kao nemogućnost prikupljanja potrebnih sredstava za održavanje adekvatnog odnosa između srednjoročnih i dugoročnih (preko jedne godine) sredstava i obaveza po razumnim cenovnim nivoima, na stabilan i održiv način, bez uticaja na dnevne operacije ili finansijsko stanje Banke.
- Rizik nepredviđenih ili stresnih okolnosti je vezan za buduće i neočekivane obaveze koje bi mogle zahtevati od banke veću količinu likvidnosti u odnosu na ono što se smatra iznosom za vođenje redovnog poslovanja.
- Rizik koncentracije finansiranja nastaje kada Banka koristi ograničeni broj izvora finansiranja, da oni postaju takvi da je povlačenje jednog ili više njih moglo izazvati probleme sa likvidnošću.
- Rizik likvidnosti u stranoj valuti (FX rizik) koji nastaje zbog trenutne i projektovane neusklađenosti likvidnosti između priliva gotovine i odliva gotovine u stranim valutama ili različitog raspoređivanja imovine i obaveza u stranim valutama u vremenskom horizontu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka u okviru upravljanja rizikom likvidnosti adresira svaki od gore navedenih izvora rizika likvidnosti kroz odgovarajući sistem limita.

Sistem limita koji se koristi u dnevnom upravljanju rizikom likvidnosti osigurava da Banka održava poziciju likvidnosti i finansiranja koja je dovoljno snažna da podnese moguće efekte nepovoljnih scenarija u kojima se gore navedeni rizici mogu materijalizovati. Sistem limita za Grupu je definisan u Okviru apetita za rizike (RAF) kao i drugim granularnim limitima. RAF definiše nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme u ostvarivanju svojih strateških ciljeva i poslovnog plana, uzimajući u obzir interes svojih akcionara, kao i kapitalne i druge regulatorne i zakonske zahteve. Kao takav, RAF je odobren od strane Upravnog odbora, dok granularni limiti (ili drugi oblik ograničenja) proizilaze iz RAF-a: njihov proces odobravanja i eskalacije, međutim, uključuje i druge komitete ili funkcije koje su postavljene na niži hijerarhijski nivo u organizaciji Grupe.

Neki od osnovnih pokazatelja likvidnosti uključenih u RAF za 2019. godinu bili su:

- Pokazatelj likvidnosti Banke
- Kratkoročna likvidnost do 3 meseca
- Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)
- Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR)

Tokom 2019. godine, likvidnost Banke je bila na adekvatnom nivou i nije bilo prekoračenja ni jednog od definisanih limita.

Pokazatelj likvidnosti Banke i uži pokazatelj likvidnosti Banke

Banka je dužna da odnos između zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća, sa druge strane održava tako da:

- iznosi najmanje 1,0 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 – kada je obračunat za radni dan.

Pored toga, Banka je dužna da održava nivo likvidnosti tako da uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 – kada je obračunat za radni dan.

Banka je dužna da o neusklađenosti pokazatelja likvidnosti u toku dva uzastopna radna dana obavesti Narodnu banku Srbije i to narednog radnog dana. Ako Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, dužna je da o tome obavesti Narodnu banku Srbije – najkasnije narednog radnog dana. Ovo obaveštenje sadrži podatke o iznosu likvidnih sredstava koje nedostaju, o razlozima nelikvidnosti i o planiranim aktivnostima za otklanjanje uzroka nelikvidnosti. Direkcija finansijskog i operativnog rizika priprema izveštaj o dnevnoj likvidnosti za potrebe Narodne banke Srbije na dnevnom nivou.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti (nastavak)

Pokazatelj likvidnosti Banke i uži pokazatelj likvidnosti Banke (nastavak)

Ostvarene vrednosti pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti ukazuju na visok nivo likvidnosti tokom 2019. godine:

	2019.	2018.
Pokazatelj likvidnosti Banke:		
- na 31. decembar	1,80	1,53
- prosek za period - mesec decembar	1,84	1,57
- maksimalan za period - mesec decembar	1,96	2,02
- minimalan za period - mesec decembar	1,66	1,37
	2019.	2018.
Uži pokazatelj likvidnosti:		
- na 31. decembar	1,54	1,19
- prosek za period - mesec decembar	1,58	1,29
- maksimalan za period - mesec decembar	1,71	1,44
- minimalan za period - mesec decembar	1,31	1,12

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)

Ovaj indikator predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Ovaj pokazatelj se računa na mesečnom nivou za Banku i 2 puta godišnje konsolidovano na nivou Grupe. Banka je dužna da pokazatelj pokriva likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Ostvarene vrednosti LCR ukazuju na visok nivo likvidnosti tokom 2019. godine:

U hiljadama dinara		
Na dan 31. decembra		
	2019.	2018.
Zaštitni sloj likvidnosti	120.390.432	125.544.812
Neto odlivi likvidnih sredstava	90.706.701	85.018.851
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	133%	148%

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti definiše i specifične limite koji obezbeđuju da su rezerve likvidnosti dovoljno velike da pokrivaju i periode intenzivnog stresa.

Stres test rizika likvidnosti se sprovodi na nedeljnom nivou i zasniva se na analizi scenarija. Analiza scenarija ima za cilj testiranje sposobnosti Banke vezano za nastavak poslovnih aktivnosti dok se suočava sa stresnim događajem. Analiziraju se tri osnovna scenarija:

- Tržišni scenario (stresne okolnosti uzrokovane tržišnim dešavanjima)
- Kriza imena (stresne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vestima u medijima ili dešavanjima vezano za Banku)
- Kombinovani scenario (kombinacija prethodna dva scenarija)

Radi obezbeđenja blagovremenog i adekvatnog postupanja u slučajevima povećanog rizika likvidnosti, Banka ima usvojen Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih okolnosti koji se na godišnjem nivou testira i kojim su:

- precizno definisane procedure za rano otkrivanje problema u vezi sa likvidnošću Banke koje uključuju listu ranih indikatora upozorenja;
- jasno utvrđene aktivnosti, obaveze i odgovornosti u upravljanju krizom likvidnosti;
- precizno definisan način pristupanja raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti kao i procedure za obezbeđenje pristupa dopunskim izvorima finansiranja, odnosno izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	59.710.178	-	-	-	-	59.710.178
Potraživanja po osnovu derivata	13.553	-	10.488	269.882	873.393	1.167.316
Hartije od vrednosti	1.574.143	1.650.460	10.153.839	79.731.562	13.166.785	106.276.789
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.048.645	-	588.116	271.644	-	2.908.405
Kredit i potraživanja od komitenata	5.227.420	4.650.346	37.757.725	99.058.363	117.807.579	264.501.433
Tekuća poreska sredstva	58.867	-	-	-	-	58.867
Ostala sredstva	1.048.224	-	-	-	-	1.048.224
Ukupna aktiva	69.681.030	6.300.806	48.510.168	179.331.451	131.847.757	435.671.212
Pasiva						
Obaveze po osnovu derivata	15.095	16.095	33.920	236.366	905.320	1.206.796
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23.458.741	9.259.543	16.888.294	43.958.378	22.768.820	116.333.776
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	192.080.747	10.550.422	13.012.774	13.289.537	1.745.617	230.679.097
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	158.188	-	158.188
Ostale obaveze	3.361.078	66.643	292.765	1.409.457	521.700	5.651.643
Ukupna pasiva	218.915.661	19.892.703	30.227.753	59.051.926	25.941.457	354.029.500
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2019.godine	(149.234.631)	(13.591.897)	18.282.415	120.279.525	105.906.300	81.641.712

Struktura dospeća sredstava i obaveza prema ugovorenom dospeću na dan 31. decembra 2019. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospeća sredstava i obaveza po vremenskim korpama, sa izraženom negativnom neusklađenošću u korpama do jednog i od jednog do tri meseca. Ova neusklađenost je nastala pre svega zbog ročne strukture depozita, odnosno značajnog učešća depozita po viđenju u ukupnim depozitima Banke. Ovakvo učešće depozita po viđenju uzrokovano je uobičajenim ponašanjem klijenata u okruženju izraženog pada tržišnih kamatnih stopa na štednju koji svoja sredstva usmeravaju na što kraću ročnost imajući u vidu prisutni pad kamatnih stopa na tržištu ne reorčavaju već drže na računima po viđenju. Međutim, na osnovu istorijskih podataka i prethodnog iskustva, značajan procenat depozita po viđenju se može smatrati dugoročnim izvorom finansiranja imajući u vidu njihovu stabilnost, stopu rasta i stopu povlačenja. Važno je napomenuti da Banka raspolaže likvidnim instrumentima, tj. hartijama od vrednosti i drugim rezervama likvidnosti, koje u svakom momentu može založiti kod NBS ili prodati na sekundarnom tržištu, i kao i da ima na raspolaganju sredstva od matične banke i međunarodnih finansijskih institucija u skladu sa usvojenim planom finansiranja za tekuću godinu iz čega u svakom trenutku može pokriti potencijalne odlive sredstava čak i u stresiranim scenarijima koje relevantne službe u Banci redovno sprovode i analiziraju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	53.405.309	-	-	-	-	53.405.309
Potraživanja po osnovu derivata	42.646	2.442	7.202	153.228	477.305	682.823
Hartije od vrednosti	2.288.192	10.392.019	6.453.726	79.354.801	3.438.555	101.927.293
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.170.018	-	591.567	213.351	-	20.974.936
Kredit i potraživanja od komitenata	3.612.637	4.606.855	41.869.545	95.221.440	110.332.343	255.642.820
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	2	-	2
Ostala sredstva	982.931	-	-	-	-	982.931
Ukupna aktiva	80.501.733	15.001.316	48.922.040	174.942.822	114.248.203	433.616.114
Pasiva						
Obaveze po osnovu derivata	19.764	7.914	36.314	155.702	503.938	723.632
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	41.610.519	7.765.703	19.793.638	51.231.904	12.676.371	133.078.135
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	183.014.573	12.972.449	13.909.807	9.771.850	1.262.357	220.931.036
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	170.553	318.027	488.580
Tekuće poreske obaveze	461.958	-	-	-	-	461.958
Ostale obaveze	2.756.959	-	-	-	-	2.756.959
Ukupna pasiva	227.863.773	20.746.066	33.739.759	61.330.009	14.760.693	358.440.300
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2018.godine	(147.362.040)	(5.744.750)	15.182.281	113.612.813	99.487.510	75.175.814

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Rizici usklađenosti poslovanja Banke

Rizik usklađenosti poslovanja Banke je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim procedurama, dobrim poslovnim običajima, poslovnom etikom i internim aktima Banke, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik. U Banci je formirana posebna organizaciona jedinica u čijem je delokrugu kontrola usklađenosti poslovanja.

Primarna nadležnost Direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke (u daljem tekstu: Direkcija) je da identifikuje i procenjuje rizik usklađenosti poslovanja Banke i o tome izveštava Izvršni odbor i Odbor za reviziju, a po potrebi i Upravni odbor, kao i da predlaže planove za upravljanje glavnim rizicima usklađenosti poslovanja. Direkcija vrši procenu rizika u skladu sa usvojenom metodologijom i Godišnjim planom aktivnosti.

Dodatno, funkcija usklađenosti poslovanja Banke pruža podršku drugim organizacionim delovima Banke prilikom definisanja procedura, uvođenja novih bankarskih proizvoda, kao i izmene postojećih, u primeni zakona, podzakonskih akata, pravila, standarda i internih akata Banke, koji naročito uređuju oblasti: sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, finansijske sankcije, bankarske tajne, zaštite podataka o ličnosti, insajderskih informacija i zloupotrebe tržišta, standarde tržišnog ponašanja, sukoba interesa, korupcije, zelenašenja, profesionalno ophođenje sa klijentima i obezbeđenje primerenih saveta klijentima u skladu sa kodeksom ponašanja i etičkim principima, primene standarda iz oblasti zaštite korisnika finansijskih usluga i transparentnosti u ponašanju, zaštite konkurencije i druge regulatorne oblasti u skladu sa pravilima UniCredit Grupe i usvojenim programom funkcije usklađenosti poslovanja Banke.

U okviru Direkcije, formirana je posebna organizaciona jedinica Odeljenje za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, čiji broj zaposlenih koji obavljaju poslove identifikovanja, merenja i praćenja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i upravljanja tim rizikom je srazmeran obimu, vrsti i složenosti organizacione strukture Banke, kao i rizičnom profilu Banke i nivou njene izloženosti riziku od pranja novca i finansiranja terorizma.

(g) Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma

Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke za pranje novca i/ili finansiranje terorizma.

Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima Banke kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja.

Identifikovanje, merenje i procenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i upravljanje tim rizikom Banka je uredila odgovarajućim politikama i procedurama. Od navedenog rizika Banka se štiti kroz odgovarajući sistem unutrašnje kontrole u nadležnim organizacionim jedinicama, blagovremenom informisanošću, kao i kvalitetnom obukom i testiranjem zaposlenih, što predstavlja ključni faktor za upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma.

Banka je obrazovala posebnu organizacionu jedinicu u okviru Direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke, Odeljenje za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, koja se stara o unapređenju i kontinuiranoj primeni politika i procedura za upravljanje rizikom od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Zaposlenima u Odeljenju za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma Banka je obezbedila odgovarajuće kadrovske, materijalne, informaciono-tehničke i druge uslove za rad, kao i kontinuirano stručno osposobljavanje i usavršavanje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(h) Strateški rizici**

Strateški rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja na te promene.

Upravljanje strateškim rizikom je odgovornost svakog zaposlenog u okviru sistema upravljanja rizicima, a svakako najbitniju ulogu u uspostavljanju ovog sistema ima Upravni odbor Banke, kao i Izvršni odbor koji je nadležan za njegovo sprovođenje kao i identifikovanje, merenje i procenu rizika. Organi Banke između ostalog sprovode praćenje strateškog rizika kroz kreiranje i praćenje budžeta koji se izrađuje svake godine kao i višegodišnjeg strateškog plana, čime su najmanje kvartalno upoznati i u situaciji da reaguju na sve promene u okruženju u kom Banka posluje. Sistem izveštavanja rukovodstva koji je uspostavljen u svim segmentima poslovanja obezbeđuje adekvatan i pravovremeni set informacija potreban za proces odlučivanja rukovodstva Banke, a u cilju reagovanja na poslovne promene.

Organizaciona struktura Banke, uspostavljena od navedenih organa upravljanja, je definisana i prilagođena na način da postoje resursi koji su posvećeni pripremi i primeni politika i strategija, razvoju i implementaciji metodologija, pravilnika i drugih akata. Banka kontinuirano prati, procenjuje, usklađuje sve relevantne akte i procese i predlaže poboljšanja ili akcije kako bi odgovorila na promene u okruženju i na adekvatan način umanjila uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke.

Neizostavni element u upravljanju strateškim rizikom jeste sistem unutrašnjih kontrola koji obezbeđuje kontinuirano praćenje rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Navedeni sistem obezbeđuje i sprovođenje odgovarajućih politika i strategija u praksi i otklanjanje eventualnih nedostataka, čime se dodatno prati i upravlja strateškim rizikom kome je Banka izložena.

(i) Poslovni rizik

Poslovni rizik je definisan kao mera razlike između neočekivanih i očekivanih neželjenih promena u budućim prihodima Banke.

Poslovni rizik pre svega može proisteći iz izrazito nepovoljnih kretanja u tržišnom okruženju, promena u konkurenciji ili ponašanju klijenata, kao i promena pravnog okvira. Izvori ovih podataka predstavljaju seriju finansijskih izveštaja koji uključuju i stavke čija je varijabilnost ocenjena u okviru drugih tipova rizika (kreditni, tržišni, operativni). Stoga, kako bi se izbeglo preklapanje sa procenom drugih vrsta rizika (npr. kreditni, tržišni, operativni) fokus je na posebnim tipovima prihoda i rashoda banke, a koji se, nakon procene, identifikuju i agregiraju sa drugim vrstama rizika kako bi se dobila ukupna procena profila rizika kroz ekonomski kapital banke.

(j) Reputacioni rizik

Reputacioni rizik je trenutni ili budući rizik od pada profita kao rezultat negativne percepcije imidža Banke od strane klijenata, ugovornih strana, akcionara Banke, investitora ili regulatora.

Banka je, u cilju adekvatnog načina organizovanja procesa upravljanja navedenim rizikom i jasnog razgraničenja odgovornosti zaposlenih u okviru Sektora za upravljanje rizicima, kao i definisanja i primene mera za ublažavanje rizika u ovoj oblasti, donela i primenjuje politike i druga interna akta nižeg ranga.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(k) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik se definiše kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Izloženost Banke kamatnom riziku se razmatra iz dve perspektive:

- Uticaj na ekonomsku vrednost - kada promene kamatnih stopa utiču na osnovnu vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih instrumenata, jer se menja ekonomska vrednost budućih tokova gotovine (i u nekim slučajevima, sami novčani tokovi);
- Uticaj na finansijski rezultat - kada promene kamatnih stopa utiču na zaradu promenom neto prihoda od kamata.

Sistemom limita za merenje i praćenje izloženosti kamatnom riziku prate se potencijalne promene ekonomske vrednosti (EV) i promene u očekivanom neto prihodu od kamata (NII) ili dobiti, adresirajući sve materijalne izvore rizika, posebno:

- kamatni gap - proizilazi iz terminske strukture bankarske knjige i odnosi se na vremensku neusklađenost dospeća i ponovnog određivanja cena,
- rizik krive prinosa - koji proizilazi usled promena oblika krive prinosa,
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena
- rizik opcija kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni sa mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja).

Banka je implementirala okvir scenarija rizika promene kamatne stope koji adresira sve navedene izvore kamatnog rizika, a koji se u zavisnosti od jačine pretpostavki mogu podeliti u dve osnovne grupe:

- scenarija redovnog poslovanja
- scenarija stres testa.

Scenarija se razlikuju u zavisnosti od konkretnog generatora rizika, čiji se parametri menjaju, odnosno stresiraju:

- pretpostavke stresa na kamatne stope (paralelne, neparalelne promene kamatnih stopa)
- pretpostavke stresa na bilansu stanja (dinamički bilans stanja, konstantni bilans stanja)
- jednofaktorska analiza
- višefaktorska analiza.

Efekti svih scenarija se analiziraju sa aspekta promene ekonomske vrednosti i neto prihoda od kamata.

Scenariji rizika kamatnih stopa uključeni u RAF 2019. godine:

- osetljivost ekonomske vrednosti (EV)
- osetljivost neto prihoda od kamatnih stopa (NII).

Jedan od zadataka Direkcije za finansije Banke je uspostavljanje postupaka kako bi Banka bila u okviru definisanih limita za rizik kamatne stope. Ovo se ostvaruje kroz aktivnosti na finansijskim tržištima (kroz međubankarske transakcije, transakcije hartija od vrednosti) koje se sprovode u saradnji sa Direkcijom za poslovanje na finansijskom tržištu, kao i ostalih aktivnosti na strani aktive i pasive kojima se upravlja kamatnim gap-ovima u cilju zaštite od kamatnog rizika, a u skladu sa poželjnim profilom rizika. U isto vreme, Direkcija za finansije i Direkcija za poslovanje na finansijskom tržištu se bave upravljanjem investicionim portfoliom Banke što zajedno sa odobrenim instrumentima omogućava postizanje strateške pozicije koja omogućava stabilnost kamatnih prihoda iz bankarske knjige. U cilju zaštite od rizika kamatnih stopa Direkcija za finansije i Direkcija za poslovanje na finansijskom tržištu pristupaju i transakcijama hedžinga određenih portfolija ili transakcija.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(k) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi (nastavak)

Analiza osetljivosti Banke na povećanje ili smanjenje kamatnih stopa na tržištu na pozicije u bankarskoj knjizi (EV), uz pretpostavku da nema asimetričnih kretanja u krivama prinosa, predstavljena je kao što sledi:

U hiljadama dinara	Paralelno povećanje od 200 bp	Paralelno smanjenje od 200 bp
2019.		
Na dan 31. decembar	(3.254.751)	2.964.146
Prosek za godinu	(2.862.488)	2.992.996
Maksimum za godinu	(2.162.014)	3.523.669
Minimum za godinu	(3.648.181)	2.426.899
2018.		
Na dan 31. decembar	(2.258.022)	2.551.880
Prosek za godinu	(2.235.410)	2.683.621
Maksimum za godinu	(1.953.384)	3.174.515
Minimum za godinu	(2.352.775)	1.943.336

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(k) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi (nastavak)

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31.decembra 2019. godine prikazana je na celokupan kamatonosni deo bilansa stanja:

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	59.710.178	24.310.803	-	-	-	-	35.399.375
Potraživanja po osnovu derivata	1.167.316	-	-	-	-	-	1.167.316
Hartije od vrednosti	106.276.789	31.232	1.650.460	10.153.839	80.890.366	13.550.892	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.908.405	1.812.830	-	853.363	450	-	241.762
Kredit i potraživanja od komitenata	264.501.433	44.232.696	52.988.873	158.538.118	4.102.003	3.850.680	789.063
Tekuća poreska sredstva	58.867	-	-	-	-	-	58.867
Ostala sredstva	1.048.224	-	-	-	-	-	1.048.224
Ukupna aktiva	435.671.212	70.387.561	54.639.333	169.545.320	84.992.819	17.401.572	38.704.607
Obaveze po osnovu derivata	1.206.796	-	-	-	-	-	1.206.796
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	116.333.776	17.570.234	30.733.824	34.698.787	26.893.416	284.107	6.153.408
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	230.679.097	84.922.997	14.352.239	16.621.181	9.349.262	-	105.433.418
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	158.188	-	-	-	-	-	158.188
Ostale obaveze	5.651.643	-	-	-	-	-	5.651.643
Ukupna pasiva	354.029.500	102.493.231	45.086.063	51.319.968	36.242.678	284.107	118.603.453
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.decembra 2019. godine	81.641.712	(32.105.670)	9.553.270	118.225.352	48.750.141	17.117.465	(79.898.846)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(k) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi (nastavak)

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31. decembra 2018. godine prikazana je na celokupan kamatonosni deo bilansa stanja:

	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno
U hiljadama dinara							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	53.405.309	18.945.448	-	-	-	-	34.459.861
Potraživanja po osnovu derivata	682.823	-	-	-	-	-	682.823
Hartije od vrednosti	101.927.293	3.781.744	10.392.019	87.753.530	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.974.936	20.164.960	-	804.874	-	-	5.102
Kredit i potraživanja od komitenata	255.642.820	3.759.029	5.948.073	235.441.345	3.984.342	5.756.802	753.229
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	2	-	-	-	-	-	2
Ostala sredstva	982.931	-	-	-	-	-	982.931
Ukupna aktiva	433.616.114	46.651.181	16.340.092	323.999.749	3.984.342	5.756.802	36.883.948
Obaveze po osnovu derivata	723.632	-	-	-	-	-	723.632
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	133.078.135	40.951.782	23.801.512	19.342.253	47.259.926	1.447.884	274.778
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	220.931.036	60.223.289	20.587.164	15.385.259	7.556.718	23.200	117.155.406
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	488.580	-	-	-	-	-	488.580
Tekuće poreske obaveze	461.958	-	-	-	-	-	461.958
Ostale obaveze	2.756.959	-	-	-	-	-	2.756.959
Ukupna pasiva	358.440.300	101.175.071	44.388.676	34.727.512	54.816.644	1.471.084	121.861.313
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2018. godine	75.175.814	(54.523.890)	(28.048.584)	289.272.237	(50.832.302)	4.285.718	(84.977.365)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(l) Rizik informacionog sistema

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital, ostvarivanje poslovnih ciljeva, poslovanje u skladu s propisima i reputaciju Banke usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili druge slabosti u tom sistemu koja negativno utiče na njegovu funkcionalnost ili bezbednost, odnosno ugrožava kontinuitet poslovanja Banke.

U cilju kontrole, odnosno umanjenja ove vrste rizika, kao i unapređenja upravljanja tim rizikom, Banka je usvojila i primenjuje strategiju razvoja informacionog sistema.

Banka u cilju adekvatnog načina organizovanja procesa upravljanja navedenim rizikom i jasnog razgraničenja odgovornosti zaposlenih, kao i definisanja i primene mera za ublažavanje rizika u ovoj oblasti primenjuje poslovna pravila, procedure kao i druge interne akte nižeg ranga.

(m) Rizik modela

Rizik modela se bavi potencijalnim greškama u modeliranju u okviru glavnih vrsta rizika (kreditni rizik, tržišni rizik i operativni rizik) kao što su neprikladna metodologija, neispravna implementacija, nedostajući parametri i nedostatak ulaznih podataka. Model risk analiza zasniva se na proceni komponenti modela rizika koje proizlaze iz različitih tipova rizika.

Banka u cilju adekvatnog načina upravljanja navedenim rizikom, kao i definisanja i primene mera za ublažavanje rizika u ovoj oblasti primenjuje i redovno evaluira odgovarajući set internih akata.

(n) Upravljanje kapitalom

Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: NBS), kao regulatorno telo, definiše način izračunavanja kapitala i adekvatnosti kapitala, koji se zasnivaju na Bazel III okviru. Regulatorni kapital, pokazatelji adekvatnosti kapitala i obračun rizične aktive definisani su Odlukom o adekvatnosti kapitala banke koja se primenjuje od 30. juna 2017. godine (u daljem tekstu: Odluka). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banka prati na kvartalnom nivou u skladu sa standardizovanim pristupom.

Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje adekvatnosti kapitala:

1. pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive – CET1 ratio; Odlukom minimalno definisan pokazatelj je 4,5%;
2. pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive – T1 ratio. Odlukom minimalno definisan pokazatelj je 6%;
3. pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koji predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive – CAR ratio. Odlukom minimalno definisan pokazatelj je 8%.

Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog osnovnog kapitala ni u jednom trenutku ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10.000.000, prema zvaničnom srednjem kursu NBS na dan obračuna. Dodatno, Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini potrebnoj za održavanje minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala, odnosno uvećanih pokazatelja – ako NBS Banci odredi pokazatelje adekvatnosti kapitala veće od propisanih. NBS Banci u 2019. godini nije odredila pokazatelje adekvatnosti kapitala veće od propisanih.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Osnovni kapital banke čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(n) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni akcijski kapital čini zbir sledećih elemenata korigovan za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- akcija i drugih instrumenata kapitala;
- pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- dobiti banke;
- revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- rezervi za opšte bankarske rizike.

Regulatorna prilagođavanja – Prilikom obračuna vrednosti elemenata kapitala, Banka je dužna da iz vrednosti tih elemenata, utvrđenih u skladu sa MSFI/MRS, isključi iznos povećanja kapitala koji je rezultat sekjuritizacije. Budući da u Republici Srbiji nije doneta zakonska regulativa koja pokriva ovu oblast, ovo regulatorno prilagođavanje nije primenljivo.

Banka u elemente kapitala ne uključuje:

- fer vrednost rezervi u vezi sa dobitcima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- dobitke ili gubitke po osnovu obaveza banke vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke;
- dobitke ili gubitke koji proizilaze iz kreditnog rizika po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu banka ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizilaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

Nerealizovani dobitci ili gubici po osnovu imovine ili obaveza vrednovanih po fer vrednosti, osim pomenutih dobitaka ili gubitaka iz prethodnog stava, uključuju se u obračun kapitala.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici.
- nematerijalna ulaganja, uključujući i gudvil (goodwill), umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu sa propisima;
- imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje, u skladu s tačkama 19. i 20. Odluke;
- primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, u skladu s tačkom 19. Odluke;
- iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1,25%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder i to:
  - učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravog lica,

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(n) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- sekjuritizovane pozicije, u skladu s tačkom 201. stav 1. odredba pod 2), tačkom 202. stav 1. odredba pod 2) i tačkom 234. Odluke,
- slobodne isporuke, ako druga ugovorna strana u roku od četiri radna dana od ugovorenog datuma isporuke/plaćanja nije izmirila svoju obavezu, u skladu s tačkom 299. Odluke,
- iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka
- bruto iznos potraživanja od dužnika - fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 utvrđenim u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta;
- bruto iznos potraživanja od dužnika - fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita iz prethodne alineje, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 i čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana - ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
- bruto iznos potraživanja od dužnika - fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102, a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana - ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine;
- iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije, ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve.

Prilikom utvrđivanja odbitnih stavki, odloženih poreskih sredstava i primenljivih iznosa direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, banka nije dužna da od osnovnog akcijskog kapitala odbija iznos stavki, koji je u zbiru jednak ili manji od iznosa limita koji se izračunava tako što se iznos stavki osnovnog akcijskog kapitala koji preostane nakon umanjenja za regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke pomnoži sa 17,65%:

- odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijskog kapitala banke izračunatog u skladu sa članom 21. stav 2. Odluke;
- ako banka ima značajno ulaganje u lice u finansijskom sektoru, direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala tih lica u iznosu koji je manji ili jednak od 10% osnovnog akcijskog kapitala banke izračunatog u skladu sa članom 21. stav 2. Odluke.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine osnovni akcijski kapital nije umanjila za iznos direktnih ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala i za iznos odloženih poreskih sredstava koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika s obzirom da je njihov zbir manji od definisanog limita.

Dodatni osnovni kapital banke čini zbir sledećih elemenata umanjen za odbitne stavke:

- akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. Odluke;
- pripadajuće emisione premije.

Banka na dan 31. decembra 2019. godine nije imala dodatni osnovni kapital.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(n) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Dopunski kapital Banke čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- akcija i drugih instrumenata dopunskog kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima;
- pripadajuće emisione premije, tj. iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti tih instrumenata;
- opštih prilagođavanja za kreditni rizik koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1,25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik za banke koje taj iznos obračunavanju primenom standardizovanog pristupa.

Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordinirane obaveze, uključuju u obračun dopunskog kapitala banke tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća, dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza, na dan vršenja obračuna.

Banka na dan 31. decembar 2019.godine nije imala dopunski kapital.

Tabela koja sledi prikazuje stanje kapitala na dan 31. decembra 2019. godine i na dan 31.decembra 2018. godine:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Osnovni akcijski kapital - CET1		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	23.607.620	23.607.620
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	562.156	562.156
Dobit iz tekuće godine koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	-
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	4.074.793	2.517.701
(-) Nerealizovani gubici	(17.727)	(620)
Ostale rezerve	49.296.640	41.919.994
(-) Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza)	(1.901.383)	(1.617.855)
(-) Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka	-	(377.655)
(-) bruto iznos potraživanja od dužnika - fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskog kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 utvrđenim u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta	(17.289)	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(n) Upravljanje kapitalom (nastavak)

U hiljadama dinara	2019.	2018.
(-) bruto iznos potraživanja od dužnika - fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskog kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita za kupovinu motornih vozila, koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 utvrđenim u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavanju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapital čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana - ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019.godine	(103.515)	-
(-) Iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije (ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajana ove rezerve)*	-	(9.958.131)
Ukupan osnovni akcijski kapital - CET1	75.501.295	56.653.210
Dodatni osnovni kapital - AT1	-	-
Ukupan osnovni kapital - T1 (CET1 + AT1)	75.501.295	56.653.210
Dopunski kapital - T2	-	-
Ukupan regulatorni kapital (T1 + T2)	75.501.295	56.653.210

*Podatak za 2018. godinu se odnosi na iznos potrebnih rezervi za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama, shodno regulativi koja je važila na dan 31.12.2018.godine.

Banka je za 2018. i 2019. godinu ostvarila pokazatelje poslovanja u okviru limita definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala i Odlukom o upravljanju rizicima.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, vrši procene i koristi pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u budućim periodima na koje promene procena utiču.

Ova obelodanjivanja dopunjuju komentare o upravljanju rizicima (napomena 4).

(a) Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju

(i) Rezervisanja za kreditne gubitke

Obevređenje finansijskih sredstava se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici 3(k)(viii).

Merenje gubitaka od umanjenja vrednosti po MSFI 9 za sve kategorije finansijskih sredstava zahteva procene, posebno procene koje se odnose na utvrđivanje iznosa i očekivanog vremena priliva budućih novčanih tokova, kao i novčanih tokova koji potiču od realizacije procenjene vrednosti kolaterala prilikom utvrđivanja gubitaka od umanjenja vrednosti i procene značajnog povećanja kreditnog rizika. Ove procene su vođene nizom faktora, čija kombinacija i interakcija može da dovede do različitih nivoa rezervacija za kreditne gubitke, u različitim scenarijima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju (nastavak)

(i) Rezervisanja za kreditne gubitke (nastavak)

ECL kalkulacije Banke su rezultati složenih modela sa određenim brojem pretpostavki koje se tiču izbora input varijabli kao i njihove međuzavisnosti. Elementi ECL modela koji se smatraju delom računovodstvenih rasuđivanja i procena uključuju:

- Interni model ocenjivanja kreditne sposobnosti Banke, koji dodeljuje PD pojedinačnim rejting kategorijama;
- Kriterijume Banke za procenu da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika koji posledično dovode do obračuna ECL-a na osnovu celog veka trajanja instrumenta (tzv. LT ECL – life time ECL), kroz korišćenje kvantitativnih kriterijuma (promene u PD-u u odnosu na datum inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva), kao i kvalitativne procene (forbearance, restructuring klasifikacija, 30 dana docnje, watch list 2 kategorizacija);
- Segmentaciju finansijskih sredstava kada se njihova ECL procenjuje na kolektivnoj osnovi;
- Razvoj ECL modela uključujući različite formule i izbor inputa;
- Određivanje povezanosti između makroekonomskih scenarija i ekonomskih inputa, kao što su kretanje GDP-a, nivoa nezaposlenosti i zarada, kao i kamatnih stopa, te i modeliranje njihove povezanosti i uticaja na korišćeni PD i LGD;
- U saradnji sa UniCredit Grupom, izbor makroekonomskih scenarija koji se odnose na budućnost (tzv. forward looking scenarios) i njihovih ponderisanja verovatnoće, kako bi se izvela veza između ECL modele i mogućih ekonomskih kretanja.

U skladu sa internim politikama, Banka će redovno preispitivati i održavati svoje modele u kontekstu stvarnog iskustva u pogledu kreditnih gubitaka kada je to potrebno.

Obezvredjenje finansijskih sredstava i verovatan gubitak po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja Banka procenjuje na pojedinačnoj osnovi. Procena obezvređenja finansijskih sredstava na pojedinačnoj osnovi obuhvata utvrđivanje postojanja objektivnog dokaza ovog obezvređenja odnosno postojanje statusa neizmirenja obaveza. Iznos obezvređenja finansijskih sredstava utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova po tom potraživanju, dok procena verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki obuhvata procenu nadoknadivosti budućih novčanih odliva za svaku preuzetu vanbilansnu obavezu.

Procenu obezvređenja finansijskih sredstava i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na grupnoj osnovi Banka vrši za sva potraživanja kod kojih se ovo obezvređenje ili ovi gubici ne mogu direktno povezati s tim potraživanjima, ali za koje se na osnovu iskustva može proceniti da postoje u kreditnom portfoliju. Pri ovoj proceni, Banka grupiše potraživanja na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika koje odražavaju sposobnost dužnika da izmiruje svoje obaveze u skladu sa ugovorenim uslovima (segmenti portfolija, rejting kategorije i sl.). Procena obezvređenja na grupnoj osnovi predstavlja zajedničku procenu budućih novčanih tokova pojedinačne grupe potraživanja na osnovu podataka o gubicima iz ranijih perioda za potraživanja s karakteristikama kreditnog rizika sličnim onima u toj grupi, a u skladu s metodologijom.

(ii) Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici 3(k)(vii). Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Ključne računovodstvene procene u primeni računovodstvenih politika Banke uključuju:

(i) Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici 3(k)(vii).

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente, ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedeni iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrdive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrdive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrdivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrdivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (nastavak)

(ii) Procena poslovnog modela i SPPI test

Klasifikacija i merenje dužničkih finansijskih instrumenata saglasno MSFI 9 zavisi od biznis modela i rezultata SPPI testa što je opisano u računovodstvenoj politici 3(k)(ii).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima sa ciljem prikupljanja novčanih tokova. Rukovodstvo procenjuje poslovni model na nivou grupe finansijskih sredstava kao što je portfolio ili podportfolio finansijskih sredstava. Prilikom procene uzimaju se u obzir relevantne informacije kao što su prošle prodaje, namere rukovodstva u pogledu budućih prodaja, vrednovanje performansi finansijskih sredstava i izveštavanje rukovodstva i slično. Uspostavljen je proces kontinuiranog praćenja finansijskih sredstva po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali rezultat koja su prestala da se priznaju pre dospeća sa ciljem utvrđivanja razloga otuđenja i da li su razlozi u skladu sa ciljem poslovnog modela u okviru kojeg se finansijsko sredstvo drži.

Ukoliko je poslovni model držanje radi prikupljanja novčanih tokova ili držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaja, vrši se procena ili na nivou pojedinačnog ugovora ili grupe ugovora da li ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate ("SPPI test").

Ukoliko ugovoreni uslovi finansijskog sredstva uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(iii) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme, stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije zasnovani su na projektovanom korisnom veku trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme, koji je podložan preispitivanju. Adekvatnost procenjenog očekivanog veka trajanja preispituje se jednom godišnje, odnosno po potrebi češće, ukoliko postoje indikacije da je došlo do značajnih promena faktora koji su uticali na prethodno određivanje veka trajanja ili do nastanka drugih događaja koji imaju uticaj na procenjeni vek trajanja. Određivanje korisnog veka trajanja zahteva značajne procene od strane rukovodstva i zasniva se na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama koje mogu imati uticaj na ekonomski vek trajanja sredstava.

(iv) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje naznake koje ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od knjigovodstvene vrednosti, ista se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, a gubitak priznaje u bilansu uspeha. Razmatranje indikatora i dokaza obezvređenja zahteva značajne procene od strane rukovodstva u pogledu očekivanih tokova gotovine, diskontnih stopa i stepena iskorišćenosti sredstava koja su predmet razmatranja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (nastavak)

(v) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da poreska sredstva mogu biti iskorišćena. Rukovodstvo Banke vrši procenu da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i iznosa sredstva, odnosno iznosa očekivanih budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(vi) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih i radno pravnih sudskih postupaka. Rezervisanje po osnovu sudskih sporova se formira kada je verovatno da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, čiji iznos se može pouzdano utvrditi, a po osnovu koje je očekivan odliv ekonomskih koristi. Procena rezervisanja po osnovu navedenih sporova zahteva značajne procene od strane pravne službe i rukovodstva Banke, uključujući procenu verovatnoće negativnih ishoda sporova, kao i iznose verovatnih i razumnih procena gubitaka. Iznosi potrebnih rezervisanja predstavljaju najbolju procenu na osnovu dostupnih informacija na datum bilansa, ali mogu biti promenjeni u budućnosti kao posledica nastanka novih događaja ili dobijanja novih informacija.

(vii) Rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenima

Rezervisanja za otpremnine zaposlenima prilikom odlaska u penziju utvrđuju se primenom aktuarske procene, koja podrazumeva procene diskontne stope, budućih kretanja zarada, budućih fluktuacija zaposlenih, odnosno stope mortaliteta. Stvarni ishodi mogu značajno odstupati od navedenih procena, naročito imajući u vidu dug period na koji se odnose.

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
2019.					
Potraživanja po osnovu derivata Hartije od vrednosti	22	-	1.167.316	-	1.167.316
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	23	361.990*	1.180.921	-	1.542.911
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	23	1.825.032*	102.860.562	-	104.685.594
		2.187.022	105.208.799	-	107.395.821
Obaveze po osnovu derivata	34	-	1.206.790	6	1.206.796
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	37	-	158.188	-	158.188
		-	1.364.978	6	1.364.984

*Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat – Nivo 1, obuhvataju državne obveznice RS denominirane u EUR odnosno USD, koje su listirane na berzi EU kao visoko likvidna sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

**6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER
VREDNOST (nastavak)**

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
2018.					
Potraživanja po osnovu derivata	22	-	682.823	-	682.823
Hartije od vrednosti					
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	23	-	1.493.552	-	1.493.552
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	23	2.112.792*	98.284.026	-	100.396.818
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	26	-	-	222.773	222.773
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	27	-	2	-	2
		2.112.792	100.460.403	222.773	102.795.968
Obaveze po osnovu derivata	34	-	723.632	-	723.632
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	37	-	488.580	-	488.580
		-	1.212.212	-	1.212.212

*Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat – Nivo 1, obuhvataju državne obveznice RS denimirane u USD, koje su listirane na berzi EU kao visoko likvidna sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

(i) *Hijerarhija fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti*

Procenjene fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti prikazana su u tabeli koja sledi prema nivoima hijerarhije fer vrednosti u skladu sa MSFI 13:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupna fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
2019.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21	-	59.710.178	-	59.710.178	59.710.178
Hartije od vrednosti						
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	23	-	-	48.306	48.306	48.284
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	24	-	-	2.915.844	2.915.844	2.908.405
Kredit i potraživanja od komitenata	25	-	-	270.217.806	270.217.806	264.501.433
Ostala sredstva	33	-	-	1.048.224	1.048.224	1.048.224
		-	59.710.178	274.230.180	333.940.358	328.216.524
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	35	-	-	118.108.418	118.108.418	116.333.776
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	36	-	-	230.914.622	230.914.622	230.679.097
Ostale obaveze	39	-	-	5.651.643	5.651.643	5.651.643
		-	-	354.674.683	354.674.683	352.664.516
2018.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21	-	53.405.309	-	53.405.309	53.405.309
Hartije od vrednosti						
- hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	23	-	-	36.923	36.923	36.923
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	24	-	-	20.968.275	20.968.275	20.974.936
Kredit i potraživanja od komitenata	25	-	-	260.254.925	260.254.925	255.642.820
Ostala sredstva	33	-	-	982.931	982.931	982.931
		-	53.405.309	282.243.054	335.648.363	331.042.919
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	35	-	-	132.731.824	132.731.824	133.078.135
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	36	-	-	221.637.099	221.637.099	220.931.036
Ostale obaveze	39	-	-	2.756.959	2.756.959	2.756.959
		-	-	357.125.882	357.125.882	356.766.130

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

(i) *Hijerarhija fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti (nastavak)*

Tehnike i modeli koje Banka koristi za obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata obelodanjeni su u napomeni 5b(i).

(ii) *Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti*

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Iako zavisi od tržišnih kretanja, osnovna pretpostavka u ovom slučaju jeste da u kratkom roku, za visoko likvidna sredstva, neće doći do značajnih tržišnih promena koje mogu uticati na promenu fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

(iii) *Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom*

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika. Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnost.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Prihodi od kamata		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	310.263	276.749
Potraživanja po osnovu derivata	292.663	195.295
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	205.708	175.682
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	3.815.579	3.764.954
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	1.647	3.294
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	149.463	125.448
Kredit i potraživanja od komitenata	11.658.138	11.385.237
Derivati i finansijska sredstva koja se drže u svrhe zaštite od rizika	220.593	284.378
Ukupni prihodi od kamata:	16.654.054	16.211.037
Rashodi kamata		
Obaveze po osnovu derivata	283.211	188.959
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	116.438	75.676
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.164.754	985.309
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema komitentima	1.263.745	1.114.553
Subordinirane obaveze	-	167.191
Obaveze po osnovu lizinga	51.544	-
Ukupni rashodi kamata:	2.879.692	2.531.688
Neto prihodi od kamata	13.774.362	13.679.349

Prihodi od kamata na obezvređene plasmane saglasno računovodstvenoj politici 3 (d) u 2019. godini iznose 737.484 hiljada dinara (2018. godina: 970.534 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

8. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Neto prihod po osnovu naknada i provizija:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	1.416.289	1.263.559
Naknade za izdate garancije i druge potencijalne obaveze	700.748	656.019
Naknade po osnovu brokerskih usluga	109.598	31.471
Naknade po kastodi poslovima	435.057	391.242
Naknade iz poslovanja sa karticama	1.295.109	1.284.121
Naknade po osnovu depozita	445.432	408.551
Naknade po osnovu kredita	615.523	454.875
Ostale naknade i provizije	273.243	292.413
Ukupan prihod od naknada i provizija:	5.290.999	4.782.251
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	195.132	179.098
Provizije po osnovu garancija, akreditiva i jemstava	10.812	8.467
Naknade iz poslovanja sa karticama	921.361	973.219
Ostale naknade i provizije	112.537	128.653
Ukupni rashodi od naknada i provizija:	1.239.842	1.289.437
Neto prihodi od naknada i provizija	4.051.157	3.492.814

9. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata obuhvata:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Neto prihod po osnovu promene vrednosti derivata po fer vrednosti kroz bilans uspeha	204.281	148.895
Neto prihod/(rashod) po osnovu promene vrednosti hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	13.919	(3.333)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	218.200	145.562

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvata:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat	390.619	105.318
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	112.902	67.188
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	503.521	172.506

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

11. NETO GUBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika obuhvata:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Neto (rashodi)/prihodi od promene vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti	(224.773)	35.249
Neto (rashodi)/prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	(16.579)	(45.954)
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	(241.352)	(10.705)

Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika u iznosu od 241.352 hiljade dinara obuhvata neto gubitak po osnovu makro hedžinga fer vrednosti u iznosu od 257.905 hiljada dinara koji je Banka raskinula u 2019. godini (napomena 25.4), dok je po osnovu mikro hedžinga fer vrednosti ostvaren dobitak u iznosu 16.553 hiljade dinara.

12. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule obuhvata:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	25.534.233	46.726.986
Rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(23.851.999)	(45.311.054)
Neto prihod	1.682.234	1.415.932

13. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha čine:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Plasmani klijentima		
Neto povećanje pojedinačne ispravke vrednosti	299.677	2.007.273
Neto (umanjenje)/povećanje grupnog obezvređenja	1.588.202	1.069.893
	1.887.879	3.077.166
Neto (umanjenje)/dodatno obezvređenje hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(127.589)	309.024
Potencijalne obaveze		
Neto umanjene pojedinačne ispravke vrednosti (napomena 38)	(31.225)	(36.848)
Neto umanjene grupnog obezvređenja (napomena 38)	(15.951)	(39.398)
	(47.176)	(76.246)
Gubici/(dobici) po osnovu modifikacije	6.978	(46)
Direktan otpis	9.932	444
Prihod od naplate otpisanih potraživanja	(313.675)	(406.117)
Ukupno	1.416.349	2.904.225

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

14. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

Neto (gubitak)/dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti čini:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Gubitak po osnovu konverzije stambenih kredita indeksiranih u CHF (napomena 25.1)	(516.198)	-
Dobitak po osnovu prodaje kredita koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	2.099.033
Ukupno	(516.198)	2.099.033

Saglasno Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF, Banka je 23% preostalog duga klijenata kao i ostala potraživanja koja padaju na teret Banke u iznosu od 963.147 hiljada dinara evidentirala delom preko prethodno formiranih rezervisanja u iznosu od 319.603 hiljade dinara (napomena 38.2), delom preko prethodno formirane ispravke vrednosti kao i zatvaranja računa razgraničenja u iznosu od 127.346 hiljada dinara, tako da je ostvaren neto efekat na bilans uspeha u iznosu od 516.198 hiljada dinara.

15. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostale poslovne prihode čine:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Drugi prihodi iz poslovanja	53.018	46.642
Ukupno	53.018	46.642

16. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi sastoje se od:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Troškovi neto zarada	1.919.432	1.806.566
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	731.196	685.744
Neto rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine i godišnje odmore	16.506	15.889
Ostali lični rashodi	411.233	513.255
Ukupno	3.078.367	3.021.454

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije sastoje se od:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine (napomena 29.2, 29.3)	394.395	314.064
Troškovi amortizacije investicionih nekretnina (napomena 31)	33	33
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme (napomena 30.2, 30.3)	279.621	265.782
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (napomena 30.2)	420.395	-
Ukupno	1.094.444	579.879

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

18. OSTALI PRIHODI

U ostale prihode spadaju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za sudske sporove (napomena 38)	69.813	35.750
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za ostale obaveze (napomena 38)	24.387	-
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (napomene 31, 2.d)	2.230	-
Ostali poslovni prihodi	96.969	52.980
Ukupno	193.399	88.730

19. OSTALI RASHODI

19.1. Ostali rashodi obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Troškovi poslovne zgrade i poslovnog prostora	116.034	115.444
Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala	64.113	54.153
Troškovi zakupnina (napomena 19.2)	360.233	723.624
Troškovi održavanja informacionog sistema	762.947	753.842
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	71.061	67.157
Troškovi reklame, propagande, reprezentacije, ulaganja u kulturu i donacije	206.088	248.837
Troškovi advokatskih, konsultantskih usluga, istraživanja i revizije	355.129	202.908
Troškovi PTT usluga	139.762	134.775
Troškovi premija osiguranja	1.167.577	843.152
Troškovi obezbeđenja imovine, transporta i rukovanja novcem	170.598	125.860
Troškovi stručnog usavršavanja	26.887	23.205
Troškovi servisnih usluga	88.435	115.355
Troškovi transportnih usluga	13.859	16.135
Troškovi prevoza na rad i sa rada	40.462	39.803
Troškovi naknada smeštaja i ishrane na službenim putovanjima	28.908	32.770
Ostali porezi i doprinosi	485.470	482.999
Rashodi rezervisanja za sudske sporove i ostala rezervisanja (napomena 38)	600.766	194.204
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava (napomena 2.d)	53.287	-
Gubici od prodaje i rashodovanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	43.717	40.447
Ostalo	377.138	368.059
Ukupno	5.172.471	4.582.729

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

19. OSTALI RASHODI

19.2. Troškovi zakupnina u iznosu 360.233 hiljade dinara u 2019. godini odnose se na troškove koji saglasno MSFI 16 i računovodstvenoj politici Banke (napomena 3.t) nisu uključeni u merenje obaveze po osnovu lizinga. Struktura navedenih troškova prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019.
Zakup sredstava male vrednosti	150.218
Kratkoročni zakup	20.301
PDV na zakupe koji su priznati u skladu sa MSFI 16	69.965
Sredstva koja nisu identifikovana u skladu sa MSFI 16	119.255
Varijabilna plaćanja	494
Ukupno	360.233

20. POREZ NA DOBITAK

20.1. Osnovne komponente poreza na dobitak na dan 31. decembra su sledeće:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Tekući poreski rashod perioda	(756.285)	(889.257)
Povećanje odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	73.006	76.575
Smanjenje odloženih poreskih sredstava i povećanje odloženih poreskih obaveza	-	(7.247)
Ukupno	(683.279)	(819.929)

20.2. Usaglašavanje efektivne poreske stope prikazano je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Dobitak pre oporezivanja	8.956.710	10.041.576
Porez na dobit obračunat po stopi od 15%	1.343.507	1.506.236
<i>Poreski efekti trajnih razlika:</i>		
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	10.106	10.982
Poreski efekti po osnovu usklađivanja prihoda	(635.790)	(618.384)
<i>Poreski efekti privremenih razlika:</i>		
Poreski efekti po osnovu oporezivih privremenih razlika	89.863	(24.256)
<i>Poreski efekti umanjenja:</i>		
Poreski efekti po osnovu prve primene MSFI 9	(40.987)	(54.649)
Poreski efekti po osnovu konverzije stambenih kredita indeksiranih u CHF	(83.420)	-
Poreski efekti iskazani u bilansu uspeha	683.279	819.929
<i>Efektivna poreska stopa</i>	7,63%	8,17%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

20. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

20.3. Porez na dobitak priznat u okviru ostalog rezultata prikazan je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2019.			2018.		
	Pre poreza	Poreski rashod	Nakon poreza	Pre poreza	Poreski rashod	Nakon poreza
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po FV kroz ostali rezultat	4.793.874	(719.081)	4.074.793	-	-	-
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava (napomena 2.d i 41.3)	58.909	(8.836)	50.073	-	-	-
Aktuarski (gubici)/dobici	(23.395)	3.509	(19.886)	6.593	(989)	5.604
Stanje na dan 31. decembra	4.829.388	(724.408)	4.104.980	6.593	(989)	5.604

20.4. Obračunata obaveza za porez na dobit za 2019. godinu iznosi 756.285 hiljada dinara. S obzirom da je iznos obračunate obaveze za porez na dobit manji od iznosa plaćenih akontacija, Banka je na dan 31. decembra 2019. godine iskazala tekuća poreska sredstva u iznosu od 58.867 hiljada dinara. Obračunata obaveza za porez na dobit za 2018. godinu iznosi 889.257 hiljada dinara od čega je iznos od 427.299 hiljada dinara zatvoren iz više plaćenih akontacija, tako da ne izmirene tekuće poreske obaveze na dan 31. decembra 2018. godine iznose 461.958 hiljada dinara.

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

21.1. Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Gotovina u blagajni u dinarima	4.242.996	3.163.419
Žiro račun	24.180.540	24.920.533
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1.411.454	1.523.538
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	45.793	35.899
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod NBS	5.000.138	10.000.000
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	24.829.410	13.762.131
	<u>59.710.331</u>	<u>53.405.520</u>
Ispravka vrednosti	(153)	(211)
Stanje na dan 31. decembra	59.710.178	53.405.309

Stanje na žiro računu uključuje i obaveznu rezervu u dinarima koja predstavlja minimalnu rezervu dinarskih sredstava izdvojenu u skladu sa „Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS“. U skladu sa navedenom Odlukom, dinarska obavezna rezerva se obračunava na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih depozita, kredita, hartija od vrednosti i ostalih dinarskih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopama od 0% do 5% u zavisnosti od ugovorene ročnosti i izvora finansiranja, a zatim drži na žiro računu Banke. Tokom 2019. godine NBS je plaćala kamatu na obaveznu rezervu i to: po stopi od 1,25% godišnje do jula, po stopi od 1,00% godišnje do oktobra i od novembra po stopi od 0,75% godišnje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Obavezna devizna rezerva kod NBS predstavlja minimalnu rezervu deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa „Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS”. U skladu sa napred navedenom Odlukom, deviznu obaveznu rezervu banke obračunavaju na osnovu prosečnog stanja depozita, kredita i drugih obaveza u stranim valutama ili u dinarima indeksiranim deviznom klauzulom, primenom kursa dinara prema evru tokom jednog kalendarskog meseca. Stopa obavezne rezerve bila je nepromenjena tokom 2019. godine i iznosila je 20% na devizne depozite do dve godine i 13% na devizne depozite preko dve godine, dok je stopa na deo devizne rezerve koji čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom iznosila 100%.

Banka je dužna da održava prosečno dnevno stanje u obračunskom periodu na deviznim računima kod NBS u iznosima ne manjim od obračunatih iznosa. NBS ne plaća Banci kamatu na izdvojena sredstva na redovnom deviznom računu obavezne rezerve.

Banka je na dan 31. decembar 2019.godine deponovala višak likvidnih sredstava na račun kod NBS-a u iznosu od 5.000.000 hiljada dinara, dok se iznos od 138 hiljada dinara odnosi na razgraničenu kamatu obračunatu po osnovu navedenih sredstava koja dospeva za plaćanje u narednom periodu.

21.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2019	2018	2019	2018
Stanje na dan 1. januara	-	-	(211)	(196)
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	43
Početno stanje nakon prve primene MSFI 9	-	-	(211)	(153)
Gubitak po osnovu obezvređenja: (Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	54	(59)
Efekti promene deviznog kursa	-	-	4	1
Ukupno za godinu	-	-	58	(58)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	(153)	(211)

22. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Potraživanja po osnovu derivata obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Potraživanja po osnovu spot i forvard revalorizacije i valutnih svopova	48.520	58.163
Potraživanja po osnovu kamatnih svopova	1.067.728	599.401
Potraživanja po osnovu kamatnih opcija	44.231	25.259
Potraživanja po osnovu robnih svopova	6.837	-
Stanje na dan 31. decembra	1.167.316	682.823

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI

23.1. Hartije od vrednosti obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	48.292	36.928
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	105.030.563	100.974.120
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1.542.911	1.493.552
Ukupno	106.621.766	102.504.600
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti	(344.977)	(577.307)
Stanje na dan 31. decembra	106.276.789	101.927.293

Saglasno Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF ("Sl. glasnik RS" br. 31/2019) Banka je 1. oktobra 2019. godine postala vlasnik državnih hartija od vrednosti u iznosu 627.397 hiljada dinara sa rokom dospeća od 5 godina i godišnjom isplatom kupona u visini 4% godišnje (napomena 25.1). Navedene hartije od vrednosti Banka je klasifikovala kao hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

23.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2019	2018	2019	2018
Stanje na dan 1. januara	-	-	(577.307)	(1.648)
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	(317.660)
Početno stanje nakon prve primene MSFI 9	-	-	(577.307)	(319.308)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	127.588	(257.231)
Efeki promene deviznog kursa	-	-	304	(768)
Efeki prodaje hartija od vrednosti	-	-	104.438	-
Ukupno za godinu	-	-	232.330	(257.999)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	(344.977)	(577.307)

23.3. Podela hartija od vrednosti prema načinu vrednovanja i emitentu prikazana je u tabeli:

U hiljadama dinara	Vrednovanje	2019.	2018.
Potraživanja po osnovu eskonta menica	Amortizovana vrednost	48.284	36.923
	Po FV kroz ostali rezultat	98.232.719	93.445.489
Državne obveznice Republike Srbije	Po FV kroz bilans uspeha	1.542.911	1.493.552
Obveznice lokalne samouprave	Po FV kroz ostali rezultat	29.207	44.035
Državne obveznice Republike Srbije i obveznice lokalne samouprave - stavke hedžinga	Po FV kroz ostali rezultat	6.423.668	6.907.294
Stanje na dan 31. decembra		106.276.789	101.927.293

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Potraživanja po osnovu eskonta menica na dan 31. decembra 2019. godine, iznose 48.284 hiljade dinara i predstavljaju ulaganja sa rokom dospeća do godinu dana i eskontnom stopom u visini jednomesečnog ili šestomesečnog BELIBOR-a uvećanog za 2% odnosno 2,5% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2019. godine, ulaganja u hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 1.542.911 hiljade dinara, predstavljaju ulaganja u državne obveznice Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2028. godine.

Na dan 31. decembra 2019. godine, ulaganja u hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u iznosu od 6.423.668 hiljade dinara predstavljaju ulaganja u obveznice lokalne samouprave i državne obveznice Republike Srbije - stavke hedžinga, sa rokovima dospeća do 2023. godine, dok iznos od 29.207 hiljada dinara predstavlja ulaganje u obveznice lokalne samouprave sa rokom dospeća do 2021. godine, a iznos 98.232.719 hiljada dinara predstavlja ulaganja u državne obveznice Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2028. godine.

U cilju zaštite od kamatnog rizika kod obveznica lokalne samouprave kao i državnih obveznica Republike Srbije, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti, tj. naznačila kao stavke hedžinga ulaganja u obveznice lokalne samouprave i državne obveznice Republike Srbije, ukupne nominalne vrednosti 51,6 miliona EUR, dok su kao instrumenti hedžinga naznačeni kamatni svopovi ukupne nominalne vrednosti 51,6 miliona EUR. Na dan 31. decembra 2019. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

24.1. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija uključuju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Devizni računi kod:		
- drugih banaka u okviru UniCredit grupe	1.299.175	562.392
- drugih stranih banaka	364.342	419.488
Ukupno devizni računi:	1.663.517	981.880
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)		
- u stranoj valuti	-	14.183.352
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	-	14.183.352
Garantni depozit u stranoj valuti za kupoprodaju hartija od vrednosti	4.704	4.728
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti	367.896	-
Namenski depoziti u stranoj valuti	12.183	12.006
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	590.263	591.697
Ukupno kratkoročni krediti:	590.263	591.697
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	271.556	214.644
Ukupno dugoročni krediti:	271.556	214.644
Plasmani NBS po REPO transakcijama u dinarima	-	5.002.000
Ostali plasmani u stranoj valuti	-	1.991
Ukupno	2.910.119	20.992.298
Ispravka vrednosti	(1.714)	(17.362)
Stanje na dan 31. decembra	2.908.405	20.974.936

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

24.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2019	2018	2019	2018
Stanje na dan 1. januara	-	-	(17.362)	(8.517)
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	(2.126)
Početno stanje nakon prve primene MSFI 9	-	-	(17.362)	(10.643)
Gubitak po osnovu obezvređenja: (Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	14.619	(6.802)
Efekti promene deviznog kursa	-	-	(44)	69
Otpis sa otpustom duga	-	-	1.073	-
Otpis bez otpusta duga	-	-	-	14
Ukupno za godinu	-	-	15.648	(6.719)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	(1.714)	(17.362)

24.3. Struktura deviznih računa kod banaka u okviru UniCredit Grupe prikazana je u tabeli:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
UniCredit Bank Austria AG, Vienna	1.060.118	418.828
UniCredit Bank AG, Munich	36.498	27.526
UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	9.118	13.640
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	1.091	181
UniCredit S.P.A. Milano	178.663	89.003
Zagrebačka banka d.d.	2.409	4.361
UniCredit Bank BIH	5.907	2.221
UniCredit Bulbank, Sofia	24	128
UniCredit Bank ZAO Moscow	5.347	6.504
Stanje na dan 31. decembra	1.299.175	562.392

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

25.1. Krediti i potraživanja od komitenata obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	31.239.867	26.682.876
- u stranoj valuti	564.577	338.104
Ukupno kratkoročni krediti:	31.804.444	27.020.980
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	226.702.059	212.576.946
- u stranoj valuti	12.546.929	20.083.265
Ukupno dugoročni krediti:	239.248.988	232.660.211
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama i akreditivima:		
- u dinarima	19.349	9.612
- u stranoj valuti	27.758	5.457
Ukupno:	47.107	15.069
Potraživanja po osnovu faktoringa u dinarima	935.477	890.364
Ostali plasmani u dinarima	195.550	1.973.176
Ukupno	272.231.566	262.559.800
Ispravka vrednosti	(7.730.133)	(6.916.980)
Stanje na dan 31. decembra	264.501.433	255.642.820

Kreditni koji su indeksirani valutnom klauzulom (EUR, CHF, USD) prikazani su u okviru kredita u dinarima.

U 2019. godini stupio je na snagu Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF („Sl. glasnik RS“ br. 31/2019) kojim su uređena prava i obaveze banaka i fizičkih lica sa kojima je banka zaključila ugovor o stambenom kreditu indeksiranom u CHF u postupku konverzije duga u dug indeksiran u EUR. Saglasno Zakonu, iznos duga koji je bio obuhvaćen konverzijom činili su iznos glavnice na dan konverzije uvećan za iznos dospele, a nenaplaćene redovne kamate na dan konverzije. Konverzijom je bilo obuhvaćeno 1.356 partija stambenih kredita indeksiranih u CHF čiji je dug iznosio 4.171.008 hiljada dinara obračunat po kursu na dan konverzije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Navedeni iznos duga Banka je umanjila za 38%, od čega 23% pada na teret rashoda Banke (napomena 14), dok 15% umanjenja duga nadoknađuje Republika Srbija saglasno posebnom ugovoru koji je Banka zaključila sa Ministarstvom finansija RS. U cilju nadoknade troškova konverzije bankama, Vlada Republike Srbije je donela Odluku o emisiji dugoročnih državnih hartija od vrednosti ("Sl. glasnik RS" br. 68/2019). Na dan 01. oktobra 2019. godine, Banka je postala vlasnik obveznica RS u visini 627.397 hiljada dinara, sa rokom dospeća od 5 godina i godišnjom isplatom kupona u visini 4% godišnje (napomena 23.1). Saglasno Zakonu, Banka ima pravo na poreski kredit u visini 2% od iznosa preostalog duga, tako da je priznala odložena poreska sredstva po tom osnovu u visini 83.420 hiljada dinara.

25.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2019	2018	2019	2018
Stanje na dan 1. januara	(3.883.544)	(7.480.787)	(3.033.436)	(1.892.923)
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	(135.875)
Početno stanje nakon prve primene MSFI 9	(3.883.544)	(7.480.787)	(3.033.436)	(2.028.798)
Gubitak po osnovu obezvređenja: (Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(432.708)	(2.103.457)	(1.547.619)	(1.005.064)
Efekti promene deviznog kursa	16.032	24.256	2.731	426
Unwinding (time value)	13.367	3.352	-	-
Efekti prodaje portfolija	81.331	5.123.296	-	-
Otpis sa otpustom duga	-	36	122.019	-
Otpis bez otpusta duga	348.239	549.760	583.455	-
Ukupno za godinu	26.261	3.597.243	(839.414)	(1.004.638)
Stanje na dan 31. decembra	(3.857.283)	(3.883.544)	(3.872.850)	(3.033.436)

*Otpis bez otpusta duga, odnosno računovodstveni otpis, predstavlja otpis potraživanja saglasno Odluci Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive (Sl. glasnik RS br. 77/2017) koja je u primeni od 30. septembra 2017. godine. Banka, saglasno Odluci, sprovodi otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti, odnosno računovodstveni otpis 100% obezvređenih potraživanja. U smislu pomenute Odluke, računovodstveni otpis podrazumeva prenos iznosa potraživanja iz bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

25.3. Struktura kredita i potraživanja od komitenata data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019			2018		
	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost
Javni sektor	2.831.524	(13.110)	2.818.414	5.361.551	(7.240)	5.354.311
Privreda	173.673.433	(4.775.970)	168.897.463	164.768.207	(4.684.550)	160.083.657
Stanovništvo	95.726.609	(2.941.053)	92.785.556	92.430.042	(2.225.190)	90.204.852
Stanje na dan 31. decembra	272.231.566	(7.730.133)	264.501.433	262.559.800	(6.916.980)	255.642.820

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

25.4. Krediti pravnim licima su uglavnom odobravani za finansiranje tekuće likvidnosti (minus po tekućem računu), nabavke obrtnih sredstava, finansiranje uvoza, kao i za finansiranje investicija. Odobreni krediti su korišćeni za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine i usluga, industrije, građevinarstva, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokovima dospeća od 30 dana do jedne godine. Kamata na kratkoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom obračunavana je u visini jednomesečnog, tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog u proseku za 2,38%, dok je kamata na kratkoročne kredite odobrene u dinarima obračunavana u visini jednomesečnog, tromesečnog ili šestomesečnog BELIBOR-a uvećanog u proseku za 0,77%.

Dugoročni krediti su odobravani na period do 10 godina. Kamata na dugoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom se obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog u proseku za 3,17% na godišnjem nivou, dok se kamata na dugoročne kredite u dinarima obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili šestomesečnog BELIBOR-a uvećanog u proseku za 0,99% na godišnjem nivou, u skladu sa ostalim troškovima i kamatnom politikom Banke.

Banka u ponudi ima stambene kredite sa fiksnom, varijabilnom i kombinovanom kamatnom stopom. Stambeni krediti za stanovništvo su odobravani sa rokom otplate od 5 do 30 godina, sa nominalnom kamatnom stopom koja se kretala u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za 2,6% do 3,8% godišnje za kredite sa varijabilnom kamatom, dok se kamatna stopa za kredite sa fiksnom kamatom kretala u rasponu od 2,09% do 3,99%.

Banka je tokom maja 2019. godine inicirala kampanju u kojoj su klijenti imali mogućnost da apliciraju za gotovinske kredite sa periodom otplate do 95 meseci, kako sa varijabilnom tako i sa fiksnom kamatnom stopom, čime je odgovorila na potrebe klijenata kada je u pitanju promenljivost kamatne stope i za ovu vrstu kredita. Kamatne stope za gotovinske kredite sa varijabilnom kamatom su se kretale u rasponu od tromesečnog BELIBOR-a uvećanog za 3,56% do 9,0% godišnje, dok se kamatna stopa za kredite sa fiksnom kamatom kretala u rasponu od 5,74% do 13,5% godišnje.

U 2019. godini kamatne stope za investiciono finansiranje za mala preduzeća i preduzetnike kretale su se u rasponu od šestomesečnog/dvanaestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3% do 5,75% godišnje odnosno sa fiksnom kamatnom stopom u rasponu od 3,99% do 4,79%. Za finansiranje u dinarima kamatne stope su se kretale u visini jednomesečnog/tromesečnog BELIBOR-a uvećanog za 1,8% do 3,9% godišnje.

Za kredite za finansiranje obrtnih i trajnih obrtnih sredstava kamatne stope su se kretale u rasponu od šestomesečnog/dvanaestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za 1,90% do 7,30% godišnje odnosno sa fiksnom kamatnom stopom u rasponu od 3% do 7,5%. Kamatna stopa za kredite u dinarima kretala se u visini jednomesečnog/tromesečnog BELIBOR-a uvećanog za 1,5% do 8% godišnje odnosno sa fiksnom kamatnom stopom u rasponu od 4,25% do 10,6%.

U cilju zaštite od kamatnog rizika, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti tj. naznačila je kao stavku hedžinga kredit klijenta sadašnje vrednosti 691.496,12 EUR na dan 31. decembra 2019. godine, dok je kao instrument hedžinga naznačen kamatni svop iste nominalne vrednosti. Banka je u 2019. godini raskinula makro hedžing fer vrednosti gde su kao stavke hedžinga bila naznačena portfolija kredita indeksiranih u CHF i EUR sa fiksnom kamatnom stopom, dok su kao instrumenti hedžinga naznačeni kamatni svopovi. Imajući u vidu da su tokom 2019. godine sprovedene aktivnosti na konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF koji su bili označeni kao stavka hedžinga, te navedeni hedžing nije više ispunjavao uslove efektivnosti čime su se stekli uslovi za raskid istog, Banka je sprovedla adekvatne aktivnosti vezano za raskid i efekte priznala jednokratno na teret rashoda u okviru bilansa uspeha u iznosu od 257.905 hiljada dinara (napomena 11). U slučaju kredita indeksiranih u EUR koji su bili naznačeni kao stavka hedžinga, rukovodstvo Banke je procenilo da ne postoje više ekonomski opravdani razlozi za isti i donela odluku o raskidu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

25.5. Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata po industrijskim sektorima prikazana je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Privreda		
- Energetika	4.717.738	4.315.114
- Poljoprivreda	6.341.824	5.883.494
- Građevinarstvo	27.538.341	13.724.439
- Industrija i rudarstvo	43.804.100	53.026.400
- Trgovina	37.862.098	41.393.072
- Usluge	26.276.071	20.972.285
- Saobraćaj	17.651.514	16.515.129
- Ostalo	9.481.747	8.938.274
	<u>173.673.433</u>	<u>164.768.207</u>
Javni sektor	2.831.524	5.361.551
Stanovništvo		
- Fizička lica	90.983.719	87.831.210
- Preduzetnici	4.742.890	4.598.832
	<u>95.726.609</u>	<u>92.430.042</u>
Ukupno	272.231.566	262.559.800
Ispravka vrednosti	(7.730.133)	(6.916.980)
Stanje na dan 31. decembra	264.501.433	255.642.820

Rukovodstvo Banke definiše nivo kreditnog rizika koji preuzima, tako što određuje limite kreditne izloženosti za jednog zajmoprimca ili grupu zajmoprimaca, kao i za geografske i industrijske segmente. Ovaj rizik se redovno prati na godišnjem nivou ili češće po potrebi. Izloženost kreditnom riziku se kontroliše kroz redovne analize solventnosti zajmoprimca i potencijalnih zajmoprimaca, kako bi se utvrdila sposobnost izmirivanja obaveza po osnovu kamata i glavnice, kao i promenom limita pozajmica po pojedinačnom zajmoprimcu, ukoliko je potrebno. Upravljanje kreditnim rizikom se delimično obezbeđuje uspostavljanjem kolaterala.

26. PROMENE FER VREDNOSTI STAVKI KOJE SU PREDMET ZAŠTITE OD RIZIKA

Promene fer vrednosti koje su predmet zaštite od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	222.773
Stanje na dan 31. decembra	-	222.773

U 2018. godini promena vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika odnosila se na makro hedžing fer vrednosti koji je Banka implementirala u cilju zaštite od kamatnog rizika vezanog za kredite indeksirane u CHF i EUR sa fiksnom kamatnom stopom. U 2019. godini Banka je prekinula uspostavljeni makro hedžing fer vrednosti (napomena 25.4).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika:		
- makro hedžing	-	2
Stanje na dan 31. decembra	-	2

U 2018. godini promena vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika odnosi se na makro hedžing fer vrednosti gde je kao stavka hedžinga naznačen portfolio kredita indeksiranih u EUR sa fiksnom kamatnom stopom. U 2019. godini Banka je prekinula uspostavljeni makro hedžing fer vrednosti (napomena 25.4).

28. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

Investicije u zavisna društva obuhvataju ulaganja u kapital sledećih pravna lica u kojima Banka ima 100% učešća:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
UniCredit Leasing Srbija d.o.o.	-	-
UniCredit Partner d.o.o.	112.644	112.644
	112.644	112.644
Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembra	112.644	112.644

29. NEMATERIJALNA IMOVINA

29.1. Nematerijalna imovina, neto:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Nematerijalna imovina	1.361.799	1.229.188
Nematerijalna imovina u pripremi	539.584	388.667
Stanje na dan 31. decembra	1.901.383	1.617.855

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

29. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

29.2. Promene u okviru nematerijalne imovine tokom 2019. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2019. godine	3.856.854	388.667	4.245.521
Nabavke u toku godine	583.053	159.790	742.843
Gubici po osnovu obezvređenja	(54.603)	(8.873)	(63.476)
Ostalo	(26.294)	-	(26.294)
Stanje 31. decembar 2019. godine	4.359.010	539.584	4.898.594
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2019. godine	2.627.666	-	2.627.666
Amortizacija	394.395	-	394.395
Gubici po osnovu obezvređenja	(21.865)	-	(21.865)
Ostalo	(2.985)	-	(2.985)
Stanje 31. decembar 2019. godine	2.997.211	-	2.997.211
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	1.361.799	539.584	1.901.383
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2019. godine	1.229.188	388.667	1.617.855

29.3. Promene u okviru nematerijalne imovine tokom 2018. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2018. godine	3.324.128	161.141	3.485.269
Nabavke u toku godine	558.046	240.980	799.026
Otuđenje i rashodovanje	(25.320)	(13.454)	(38.774)
Stanje 31. decembar 2018. godine	3.856.854	388.667	4.245.521
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2018. godine	2.322.811	-	2.322.811
Amortizacija	314.064	-	314.064
Otuđenje i rashodovanje	(9.209)	-	(9.209)
Stanje 31. decembar 2018. godine	2.627.666	-	2.627.666
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2018. godine	1.229.188	388.667	1.617.855
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2018. godine	1.001.317	161.141	1.162.458

30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

30.1. Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Građevinski objekti	543.044	551.776
Oprema i ostala osnovna sredstva	689.984	739.870
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	191.456	175.376
Osnovna sredstva u pripremi	143.719	122.651
Sredstva sa pravom korišćenja (napomena 2.b)	2.320.283	-
Stanje na dan 31. decembra	3.888.486	1.589.673

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine
30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

30.2. Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2019. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Sredstva sa pravom korišćenja	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 1. januar 2019. godine	671.034	1.783.651	489.320	122.651	-	3.066.656
Efekat prve primene MSFI 16 (napomena 2.b)	-	-	-	-	2.608.392	2.608.392
Početno stanje nakon prve primene MSFI 16	671.034	1.783.651	489.320	122.651	2.608.392	5.675.048
Nabavke u toku godine	-	-	-	258.343	162.649	420.992
Prenos sa investicija u toku	906	176.648	59.581	(237.135)	-	-
Otuđenje i rashodovanje	(906)	(40.493)	(9.805)	(140)	-	(51.344)
Efekat promene računovodstvene politike (napomena 2.d)	14.654	-	-	-	-	14.654
Ostalo	-	(13.508)	-	-	-	(13.508)
Modifikacije	-	-	-	-	(35.480)	(35.480)
Stanje 31. decembar 2019. godine	685.688	1.906.298	539.096	143.719	2.735.561	6.010.362
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja						
Stanje 1. januar 2019. godine	119.258	1.043.781	313.944	-	-	1.476.983
Amortizacija	14.513	225.378	39.730	-	420.395	700.016
Otuđenje i rashodovanje	(159)	(39.440)	(6.034)	-	-	(45.633)
Efekat promene računovodstvene politike (napomena 2.d)	9.032	-	-	-	-	9.032
Ostalo	-	(13.405)	-	-	-	(13.405)
Modifikacije	-	-	-	-	(5.117)	(5.117)
Stanje 31. decembar 2019. godine	142.644	1.216.314	347.640	-	415.278	2.121.876
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	543.044	689.984	191.456	143.719	2.320.283	3.888.486
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2019. godine	551.776	739.870	175.376	122.651	2.608.392	4.198.065

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

30.3. Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2018. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 1. januar 2018. godine	671.034	1.649.707	481.944	55.768	2.858.453
Nabavke u toku godine	-	-	-	319.101	319.101
Prenos sa investicija u toku	-	237.731	14.487	(252.218)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(103.704)	(7.111)	-	(110.815)
Ostalo	-	(83)	-	-	(83)
Stanje 31. decembar 2018. godine	671.034	1.783.651	489.320	122.651	3.066.656
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja					
Stanje 1. januar 2018. godine	104.746	920.949	281.369	-	1.307.064
Amortizacija	14.512	211.585	39.685	-	265.782
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(88.715)	(7.110)	-	(95.825)
Ostalo	-	(38)	-	-	(38)
Stanje 31. decembar 2018. godine	119.258	1.043.781	313.944	-	1.476.983
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2018. godine	551.776	739.870	175.376	122.651	1.589.673
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2018. godine	566.288	728.758	200.575	55.768	1.551.389

30.4. Sredstva sa pravom korišćenja obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.
Poslovni prostor	2.218.058
Skladište i magacin	4.242
Parking	90.951
Automobili	6.393
Ostala oprema	639
Stanje na dan 31. decembra	2.320.283

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

30. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

30.5. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja tokom 2019. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Poslovni prostor	Skladiste i magacin	Parking	Automobili	Ostala oprema	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost						
Stanje 1. januar 2019. godine	2.485.454	9.127	104.191	9.620	-	2.608.392
Nova sredstva	157.987	3.064	-	-	1.598	162.649
Modifikacije						
- pozitivni efekti	25.606	21	1.217	-	-	26.844
- negativni efekti	(54.915)	(7.409)	-	-	-	(62.324)
	(29.309)	(7.388)	1.217	-	-	(35.480)
Stanje 31. decembar 2019. godine	2.614.132	4.803	105.408	9.620	1.598	2.735.561
Ispravka vrednosti						
Amortizacija	398.721	3.031	14.457	3.227	959	420.395
Modifikacije	(2.647)	(2.470)	-	-	-	(5.117)
Stanje 31. decembar 2019. godine	396.074	561	14.457	3.227	959	415.278
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31.decembra 2019. godine	2.218.058	4.242	90.951	6.393	639	2.320.283

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine
31. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama tokom 2019. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Investicione nekretnine	Investicione nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2019. godine	1.642	-	1.642
Efekat promene računovodstvene politike (napomena 2.d)	2.230		2.230
Preknjižavanja (napomena 2 d)	(344)		(344)
Stanje 31. decembar 2019. godine	3.528	-	3.528
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2019. godine	311	-	311
Amortizacija	33	-	33
Preknjižavanja (napomena 2 d)	(344)		(344)
Stanje 31. decembar 2019. godine	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	3.528	-	3.528
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2019. godine	1.331	-	1.331

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

32.1. Odložena poreska sredstva i obaveze se odnose na:

U hiljadama dinara	2019.			2018.		
	Sredstva	Obaveze	Neto	Sredstva	Obaveze	Neto
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	66.248	-	66.248	20.160	-	20.160
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	122.251	-	122.251	165.090	-	165.090
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI	40.986	-	40.986	54.649	-	54.649
Odložena poreska sredstva u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	83.420	-	83.420	-	-	-
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	-	(8.836)	(8.836)	-	-	-
Odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacije hartija od vrednosti	-	(719.081)	(719.081)	-	-	-
Odložena poreska sredstva/ (obaveze) aktuarskih dobitaka po osnovu planova definisanih primanja	3.128	-	3.128	-	(381)	(381)
Ukupno	316.033	(727.917)	(411.884)	239.899	(381)	239.518

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (nastavak)

32.2. Kretanja privremenih razlika tokom 2019. godine prikazana su u narednoj tabeli:

	Stanje 1. januara	Iskazano u bilansu uspeha	Iskazano u ostalom ukupnom rezultatu	Stanje 31. decembra
U hiljadama dinara				
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	20.160	46.088		66.248
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	165.090	(42.839)		122.251
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI	54.649	(13.663)	-	40.986
Odložena poreska sredstva u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	-	83.420	-	83.420
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	-		(8.836)	(8.836)
Odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacije hartija od vrednosti	-		(719.081)	(719.081)
Odložene poreske (obaveze)/sredstva aktuarskih dobitaka po osnovu planova definisanih primanja	(381)	-	3.509	3.128
Ukupno	239.518	73.006	(724.408)	(411.884)

33. OSTALA SREDSTVA

33.1. Ostala sredstva se odnose na:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
<i>Ostala sredstva u dinarima:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	69.659	58.376
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	11.295	14.085
Potraživanja za plaćene stvarne troškove	317.211	428.324
Potraživanja od Fonda za zdravstveno osiguranje	30.341	51.528
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	480.718	342.590
Sredstva stečena naplatom potraživanja	4.927	4.927
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	19.030	16.430
Razgraničeni ostali troškovi	106.590	76.209
	1.039.771	992.469
<i>Ostala sredstva u stranoj valuti:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	670	685
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	87	-
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	27.260	4.201
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	206	322
	28.223	5.208
Ukupno	1.067.994	997.677
Ispravka vrednosti	(19.770)	(14.746)
Stanje na dan 31. decembra	1.048.224	982.931

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine
33. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

33.2. Kretanje na računu ispravke vrednosti ostalih sredstava tokom godine prikazana su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2019	2018	2019	2018
Stanje na dan 1. januara	(784)	(252)	(13.962)	(32.160)
Efekat prve primene MSFI 9	-	-	-	(1.223)
Početno stanje nakon prve primene MSFI 9	(784)	(252)	(13.962)	(33.383)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(11.868)	(2.023)	(55.253)	(58.089)
Efeki promene deviznog kursa	3	9	-	3
Otpis sa otpustom duga	-	64	76	-
Otpis bez otpusta duga	10.151	1.418	51.867	77.507
Ukupno za godinu	(1.714)	(532)	(3.310)	19.421
Stanje na dan 31. decembra	(2.498)	(784)	(17.272)	(13.962)

34. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

Obaveze po osnovu derivata obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Vrste instrumenata:		
- valutni svopovi i forvardi	56.072	72.338
- kamatni svopovi	1.099.656	626.035
- kamatne opcije	44.231	25.259
- robni svopovi	6.837	-
Stanje na dan 31. decembra	1.206.796	723.632

35. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

35.1. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj bancii uključuju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	4.187.251	4.369.333
- u stranoj valuti	1.564.697	420.030
Ukupno depoziti po viđenju	5.751.948	4.789.363
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	478.598	349.849
- u stranoj valuti	12.465.078	28.240.795
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	12.943.676	28.590.644
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	5.423.619	4.894.074
- u stranoj valuti	5.095.785	19.135.850
Ukupno kratkoročni depoziti	10.519.404	24.029.924
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	2.003.915	1.533.901
- u stranoj valuti	60.345.958	58.334.268
Ukupno dugoročni depoziti	62.349.873	59.868.169
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	2.683.593	601.027
- u stranoj valuti	21.694.421	14.967.422
Ukupno dugoročni krediti:	24.378.014	15.568.449
Ostale finansijske obaveze:		
- u stranoj valuti	390.861	231.586
Ukupno ostale finansijske obaveze:	390.861	231.586
Stanje na dan 31. decembra	116.333.776	133.078.135

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

35. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

Kratkoročno oročeni depoziti banaka u dinarima deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu od 1,94% do 2,27% godišnje. Kratkoročno oročeni depoziti banaka u stranoj valuti deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu u rasponu od -1,08% do 2,33% godišnje zavisno od valute. Dugoročno oročeni depoziti banaka u stranoj valuti deponovani su na period od 1,5 do 15 godina uz kamatnu stopu u rasponu od 0,06% do 1,61%.

35.2. Struktura dugoročnih kredita od banaka u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	7.708.956	1.424.820
Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main ("KfW")	2.364.232	444.023
International Finance Corporation, Washington	687.739	1.036.687
European Fond for Southeast Europe SA, Luxembourg	9.863.880	9.536.299
Green for Growth Fund, Southeast Europe, Luxembourg	3.487.936	2.344.706
UniCredit Bank Austria AG	265.271	781.914
Stanje na dan 31. decembra	24.378.014	15.568.449

Dugoročni krediti od banaka su odobreni na period u rasponu od 5 do 13 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0% do 3,23%.

36. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

36.1. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	77.757.053	71.553.086
- u stranoj valuti	100.048.311	83.310.209
Ukupno depoziti po viđenju	177.805.364	154.863.295
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	2.260.866	1.704.277
- u stranoj valuti	428.352	2.700.968
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	2.689.218	4.405.245
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	15.316.815	24.900.813
- u stranoj valuti	15.046.814	20.641.348
Ukupno kratkoročni depoziti	30.363.629	45.542.161
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	2.100.652	2.337.927
- u stranoj valuti	15.149.604	10.701.763
Ukupno dugoročni depoziti	17.250.256	13.039.690
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	-	-
- u stranoj valuti	1.908.494	2.559.134
Ukupno dugoročni krediti:	1.908.494	2.559.134
Ostale finansijske obaveze:		
- u dinarima	133.229	243.998
- u stranoj valuti	528.907	277.513
Ukupno ostale finansijske obaveze:	662.136	521.511
Stanje na dan 31. decembra	230.679.097	220.931.036

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

36. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

36.2. Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima je sledeća:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Javni sektor	2.075.709	761.318
Privreda	148.421.801	153.440.908
Stanovništvo	78.273.093	64.169.676
Dugoročni krediti (napomena 36.3)	1.908.494	2.559.134
Stanje na dan 31. decembra	230.679.097	220.931.036

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima, godišnja kamatna stopa se kretala u proseku oko 0,12%, dok je kamatna stopa na depozite po viđenju u valuti EUR iznosila u proseku 0,07%. Na oročene depozite pravnih lica u dinarima obračunavala se kamatna stopa u proseku 1,92% godišnje, odnosno 0,32% godišnje kada je reč o oročenim depozitima u valuti EUR.

Na depozite po viđenju stanovništva u dinarima obračunavala se kamata koja se kreće do 0,15% godišnje. Na depozite po viđenju stanovništva u stranoj valuti, obračunavala se kamata do 0,1% godišnje, dok se na sredstva na tekućem računu obračunavala kamata do 0,05% godišnje.

Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u stranoj valuti su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,05% do 1,8% godišnje u zavisnosti od roka oročenja. Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,8% do 4,0% godišnje u zavisnosti od roka oročenja. Za dinarske oročene depozite za mala preduzeća i preduzetnike kamatna stopa za dinare iznosila je od 0,8% do 1,9% godišnje, dok se za stranu valutu kretala u rasponu od 0,1% do 0,39% godišnje.

36.3. Struktura dugoročnih kredita od komitenata u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
NBS - Evropska investiciona banka, Luksemburg	1.903.707	2.537.601
Vlada Republike Italije	4.787	21.533
Stanje na dan 31. decembra	1.908.494	2.559.134

Dugoročni krediti od komitenata su odobreni na period u rasponu od 6 do 13 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0% do 0,35%.

37. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA

Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Obaveze po osnovu kamatnih svopova namenjenih zaštiti od rizika		
- mikro hedžing	158.188	170.554
- makro hedžing	-	318.026
Stanje na dan 31. decembra	158.188	488.580

Kod mikro hedžinga fer vrednosti, Banka koristi kamatni svop da bi se štitila od izloženosti promena u fer vrednosti obveznica lokalne samouprave i državnih obveznica RS kao i kredita sa fiksnom stopom prinosa (napomene 23.3 i 25.4). Kod makro hedžinga fer vrednosti u 2018. godini, Banka je koristila kamatni svop da bi se štitila od izloženosti promena u fer vrednosti portfolio kredita indeksiranih u CHF sa fiksnom kamatnom stopom. U 2019. godini Banka je raskinula uspostavljeni makro hedžing fer vrednosti (napomena 25.4).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2019. godine

38. REZERVISANJA

38.1. Rezervisanja se odnose na:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	58.504	89.729
Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	136.487	152.438
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	96.045	64.780
Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava po sudskim sporovima	997.848	480.173
Rezervisanja za ostale obaveze	-	343.990
Stanje na dan 31. decembra	1.288.884	1.131.110

38.2. Promene na računima rezervisanja tokom godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih	Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava za sudske sporove	Rezervisanja za ostale obaveze	Ukupno
Stanje na dan 1. januara	89.729	152.438	64.780	480.173	343.990	1.131.110
Rezervisanja u toku godine:						
- iskazana u bilansu uspeha	52.504	83.695	10.023	600.766	-	746.988
- iskazana u okviru ostalog rezultata	-	-	23.395	-	-	23.395
	52.504	83.695	33.418	600.766	-	770.383
Iskorišćena rezervisanja u toku godine (napomena 14)	-	-	(2.153)	(13.278)	(319.603)	(335.034)
Ukidanje rezervisanja u toku godine (napomena 18)	(83.729)	(99.646)	-	(69.813)	(24.387)	(277.575)
Stanje na dan 31. decembra	58.504	136.487	96.045	997.848	-	1.288.884

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine
39. OSTALE OBAVEZE

39.1. Ostale obaveze obuhvataju:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije:		
- u dinarima	30.685	15.422
- u stranoj valuti	5.015	4.928
Obaveze prema dobavljačima:		
- u dinarima	324.638	294.069
- u stranoj valuti	205.057	194.724
Obaveze po osnovu lizinga (napomena 39.2):		
- u dinarima	550.250	-
- u stranoj valuti	1.776.082	-
Ostale obaveze:		
- u dinarima	752.022	522.377
- u devizama	980.882	678.610
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze:		
- u dinarima	11.734	2.303
- u stranoj valuti	15.459	13.898
Razgraničeni ostali prihodi:		
- u dinarima	250.376	271.143
- u stranoj valuti	68.264	86.117
Razgraničeni ostali rashodi:		
- u dinarima	526.350	545.338
- u stranoj valuti	73.095	36.677
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	24.489	31.185
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa	57.245	60.168
Stanje na dan 31. decembra	5.651.643	2.756.959

39.2. Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019
Dospeće:	
- do 1 godine	395.174
- do 2 godine	380.844
- do 3 godine	365.324
- do 4 godine	340.644
- do 5 godina	322.645
- preko 5 godina	521.701
Stanje na dan 31. decembra	2.326.332

39.3. Struktura ukupnih plaćanja odnosno odliva po osnovu lizinga u 2019. prikazana su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019
Fiksna plaćanja	214.164
Varijabilna plaćanja	231.747
Ukupni odlivi:	445.911

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveze su plaćanja koja zavise od indeksa.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

39. OSTALE OBAVEZE (nastavak)

Od ukupnih odliva u iznosu 445.911 hiljade dinara na plaćanja glavnice se odnosi 394.367 hiljade dinara što je prikazano u okviru novčanih tokova iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 51.544 hiljade dinara što je prikazano u okviru novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

39.4. Struktura rashoda i prihoda po osnovu zakupa u 2019. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (napomena 30.2)	(420.395)
Rashodi kamate po osnovu lizing obaveza (napomena 7)	(51.544)
Troškovi zakupnina (napomena 19.2)	(360.233)
Prihodi od podzakupa	8.460
Stanje na dan 31. decembra	823.712

40. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH POTRAŽIVANJA I OBAVEZA SA POVERIOCIMA I DUŽNICIMA

Banka je u skladu sa Zakonom o računovodstvu izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke. Usaglašavanja su izvršena sa stanjem na dan 30. septembar 2019. godine. Od ukupnog iznosa aktive za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose bruto 38.460 hiljada dinara, dok za potraživanja u iznosu 17.343.406 hiljada dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Od ukupnog iznosa pasive za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 22.253 hiljade dinara, dok za obaveze u iznosu 64.147.722 hiljade dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Što se tiče vanbilansnih pozicija, neusaglašen iznos je 171.174 hiljade dinara, dok za iznos 332.954.452 hiljade dinara klijenti nisu dostavili odgovore.

41. KAPITAL

41.1. Struktura kapitala:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Akcijski kapital	23.607.620	23.607.620
Emisiona premija	562.156	562.156
Neraspoređena dobit	8.273.431	9.221.647
Rezerve	53.403.778	44.437.075
Stanje na dan 31. decembra	85.846.985	77.828.498

Na dan 31. decembra 2019. godine osnovni tj. akcijski kapital Banke iznosi 23.607.620 hiljada dinara i sastoji se od 2.360.762 obične akcije nominalne vrednosti od 10.000 dinara po akciji. Sve akcije Banke su obične akcije.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo na isplatu dividende na osnovu odluke Upravnog odbora Banke i pravo na jedan glas po akciji na Skupštini akcionara Banke.

U skladu sa reorganizacijom aktivnosti bankarske grupe u zemljama Centralne Istočne Evrope, a na osnovu Ugovora o odvajanju i preuzimanju, zaključenog 31. avgusta 2016. godine između UniCredit Bank Austria AG i UCG Beteiligungsverwaltung GmbH i Ugovora o pripajanju, zaključenog 30. septembra 2016. godine između UCG Beteiligungsverwaltung GmbH i UniCredit SpA, UniCredit Bank Austrija AG prenela je 100% vlasništva na austrijsku holding kompaniju UCG Beteiligungsverwaltung GmbH. Pripajanjem UCG Beteiligungsverwaltung GmbH sa UniCredit SpA, UniCredit SpA postaje jedini akcionar UniCredit Bank Srbija a.d., Beograd.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

41. KAPITAL (nastavak)

Rezerve po osnovu promene fer vrednosti odnose se na neto kumulativne promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

41.2. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji za 2019. godinu iznosi 3.505 dinara (za 2018. godinu 3.906 dinara).

Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji jednaka je osnovnoj zaradi po akciji obzirom da Banka nema potencijalnih akcija, tj. akcija sadržanih u drugim finansijskim instrumentima ili ugovorima koji mogu dati pravo njihovim vlasnicima na obične akcije.

41.3. Analiza ostalog rezultata nakon oporezivanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Aktuarski dobiti po osnovu definisanih primanja	(19.886)	5.603
Neto promena fer vrednosti dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.843.948	651.976
Neto promena vrednosti dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat po osnovu obezvređenja	(284.079)	-
Neto promene fer vrednosti osnovnih sredstava	50.073	-
Ostali ukupan rezultat nakon oporezivanja	1.590.056	657.579

42. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
U dinarima:		
Žiro račun (napomena 21)	24.180.540	24.920.533
Gotovina u blagajni (napomena 21)	4.242.996	3.163.419
	<u>28.423.536</u>	<u>28.083.952</u>
U stranoj valuti:		
Devizni računi (napomena 24)	1.663.517	981.880
Gotovina u blagajni (napomena 21)	1.411.454	1.523.538
Ostala novčana sredstva (napomena 21)	45.793	35.899
	<u>3.120.764</u>	<u>2.541.317</u>
Stanje na dan 31. decembra	31.544.300	30.625.269

43. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

43.1. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2019. godine protiv Banke se vodi 5.076 sudskih postupka (uključujući i 11 radno pravnih sudskih postupaka) čija ukupna vrednost po osnovu tužbenih zahteva iznosi 11.751.422 hiljade dinara. U 56 sudskih postupaka tužioci su pravna lica, a u 5.020 postupaka su tužioci fizička lica.

Po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Banke, Banka je rezervisala 997.848 hiljade dinara (napomena 38). U ovaj iznos su uključeni i sporovi protiv Banke po osnovu radno pravnih odnosa.

U nekim sudskim postupcima nije izvršena rezervacija u iznosu na koji glasi tužbeni zahtev, pre svega na osnovu procene da će ishod tih sporova biti verovatno pozitivan po Banku, tj. da Banka neće imati plaćanja po tim postupcima ili da se radi o potencijalnim obavezama od manjeg značaja, za koje nije potrebno izvršiti rezervisanje sredstava.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

43. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE (nastavak)

43.2. Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga tj. zakupa poslovnog prostora (uključujući zakup parking prostora i zakup za bankomate) u 2018. godini saglasno MRS 17 date su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2018.
Preuzete obaveze sa dospećem:	
- do 1 godine	535.321
- između 1 i 5 godina	1.665.786
- preko 5 godina	886.238
Ukupno	3.087.345

43.3. Potencijalne obaveze Banke prikazane su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Potencijalne obaveze		
Plative garancije		
- u dinarima	11.617.403	11.370.073
- u stranoj valuti	10.334.376	11.346.874
Činidbene garancije:		
- u dinarima	52.906.243	44.247.908
- u stranoj valuti	2.137.706	2.520.761
Akreditivi		
- u dinarima	4.129	18.056
- u stranoj valuti	2.946.501	3.486.453
Data jemstva u stranoj valuti	1.381.715	-
Primljena jemstva za obaveze u stranoj valuti	1.193.567	-
Preuzete i neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	38.275.207	23.576.208
Ostale preuzete neopozive obaveze	17.623.693	4.877.760
Stanje na dan 31. decembra	138.420.540	101.444.093

43.4. Struktura preuzetih neopozivih obaveza data je u narednom pregledu:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Preuzete obaveze		
Dozvoljeni minusi po tekućim računima	5.030.420	3.769.448
Neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	1.039.317	995.183
Neiskorišćeni okvirni krediti	31.404.245	17.813.980
Pisma o namerama	801.225	997.597
Ostale preuzete neopozive obaveze	17.623.693	4.877.760
Stanje na dan 31. decembra	55.898.900	28.453.968

43.5. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka ima 16.305.164 hiljade dinara nepovučenih sredstava po odobrenim kreditnim linijama dok u 2018. godini Banka nije imala sredstava po tom osnovu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

44. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Banka je pod kontrolom UniCredit S.p.A., Milan koja je registrovana u Italiji i vlasnik je 100% običnih akcija Banke. U okviru redovnog poslovanja obavlja se izvestan broj bankarskih transakcija sa povezanim pravnim licima. One uključuju kredite, depozite, investicije u vlasničke hartije od vrednosti i derivativne instrumente. Transakcije sa povezanim licima obavljaju se po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza iz transakcija sa povezanim licima na kraju godine data su u pregledu koji sledi:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Bilans stanja		
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	1.060.118	418.828
2. UniCredit Bank AG, Munich	36.498	27.526
3. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	1.091	181
4. UniCredit Bulbank, Sofia	24	128
5. UniCredit S.P.A. Milano	546.559	14.272.355
6. Zagrebačka banka d.d.	2.409	4.361
7. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	9.118	13.640
8. UniCredit Bank ZAO Moscow	5.347	6.504
9. UniCredit Bank BIH	5.907	2.221
	<u>1.667.071</u>	<u>14.745.744</u>
Kredit i potraživanja od komitenata		
1. Izvršni Odbor banke	20.008	21.151
2. UCTAM D.O.O.	68.607	119.848
3. COMTRADE DISTRIBUTION DOO	411.575	-
4. COMTRADE REAL ESTATE DOO	470.371	-
5. COMTRADE SOLUTIONS ENGINEERING D.O.O.	82.315	-
6. ITALIANA COSTRUZIONI S.P.A OGRANAK	486.478	-
	<u>1.539.354</u>	<u>140.999</u>
Ostala sredstva		
1. UniCredit S.P.A. Milano	31.338	18.164
2. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	3.659	9.627
3. UniCredit Bank AG, Munich	-	1.025
4. Zagrebačka banka d.d.	3.968	474
5. UniCredit Bank BIH	137	265
6. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	-	4
7. UniCredit Bank ZAO Moscow	6	6
8. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	48.512	53.738
9. UniCredit Rent d.o.o.	211	213
10. UniCredit Partner d.o.o	-	3
11. UniCredit Leasing Serbia	-	37
12. UniCredit Tiriac Bank SA, Romania	1.693	1.693
13. UniCredit Services GmbH	13.367	-
14. ITALIANA COSTRUZIONI S.P.A OGRANAK	2	-
15. UCTAM D.O.O.	5	5
	<u>102.898</u>	<u>85.254</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

44. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	6.506.977	7.040.693
2. UniCredit Leasing Srbija d.o.o	2.108.523	976.594
3. UniCredit Partner d.o.o	271.792	237.439
4. UniCredit Bank AD Banja Luka	226.636	5.579
5. Zagrebačka banka d.d.	14.391	94.734
7. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	16.614	40.876
8. UniCredit Bank AG, Munich	317.409	25.978
9. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	507	3.743
10. UniCredit Bulbank, Sofia	2	2
11. UniCredit S.P.A. Milano	67.597.267	95.738.635
12. UniCredit Bank ZAO Moscow	1.372	-
13. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	131	9.445
	<u>77.061.621</u>	<u>104.173.718</u>
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
1. Izvršni Odbor banke	54.155	33.975
2. UniCredit Rent d.o.o	75.398	47.535
3. BA CA Leasing Deutschland Gmbh, Germany	-	4.589
4. Ambassador Parc Dedinje d.o.o.	125.619	74.529
5. UniCredit CAIB AG, Vienna	-	63
6. COMTRADE DISTRIBUTION DOO	12.617	-
7. COMTRADE REAL ESTATE DOO	18.932	-
8. COMTRADE SOLUTIONS ENGINEERING D.O.O.	11.312	-
9. COMTRADE SYSTEM INTEGRATION DOO BEOGRAD	4.078	-
10. CT MANAGEMENT&CONSULTING SERVICES DOO	4.758	-
11. ITALIANA COSTRUZIONI BALCANI DOO	7	-
12. UCTAM D.O.O.	12.502	150.263
	<u>319.378</u>	<u>310.954</u>
Ostale obaveze		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	18.050	25.666
2. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	-	176
3. UniCredit Bank AD Banja Luka	9.312	18.591
4. UniCredit S.P.A. Milano	45.066	75.574
5. UniCredit Bulbank, Sofia	4.447	4.491
6. Yapi ve Kredi Bankasi AS, Turkey	4.670	5.410
7. UniCredit Services GmbH, Vienna	70.264	-
8. COMTRADE SYSTEM INTEGRATION DOO BEOGRAD	6.659	-
	<u>158.468</u>	<u>129.908</u>
Neto obaveze na dan 31. decembar	<u>74.230.144</u>	<u>89.642.583</u>

Naredna tabela prikazuje ukupne prihode i rashode iz odnosa sa povezanim licima:

U hiljadama dinara	2019.	2018.
Bilans uspeha		
Prihodi od kamata	35.105	15.332
Rashodi kamata	(870.580)	(775.385)
Prihodi od naknada i drugi prihodi	224.900	214.770
Rashodi od naknada i drugi rashodi	(654.353)	(718.844)
Neto rashodi na dan 31. decembra	<u>(1.264.928)</u>	<u>(1.264.127)</u>

Ukupno ostvarena bruto zarada i ostala lična primanja Izvršnog odbora u 2019. godini iznose 103.330 hiljadu dinara (2018. godina: 107.231 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

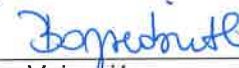
45. DOGAĐAJI NAKON IZVEŠTAJNOG PERIODA

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnih događaja koji bi zahtevali korekcije priloženih finansijskih izveštaja (korektivni događaji).

Beograd, 14. februar 2020. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Feza Tan
Predsednica Izvršnog odbora

Sandra Vojnović
Član Izvršnog odbora
Direktor Sektora za strategiju i finansije

Mirjana Kovačević
Direktor Direkcije za računovodstvo